

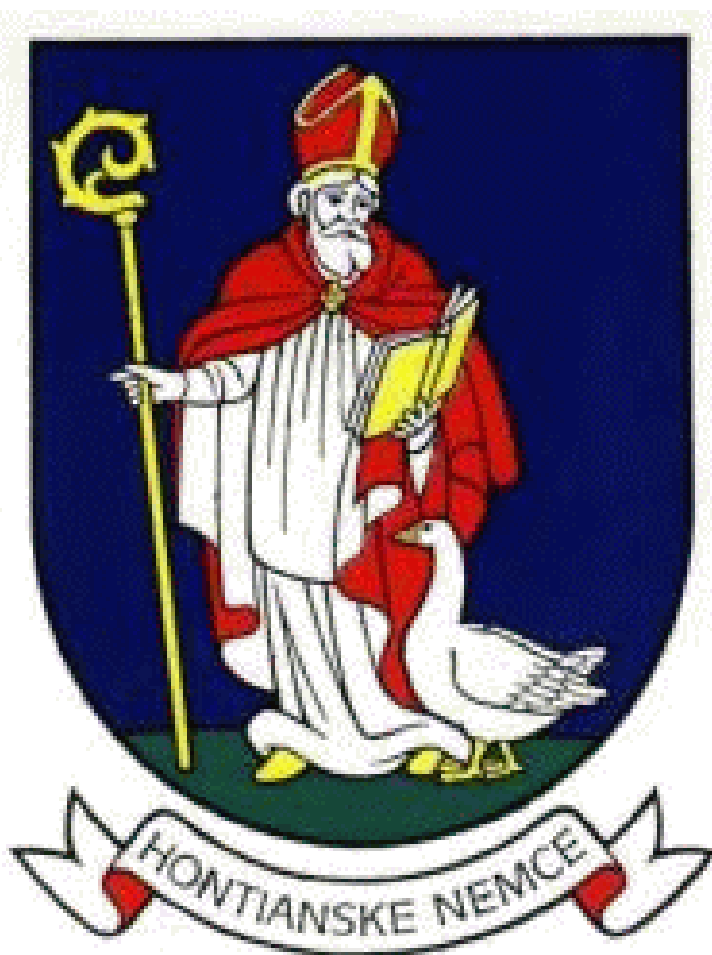

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Obce Hontianske Nemce

2016 – 2023

December, 2016

OBSAH

ÚVOD	5
I. HISTÓRIA OBCE.....	7
II. Rámcový popis územia obce	8
1.1. Geomorfologická charakteristika územia	10
1.2. Hydrogeologické a Hydrologické pomery	11
1.3. Klimatické pomery	11
1.4. Veterné pomery	11
1.5. Pôdne pomery	11
1.6. Vegetačné pomery	12
1.7. Živočíšstvo.....	13
2. Obyvateľstvo	13
2.1. Vývoj základných demografických ukazovateľov	13
2.2. Veková štruktúra obyvateľstva	16
2.3. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva.....	19
2.4. Národnostná štruktúra obyvateľstva	22
2.5. Náboženská štruktúra obyvateľstva	22
3. Ekonomická štruktúra obce	23
3.1. Podnikateľská štruktúra obce.....	23
3.2. Ekonomická aktivita obyvateľstva	27
4. Infraštruktúra a občianska vybavenosť obce.....	32
4.1. Technická infraštruktúra.....	32
4.1.1. Komunikačná sieť	32
4.1.1.1. Cestná komunikačná sieť	32
4.1.2. Infraštruktúra vodného hospodárstva	33
4.1.2.1. Vodné toky, vodné plochy	33
4.1.2.2. Zásobovanie vodou	33
4.1.2.3. Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	33

4.1.3.	Ostatné inžinierske siete	34
4.1.3.1.	Plynofikácia obce, zásobovanie plynom	34
4.1.3.2.	Elektrifikácia obce, zásobovanie elektrickou energiou	34
4.1.4.	Telekomunikačné siete	34
4.2.	Sociálna infraštruktúra.....	35
4.2.1.	Domový a bytový fond	35
4.2.2.	Súčasný projekty výstavby v obci.....	36
4.2.3.	Školstvo	37
4.2.4.	Zdravotníctvo.....	38
4.2.4.1.	Sociálna starostlivosť	38
4.2.5.	Komerčná vybavenosť	38
4.2.6.	Kultúra, šport, médiá	38
4.2.7.	Infraštruktúra odpadového hospodárstva.....	39
5.	Životné prostredie	40
5.1.	Ovzdušie	40
5.2.	Voda.....	40
5.2.1.	Povrchové vodné zdroje	40
5.3.	Pôda	41
5.4.	Ochrana prírody a krajiny.....	41
5.4.1.	Biodiverzita územia obce.....	41
6.	Rozpočet obce, majetková štruktúra obce, externé a inštitucionálne vzťahy	42
6.1.	Rozpočet obce a indikátory finančného stavu obce.....	42
6.2.	Majetková štruktúra obce a indikátory majetkového stavu obce.....	45
6.3.	Externé vzťahy obce	48
7.	Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja.....	53
8.	Analýza problémov	54
9.	Rozvojová stratégia	59
9.1.	Identifikácia cieľov a popis rozvojovej stratégie	59
10.	AKČNÝ PLÁN REGIONÁLNEHO ROZVOJA OBCE	64
10.1	Implementačný rámec špecifických cieľov a opatrení.....	65

ZÁVER.....	84
------------	----

ÚVOD

V súvislosti s novým programovým obdobím Európskej únie na roky 2014 – 2020 je nevyhnutné aktualizovať základný programový dokument – **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja**, ktorý by objektívne reflektoval východiskovú situáciu v obci Hontianske Nemce pre aktuálne programové obdobie v kontexte novej Kohéznej politiky EÚ v súlade s cieľmi stratégie **Európa 2020**.

V zmysle zákona NR SR č.539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č.309/2014 Z.z. je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, ďalej len ako „PHSR“ strednodobý rozvojový dokument vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v PHSR VÚC, na území ktorého sa obec nachádza a je vypracovaný v súlade so záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie obce. Vypracovanie PHSR obce Hontianske Nemce zabezpečuje obec pri uplatnení princípu partnerstva.

PHSR obce Hontianske Nemce vychádza z týchto základných programových dokumentov:

- Pozičný dokument Európskej Komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 – 2020
- Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
- Program rozvoja vidieka 2014 – 2020
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2015 - 2023

PHSR obce Hontianske Nemce pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti.

Analyticko-strategická časť zahŕňa predovšetkým:

- komplexnú prírodno-geografickú charakteristiku obce, vrátane jej prírodných zdrojov a okolitého krajinného územia;
- analýzu technickej a sociálnej infraštruktúry obce;
- hodnotenie a analýzu demografickej situácie, hospodárskej situácie, sociálnej a environmentálnej situácie obce;
- analýza sociálneho a kultúrneho kapitálu obce a jej externých vzťahov;
- analýza finančných zdrojov obce a možností financovania programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce
- sociologický výskum
- analýza kritických miest, Paretova analýza (identifikácia kritických problémov obce)
- SWOT analýza
- povinné prílohy v zmysle metodiky na vypracovanie PHSR (verzia 2.0)

Programová časť obsahuje:

- návrh stratégie pre realizáciu vytýčených cieľov v programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce;
- akčný plán naplňovania stratégie programovej časti PHSR obce;
- časový harmonogram realizácie PHSR obce
- inštitucionálne zabezpečenie a organizačné zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

Program PHSR obce Hontianske Nemce bude postupovať v zmysle aktuálne platnej metodiky na vypracovanie PHSR (verzia 2.0), vypracovanej v gescii Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

V súlade s §9 ods. 9 Zákona č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov uzavrela obec Hontianske Nemce v zastúpení jej štatutárneho orgánu, podľa §536 a nasl. Zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, zmluvu o dielo - vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hontianske Nemce na roky 2014 - 2020, so zhotoviteľom: RRA Novozámocko, so sídlom Kostolná 1, 940 01 Nové Zámky, v zastúpení Ing.Petrom Penzešom, výkonným riaditeľom a štatutárnym zástupcom.

Na základe rokovacieho konania podľa zákona č. 25/2006 Z.z. Zákon o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov, uzavrel

RRA Novozámocko realizovala proces zostavenia PHSR v spolupráci s Katedrou regionalistiky a rozvoja vidieka, Fakulty európskych štúdií a regionálneho rozvoja, SPU v Nitre so sídlom Tr. A.Hlinku, 94976 Nitra v zastúpení s jej akademickým pracovníkom Ing. M. Marišom, PhD. a Ing.Mariánom Kováčikom, PhD.

PHSR obce Hontianske Nemce by mal pôsobiť ako strednodobý rozvojový dokument, ktorý by mal vystihovať zásadne potreby obce a pružne reagovať na výzvy v kontexte súčasných globálno-hospodárskych zmien, založených na princípe udržateľného rozvoja obce a trvalého zvyšovania kvality života jej obyvateľov.

I. HISTÓRIA OBCE

Počiatky osídlenia obce siahajú až do obdobia praveku, konkrétne z obdobia neolitu (mladšia doba kamenná, približne 6000– 3200 pr.nl.), čo bolo na danom území zdokumentované prostredníctvom viacerých archeologických nálezov. Ide o keramické nálezy železovskej skupiny. Početné sú nálezy z lokality Brodné lúky z obdobia lengyelskej kultúry; pohrebisko lužickej kultúry z mladšej doby bronzovej a slovanské pohrebisko z doby veľkomoravskej. Bohatú históriu osídlenia obce dokumentujú i ďalšie nálezy z neskorších dôb, predovšetkým ide o nález medeného klinu z obdobia eneolitu (neskorá doba kamenná, približne 3200 – 1900 pr.nl.), taktiež i nález popolnicového pohrebiska so žiarovými hrobmi z obdobia doby bronzovej (približne 1900 – 700 pr.nl.).

Prvá písomná zmienka o obci Hontianske Nemce, ako *ville Nympti*, sa uvádza v listine z roku 1246, kde je obec uvedená ako ohraničujúce miesto darovaného majetku. Doložená je z roku 1256 ako Nemety, keď vedľa slovenskej obce Belo IV povolal do Nemiec hostí zo Zabroda a Devičia. Staré a cudzojazyčné pomenovania obce boli: *Nempti* (1281), *Nemty* (1285), *Nymphy* (1291), *Nemce* (1773); maďarsky *Németi*, *Hontnémeti*. Dnešné pomenovanie obce Hontianske Nemce je od roku 1948. Obec patrila ku kráľovským majetkom, ktorý spravoval župan. V rokoch vlády Ladislava IV. existovala na jej území colnica-mýtnica, kde sa vyberalo mýto. V nasledujúcich rokoch obec viac-krát zmenila svojich majiteľov. Od r. 1291 sa obec stala majetkom Ostrihomskej kapituly. V 16. storočí ju zasiahli turecké výboje, obec sa stala súčasťou novohradského sandžaku. Po zoslabení tureckého vplyvu nad daným územím, sa obec stala súčasťou zápolenia v rámci protihabsburských stavovských povstaní v 17. – 18. storočí. Obec zohrala významnú úlohu v týchto povstaniach a preto začiatkom 18.storočia bola povýšená na mestečko.

Obec zasiahli aj vojenské udalosti 1. svetovej vojny, v marci v roku 1919 sa na území obce odohrávali boje medzi maďarskými bolševikmi a československým vojskom. Pri týchto bojoch bola obec zapálená, pričom zhorela jedna štvrtina domov. Po upokojení z vojnových rokov a miernom rozkvele prišli roky krízy 1929-1933. Tieto sa na živote obyvateľov odrazili v znížení životnej úrovne, dôsledkom čoho bola migrácia občanov do cudziny za zárobkom. Aj roky 2. svetovej vojny kruto zasiahli do života obyvateľov obce. Prvú obeť na oltár nemeckej krutosti zložili Židia. V roku 1944 pôsobili v Hontianskych Nemciach partizáni 1. čs. partizánskej brigády M.R.Štefánika. Obec bola nakoniec oslobodená sovietskou armádou. V povojnových rokoch obec zaznamenala svoj vlastný inštitucionálny a územný rozvoj. V roku 1969 bol v Hontianskych Nemciach založený Obvodný úrad národných výborov. Od roku 1970 bola k Hontianskym Nemciam pričlenená Sitnianska Lehôtka, Rakovec už v roku 1925.

II. Rámcový popis územia obce

Z hľadiska osídlenia v zmysle KURS 2001, územie obce Hontianske Nemce nie je súčasťou žiadneho významnejšieho ťažiska osídlenia. V jej relatívnej blízkosti sa nachádza levické a banskoštiavnicke ťažisko osídlenia, ťažisko osídlenia tretej úrovne, ktoré sú vytvorené na základe dostredivých účinkov jadrového mesta, alebo aglomeračných vzťahov medzi malými mestami v menšom rozsahu.

Doplňkom sídelnej architektúry SR sú aj rozvojové osy ako súčasť tvorby hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Rozvojové osy sa na Slovensku rozvíjajú v uzlovo-pásovom sídelnom systéme, ktorého osnovu tvoria centrá osídlenia a dopravno-komunikačné systémy spájajúce centrá.

V tomto kontexte, územie obce Hontianske Nemce leží v spádovej oblasti krupinskej rozvojovej osi v smere: **Zvolen – Krupina – Šahy – hranica Maďarska.**

Z hľadiska mikropolohy obce, Hontianske Nemce sa radia k stredne veľkým obciam v rozmedzí 1000 – 1999 obyv. Katastrálne územie obce Hontianske Nemce spadá z administratívneho hľadiska do okresu Krupina, ktorý je súčasťou VÚC BBSK. Obec sa taktiež nachádza v spádovej oblasti okresného mesta Krupina, ktoré obci poskytuje ostatné dodatočné administratívno-správne inštitúcie a zároveň plní i ďalšie funkcie ako sú napr. sociálne alebo komerčné služby. S väčším odstupom sa sa nachádzajú v okolí obce mestá ako Banská Štiavnica a mesto Levice. Ďalšími väčšími obcami v okolí je obec Sebechleby, Bzovík a Dudince.

Z hľadiska dopravnej polohy obce, Hontianske Nemce sa nachádza v blízkosti okresného mesta Krupina. Obec je exponovaná voči dopravnému ťahu v smere západ - sever, cestná komunikácia I. triedy č. 51 na trase Levice (37 km) – Hontianske Nemce – Banská štiavnica (23 km). Obcou prechádza ešte ďalší dopravný ťah v smere juh – východ, cestná komunikácia I. triedy č. 66 na trase Dudince (16 km) – Hontianske Nemce – Krupina (10 km). Obcou prechádza ešte cesta III. triedy III/2559, cesta miestneho významu. Cesta I. triedy I/51 je vo vlastníctve a v správe štátu (výkon zabezpečuje SSC a NDS) a cesta III/2559 je v správe BBSK.

Obec je prepojená viacerými linkami hromadnej autobusovej prepravy. Cez obec prechádzajú autobusových liniek. Linky prechádzajúce cez obec sú nasledovné:

602423 – Banská Štiavnica – Beluj – Hontianske Nemce

605403 – Krupina - Dudince

605404 – Krupina – Sitn. Lehôtka – Kráľovce Kršínov – Rykynčice-Plášťovce-Dudince

604501 – Hriňová – Detva – Zvolen – Žiar nad Hronom/ Levice – Nitra – Bratislava

611408 – Zvolen – Krupina – Dudince – Šahy

611413 – Zvolen – Banská Štiavnica – Krupina

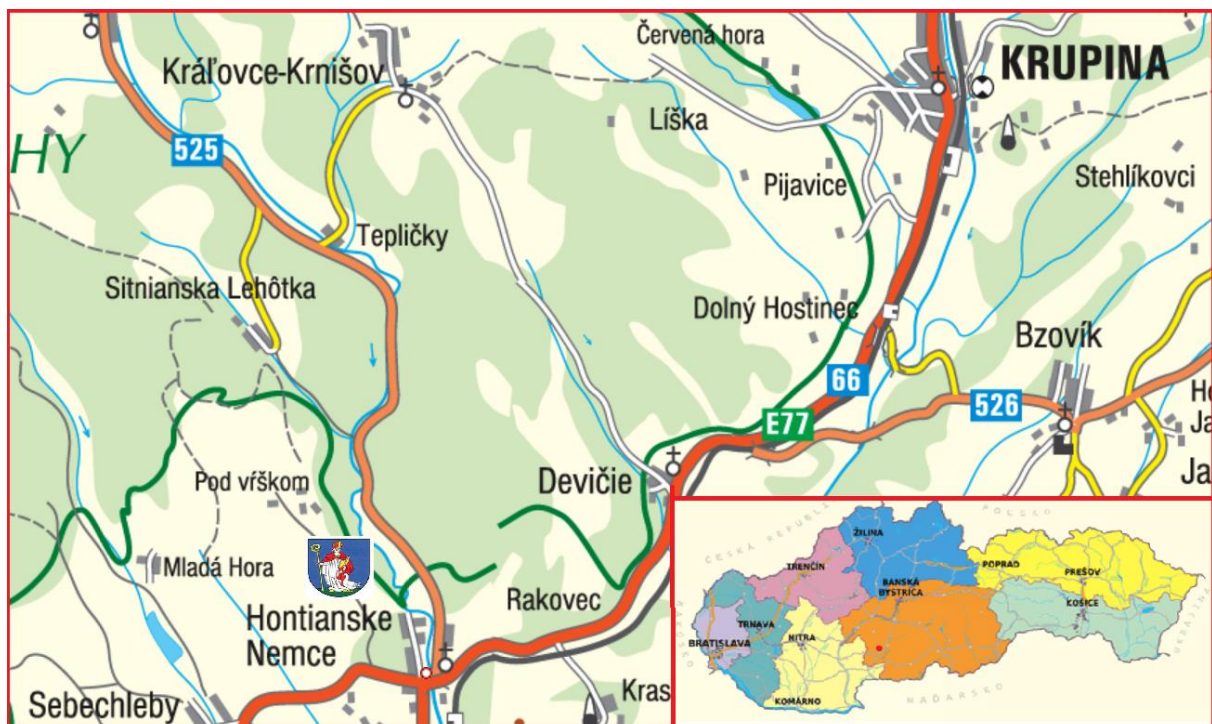

V obci sa nachádzajú viaceré autobusových zastávok. V katastri obce sa nachádza jednokolaťová železničná trať ŽSR č.153 Zvolen – Čata. Súčasťou trate je aj železničná stanica ležiaca na 29 kilometrov v smere Zvolen – Šahy, patriaca pod správu k ŽST Šahy.

Z hľadiska iných spôsobov dopravy v blízkosti obce sa nenachádza žiadne väčšie letisko, od juhovýchodu preteká obcou **rieka Štiavnica** ako pravostranný prítok rieky Ipľ do ktorého ústí medzi obcami Hrkovce a Výškovce nad Ipľom. V povodí rieky Štiavnica sa nachádza ešte **potok Rakovček**, ako ľavostranný prítok rieky Štiavnica.

Obr. 1: Geografická poloha obce Hontianske Nemce

1. Prírodno-geografická charakteristika obce

Zemepisná poloha obce je približne $48^{\circ}17'04''$ N (S) *severnej šírky* a $18^{\circ}59'19''$ E (V) *východnej dĺžky*. Obec leží na juhovýchodnom úpätí Štiavnických vrchov v doline Štiavnice a na západnom okraji Krupinskej výšiny. Nadmorská výška v strede obce je 195 m n. m. a v chotári 190–604 m n. m. Severozápadnú časť chotára v Štiavnických vrchoch tvoria andezity a ich pyroklastiká. Je zalesnená dubovým a bukovým lesom. Má hnedú lesnú pôdu. Juhovýchodná časť je na plochých rozrezaných chrbtoch západného okraja Krupinskej výšiny z andezitických tufitov a tufov. Je odlesnená, na sprašových hlinách má hnedozemné a illimerizované pôdy, na nive lužné a nivné.

Obec tvoria nasledovné štyri sídelné útvary – samotné sídlo – Hontianske Nemce, Majer, Rakovec, ktorý bol k obci pričlenený v roku 1925 a Sitnianska Lehôtka, začlenená do správy obce v roku 1970. Rozloha územia obce je 30,8 km².

Katastrálne hranice obce susedia na severe s katastrálnym územím Krnišova – Kráľoviec, severovýchodne s Devičím. Na východe a juhovýchode ju chrbát Krupinskej planiny oddeľuje od obce Uňatín. Južne od Hontianskych Nemiec sa rozprestierajú Domaniky.

Najdlhšou susediacou katastrálnou hranicou je hranica na juhozápade a západe s obcou Sebechleby, ktorú z časti tvorí Suchý potok. Severozápad ohraničuje línia tiahnúca sa Štiavnickými vrchmi, oddeľujúc územie obce od obcí Prenčov a Beluj.

1.1. Geomorfologická charakteristika územia

Základom geologickej stavby územia je **karpatská horská sústava**, ktorá je súčasťou **alpsko-himalájskej sústavy** do ktorej je zahrnuté celé územie Slovenska

Z hľadiska ďalšej geomorfologickej kompozície, územie možno kategorizovať nasledovne:

Sústava: alpsko-himalájska

Podsústava: Karpaty

Provincia: Západné Karpaty

Subprovincia: Vnútorne Západné Karpaty

Oblasť: Slovenské stredohorie

Celok : Štiavnicke vrchy

Podcelok: Skalka

Geologický podklad územia zväčša je tvorený amfibolitmy, rulamy a křišťalickými karbonátmi. Vyskytujú sa aj metapieskovce a fylity a karbonáty.

Z hľadiska vertikálnej členitosti terénu môžeme na území obce vyčleniť tri typy reliéfu podľa výškových rozdielov a to: pahorkatiny, nízke vrchoviny, vyššie vrchoviny Svahy na danom území sú miestami dlhé 200 – 400 m, so sklonom 5° až 20°, väčšinou exponované k juhu, či juhovýchodu a len malá časť k západu, severu a severozápadu.

1.2. Hydrogeologické a Hydrologické pomery

Z hydrogeologického hľadiska spadá riešené územie do dvoch regiónov: *neovulkanity severných svahov Štiavnických vrchov a Javoria* a *neovulkanity južných svahov svahov Štiavnických vrchov a Javoria*.

Podpovrchová voda je územia je tvrdá, málo mineralizovaná. Územie je perspektívnou oblasťou teplých vôd o čom svedčí i vrt GK-1. Geotermálna voda bola zistená v severozápadnej časti obce, v hĺbkovom intervale 700- 746 m s teplotou vody cca 53,5°C.

Povrchové vody riešeného územia sú zastúpené riekou Štiavnica , ktorá preteká stredom územia obce, severo-južným smerom . Intravilánom obce preteká ešte potok Rakovček, ako ľavostranný prítok rieky Štiavnica. Celé riešené územie patrí do povodia rieky Ipel'.

Z hľadiska rizika výskytu lokálnych povodní záujmové územie spadá do oblasti so stredným až vysokým rizikom výskytu lokálnych povodní (Geografický ústav SAV) .

1.3. Klimatické pomery

Klimaticky, územie obce spadá do mierne teplého až vlhkého, pahorkatinno – rovinového klimatického pásma s miernymi zimami. Priemerná teplota vzduchu v júli dosahuje úroveň 16 - 18°C až 18- 19°C a v januári je to v priemere >-3°C až -4°C. Priemerná ročná teplota v danej oblasti sa pohybuje v rozmedzí 7 - 8°C

Čo sa týka priemerného ročného úhrnu zrážok, územie sa vyznačuje najmä charakterom podpriemerného až nízkeho priemerného úhrnu zrážok v rozmedzí od 600 – 700 mm úhrnu zrážok. Priemerný úhrn zrážok v júli dosahuje úroveň 60 - 80 mm a priemerný úhrn zrážok v januári dosahuje úroveň 40 – 50 mm.

1.4. Veterné pomery

Územie obce je exponované najmä voči pôsobeniu východných vetrov s priemernou rýchlosťou 2,41 – 3,20 m/s (V). Vyskytujú sa aj severozápadné a juhozápadné vetry. Územie je málo až priemerne zaťažené prízemnými inverziami, čo má vplyv na možné výkyvy počasia.

1.5. Pôdne pomery

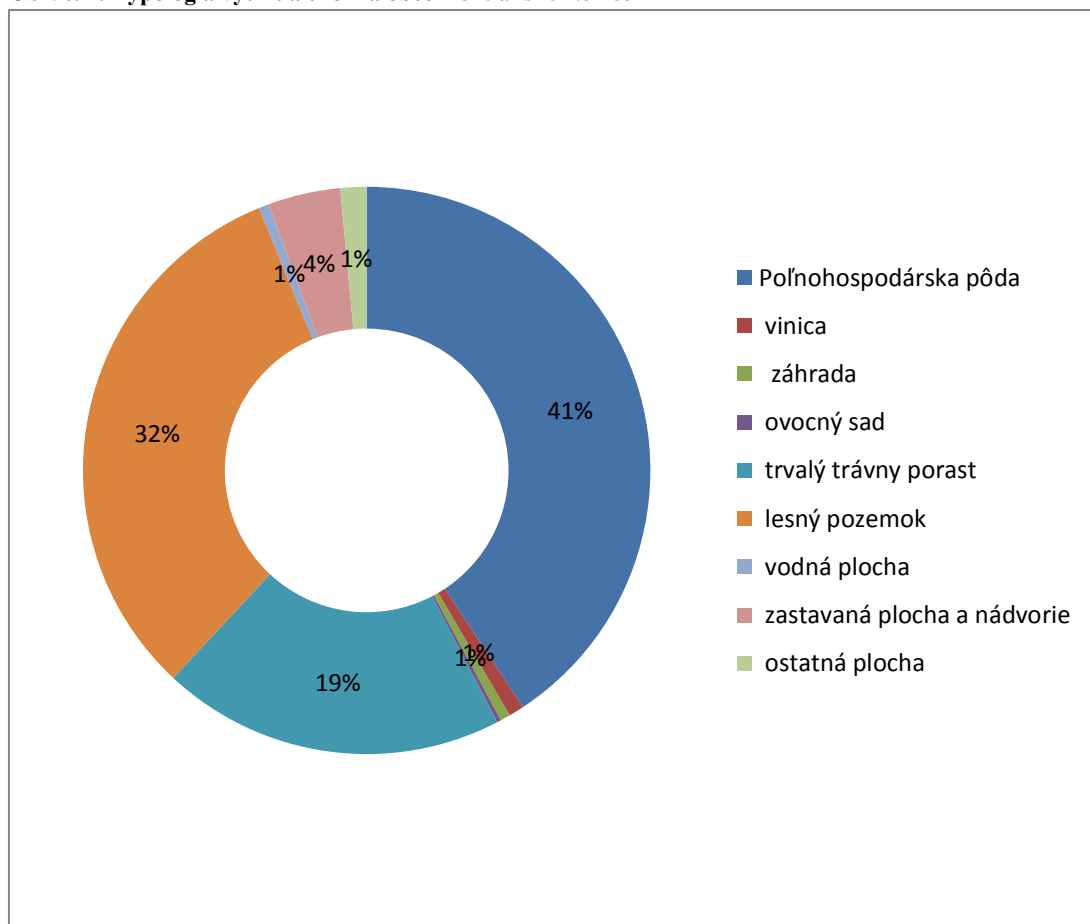
Celková rozloha územia obce Hontianske Nemce predstavuje približne 3084 ha. Z hľadiska hospodárskeho využitia pôdy, najväčší podiel z výmery územia pripadá na poľnohospodársku pôdu a to na úrovni približne 41% (1594 ha) z celkovej výmery územia. Nasleduje lesná pôda na úrovni 32% (1247 ha) z celkovej výmery územia. Trvalé trávne porasty predstavujú približne 19% (765 ha) územia. Zastavaná časť územia, predovšetkým intravilán obce

predstavuje približne 4% (161 ha) územia. Podiel ostatných krajinárskych zložiek nepresahuje 1% územia obce.

Na území katastra obce Hontianske Nemce majú dominantné zastúpenie hlinité až ílovitohlinité pôdy, ďalej sú to kambizeme a kambizeme pseudoglejové nasýtené a čiernice reliktné a kambizeme modálne.

Obr. č.2 : Typológia využitia územia obce Hontianske Nemce

Zdroj: Datacube, 2016

1.6. Vegetačné pomery

Na základe fytogeografického členenia podľa Futáka (1980) dané záujmové územie spadá do oblasti *panónskej flóry (Pannonicum)*, ktorá sa rozprestiera na nížinách južného Slovenska. V užšom vymedzení dané záujmové územie je *súčasťou obvodu Ipeľsko-rimavskej brázdy* zahŕňajúci južný pás územia Slovenska.

Z vegetačného hľadiska riešené územie spadá do dubovej, nížinnej, rovinnej až pahorkatinnej zóny. Z hľadiska zastúpenia rôznych lesných typov v danom území dominujú predovšetkým *dubové a dubovo-cerové lesy, ako i karpatské dubovo-hrabové lesy*.

Medzi hlavné typy prevládajúcich drevín možno zaradiť **dub plstnatý** (*Quercus pubescens*), **dub cerový** (*Quercus cerris*), **hrab obyčajný** (*Carpinus betulus*), **breza bradavičnatá** (*Betula verrucosa*), vyskytuje sa aj **borovica sosna** (*Pinus silvestris*), **buk lesný** (*Fagus silvatica*) a **agát biely** (*Robinia pseudoacacia*).

1.7. Živočíšstvo

Z hľadiska zoogeografického členenia (terestrický biocyklus), územie možno regionalizovať nasledovne:

Provincia: Provincia listnatých lesov

Úsek: Panónsky úsek

Dané záujmové územie spadá do oblasti výskytu biómov lesných ekosystémov v rámci biómov mierneho pásma. Z fauny sa v tomto pásme vyskytujú najmä druhy ako plazy – **užovka stromová** (*Elaphe longissima*), **jašterica múrová** (*Lacerta muralis*), **slepúch obyčajný** (*Anguis fragilis*). Z vtákov tu žije **výr skalný** (*Bubo bubo*), **krkavec čierny** (*Corvus corax*), **mysšiak hôrny** (*Buteo Buteo*), **sova obyčajná** (*Strix aluco*) a iné.

2. Obyvateľstvo

2.1. Vývoj základných demografických ukazovateľov

Na území obce k 31.12.2015 žilo celkovo 1500 obyvateľov s trvalým pobytom v obci. Podiel mužov a žien na celkovom počte obyvateľov obce bol presne vyrovnaný 50% (750) mužov a 50% (750) žien.

Tabuľka č.1: Vývoj počtu obyvateľov obce Hontianske Nemce v r.2001 – 2015

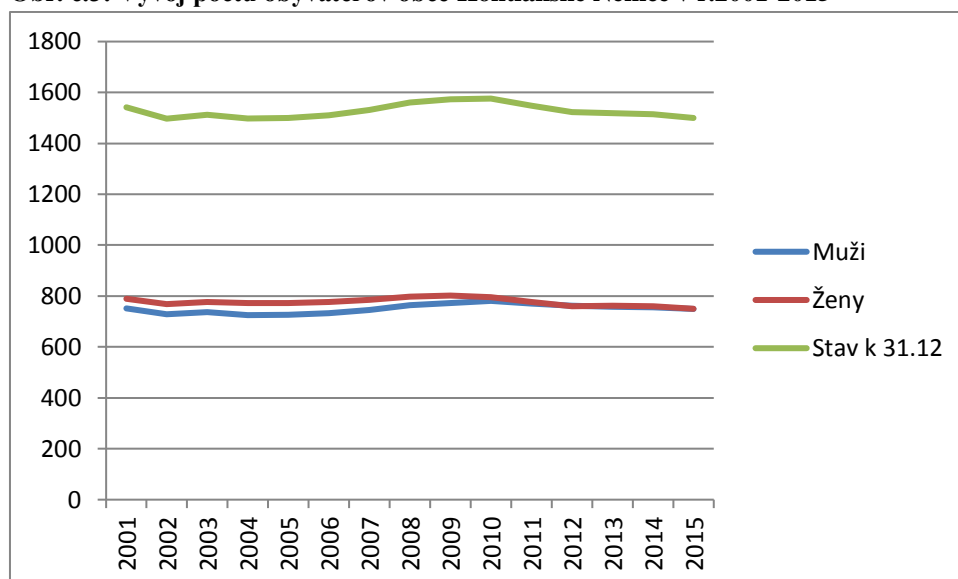
Roky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Muži	752	729	736	725	726	733	746	764	772	781	770	762	758	755	750
Ženy	789	768	776	773	773	777	786	797	802	795	777	760	761	759	750
Stav k 31.12	1541	1497	1512	1498	1499	1510	1532	1561	1574	1576	1547	1522	1519	1514	1500

Zdroj: Datacube, 2016

Zo znázornenej tabuľky nám vyplýva, že vývoj počtu obyvateľov obce má mierne klesajúci charakter. Za r.2015 počet obyvateľov s trvalým pobytom na území obce klesol oproti r.2001 o 2,6%. Dôvodom najčastejšie býva klesajúca pôrodnosť obyvateľstva, migračný úbytok obyvateľstva, ktorý je podmienený ponukou pracovných príležitostí atď.

Obr. č.3: Vývoj počtu obyvateľov obce Hontianske Nemce v r.2001-2015

Zdroj: Datacube, 2016

Z hľadiska zložiek podmieňujúce celkové zmeny obyvateľstva v priebehu rokov 2001 - 2015 možno konštatovať, že natalita obyvateľstva má celkovo fluktuujúci charakter. Celkové demografické saldo má však prevažne záporný charakter.

Z hľadiska mechanických zmien obyvateľstva, počet prisťahovaných aj vystťahovaných obyvateľov celkovo kolíše, avšak migračné saldo má prevažne kladný charakter. Celkový demografický vývoj obyvateľstva možno hodnotiť ako nestabilný. Trend má výrazne kolísavý charakter medzi kladným a záporným celkovým prírastkom obyvateľstva.

Tab. č. 2: Bilancia pohybu obyvateľstva v obci Hontianske Nemce v r.2001 – 2015

Roky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Živonarodený	13	9	14	19	12	17	13	14	16	16	12	16	16	16	12
Zomrelý	18	13	16	21	20	12	14	11	14	18	15	16	17	11	16
Demografické saldo	-5	-4	-2	-2	-8	5	-1	3	2	-2	-3	0	-1	5	-4
Pristťahovaný	20	29	38	26	33	33	43	41	29	32	18	23	20	14	22
Vystťahovaný	24	31	21	38	24	27	20	15	18	28	19	48	22	24	32
Migračné saldo	-4	-2	17	-12	9	6	23	26	11	4	-1	-25	-2	-10	-10
Celkový prírastok (úbytok)	-9	-6	15	-14	1	11	22	29	13	2	-4	-25	-3	-5	-14

Zdroj: Datacube, 2016

Zo znázornenej tabuľky vyplýva, že natalita obyvateľstva si v r.2001 - 2015 udržiava kolísavý trend rastu počtu živonarodených detí v priemere 14 detí za rok. Mortalita

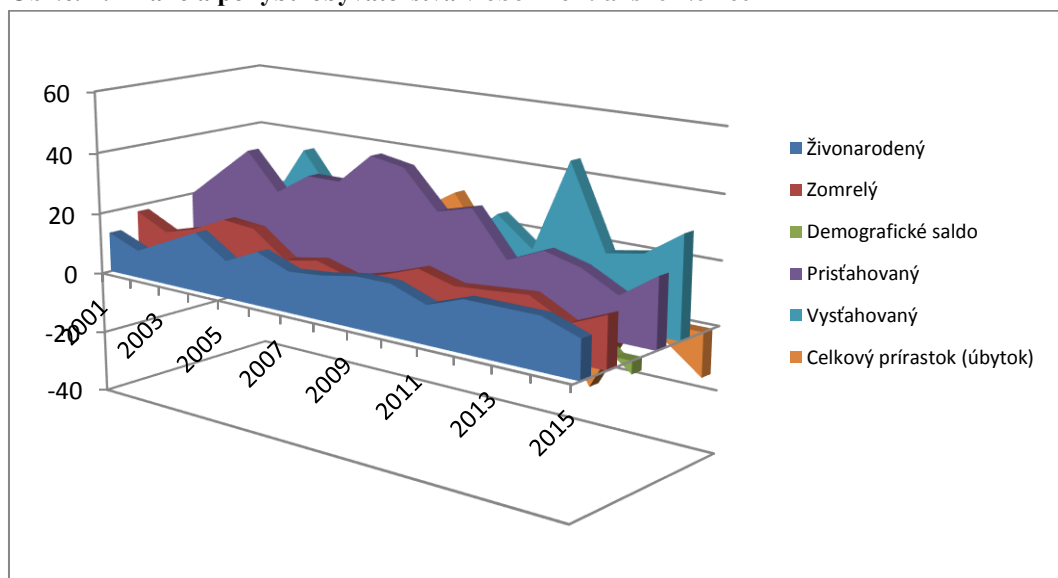

obyvateľstva v danom sledovanom časovom rade taktiež čiastočne kolíše, avšak v absolútnej hodnote je vyššia ako natalita, v priemere 15 zomrelých osôb pripadá na jeden rok. Celkovo, demografické saldo si udržiava mierne záporný charakter v priemere na úrovni -1 osoby pripadajúcich na prirodzený úbytok na rok.

Z hľadiska mechanického pohybu obyvateľstva, imigrácia do obce si v posledných rokoch udržiava zostupný a značne kolísavý trend. Najvyšší počet prisťahovaných do obce bol v roku 2007 na úrovni 43 osôb za rok. Odvtedy si imigrácia udržiavala zostupný, kolísavý trend. Najmenší počet bol zaznamenaný v roku 2014 na úrovni 14 občanov, čo predstavuje pokles o 67%. V súčasnosti v poslednom sledovanom roku bol zaznamenaný počet prisťahovaných na úrovni 22 osôb. Celkovo miera imigrácie dosahuje v priemere 28 prisťahovaných osôb pripadajúcich na jeden rok. Emigrácia z obce, čiže počet vystahovaných prevažuje nad imigráciou teda počtom prisťahovaných. Najvyššia miera emigrácie bola zaznamenaná v roku 2012 na úrovni 48 osôb. V súčasnosti v poslednom sledovanom roku bol zaznamenaný počet vystahovaných na úrovni 32 osôb. Celkovo miera emigrácie dosahuje v priemere 26 vystahovaných osôb pripadajúcich na jeden rok. Celková hodnota migračného salda je kladná na priemernej úrovni 2 osoby pripadajúce na jeden rok.

Zo súhrnného hľadiska celkový prírastok (úbytok) obyvateľstva počas sledovaného obdobia r.2001-2015 si udržiaval značne kolísavý charakter, s dosiahnutím maximálnej hodnoty celkového prírastku v roku 2008 na úrovni 29 osôb, odvtedy trend nadobudol zostupný charakter a v poslednom zaznamenanom roku dosiahol zápornú hodnotu celkového prírastku na úrovni 14 osôb.

Obr.č. 4: Bilancia pohybu obyvateľstva v obci Hontianske Nemce

Zdroj: Datacube, 2016

2.2. Veková štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska vekovej štruktúry obyvateľstva, tá sa vyvíja nepriaznivo, pričom kopíruje všeobecný trend pomerného poklesu predproduktívnej zložky obyvateľstva v prospech nárastu poproduktívnej zložky obyvateľstva. Uvedený jav je dokumentovaný i postupným zvyšovaním priemerného veku obyvateľstva v obci a postupným rastom indexu starnutia.

Tab. č.3: Veková štruktúra obyvateľstva obce Hontianske Nemce v r.2001 – 2015

Roky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
predpr. (abs.)	319	301	305	295	291	291	287	283	278	266	263	253	243	234	225
produkt. (abs.)	1037	1046	1059	1057	1062	1074	1096	1123	1138	1138	1112	1101	1105	1095	1085
poprod.(abs.)	146	149	147	146	146	145	149	155	158	172	172	168	171	185	190
predprod. (v%)	21.24	20.12	20.19	19.69	19.41	19.27	18.73	18.13	17.66	16.88	17.00	16.62	16.00	15.46	15
produkt. (v%)	69.04	69.92	70.09	70.56	70.85	71.13	71.54	71.94	72.30	72.21	71.88	72.34	72.75	72.32	72.33
poprod. (v%)	9.72	9.96	9.73	9.75	9.74	9.60	9.73	9.93	10.04	10.91	11.12	11.04	11.26	12.22	12.67
Index starnutia	45.77	49.50	48.20	49.49	50.17	49.83	51.92	54.77	56.83	64.66	65.40	66.40	70.37	79.06	84.44

Zdroj: Datacube, 2016

Zo znázornenej tabuľky vyplýva, že preprodukt. zložka obyvateľstva v priebehu sledovaného obdobia r.2001 – 2015 neustále klesá, čo je spojené hlavne s klesajúcou pôrodnosťou obyvateľstva. Medzi r.2001 – 2015 predprodukt. zložka obyv. zaznamenala pokles až o 29,4%, rovnako i podiel predprodukt. zložky obyv. na celkovom obyvateľstve sa znižuje a v súčasnosti dosahuje úroveň 15 %. Za dané sledované obdobie podiel predproduktívnej zložky obyvateľstva na celkovom obyvateľstve tvoril v priemere 18,09%.

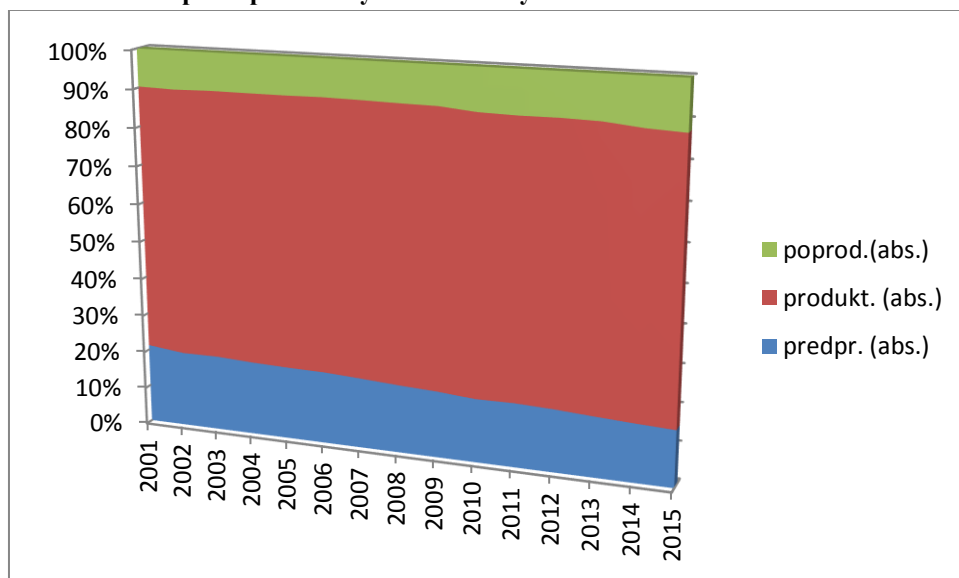
Produktívna zložka obyvateľstva v priebehu sledovaného obdobia si udržiavala kontinuálny rast až do r.2008 kde dosiahla svoj vrchol na úrovni 71,94% a odvtedy zaznamenáva akési obdobie stagnácie. V súčasnosti sa nachádza na úrovni 72,33%. Priemerná úroveň produktívneho obyvateľstva predstavuje 71,41%.

Poproduktívna zložka obyvateľstva si udržiava vzostupný trend, čo súvisí so všeobecným trendom starnutia obyvateľstva, resp. predlžovania jeho priemerného veku. V súčasnosti jej podiel na celkovom obyvateľstve obce predstavuje 12,67%. Za celé sledované obdobie podiel predproduktívnej zložky obyvateľstva na celkovom obyvateľstve tvoril v priemere 10,49%. Index starnutia potvrdzuje všeobecný trend zvyšujúceho sa priemerného veku obyvateľstva, udržiava si výrazne vzostupný charakter a aktuálne sa pohybuje na úrovni 84,44 bodov.

Obr. č.5: Zastúpenie produkčných zložiek obyvateľstva v obci Hontianske Nemce

Zdroj: Datacube, 2016

Tab. č.4: Veková štruktúra obyvateľstva obce Hontianske Nemce, 2015

Vek	muži	ženy	spolu
0 - 4	32	30	62
5 - 9	38	36	74
10 - 14	32	43	75
15 - 19	54	37	91
20 - 24	61	61	122
25 - 29	66	48	114
30 - 34	58	60	118
35 - 39	61	48	109
40 - 44	57	59	116
45 - 49	48	38	86
50 - 54	70	55	125
55 - 59	40	55	95
60 - 64	45	51	96
65 - 69	37	49	86
70 - 74	30	30	60
75 - 79	12	20	32
80 - 84	7	12	19
85 - 89	2	15	17
90 - 94	0	3	3
95 - 99	0	0	0
100 +	0	0	0
spolu	750	750	1500

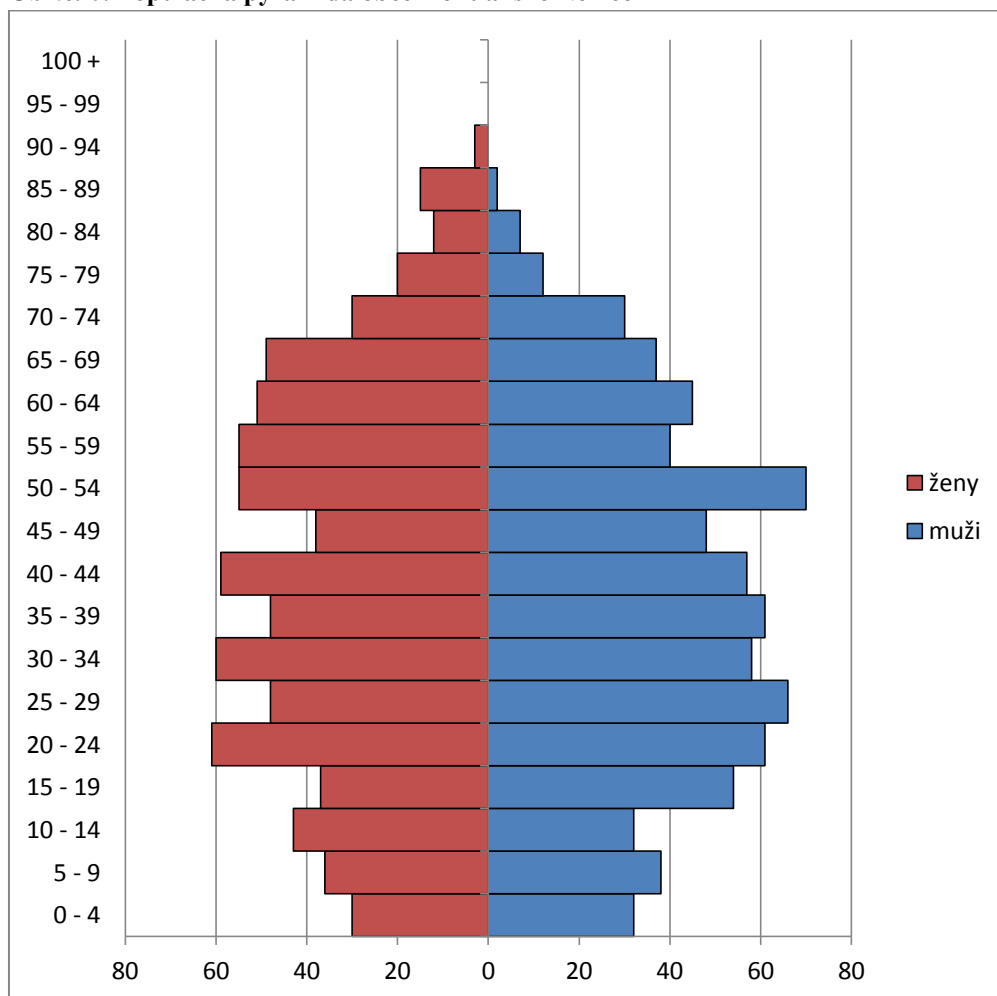
Zdroj: Vlastné spracovanie, Datacube 2016

Populačnú pyramídu obce Hontianske Nemce možno charakterizovať ako regresívny typ vekovej štruktúry. Na znázornenom grafe možno badať postupný úbytok mladších ročníkov tvoriacich predproduktívnu zložku obyvateľstva v prospech nárastu produktívnej a poproduktívnej zložky. V rámci predproduktívnej zložky obyvateľstva, v zastúpení mužského pohlavia je najpočetnejšou zložkou veková kategória :5 -9 (38), v prípade žien to je veková kategória 10 - 14 (43).

V rámci produktívnej zložky obyvateľstva, v zastúpení mužského pohlavia je najpočetnejšou zložkou veková kategória :50 - 54 (70), v prípade žien to je veková kategória 20 - 24 (61). V prípade poproduktívnej zložky obyvateľstva je to zhodne aj u mužského a ženského pohlavia veková kategória :65 – 69 , u mužov (37) a u žien (49) obyvateľov.

Obr.č. 6: Populačná pyramída obce Hontianske Nemce

Zdroj: Vlastné spracovanie, Datacube 2016

2.3. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vo vzdelanostnej štruktúre obce prevláda skôr nižšie a stredné vzdelanie. Pomerne vysoký podiel pripadá na ľudí so základným a stredným vzdelaním bez maturity. Úplné stredné vzdelanie s maturitou a vysokoškolské vzdelanie predstavuje ďalšiu najpočetnejšiu veľkostnú skupinu. Najnižší podiel pripadá na vysokoškolské doktorandské vzdelanie.

Prieskum bral do úvahy všetkých obyvateľov obce, teda aj deti s povinnou školskou dochádzkou, navštevujúcich MŠ a ZŠ, čo mohlo spôsobiť určité skreslenie výsledkov.

Úroveň vzdelania v súčasnosti je jedným z najdôležitejším predpokladom pre uplatnenie sa na trhu práce a predstavuje základný kameň smerom k budovaniu vedomostnej ekonomiky.

Tab. č.5: Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie		Spolu
Hontianske Nemce		
Základné		272
Učňovské (bez maturity)		245
Stredné odborné (bez maturity)		160
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		48
Úplné stredné odborné (s maturitou)		331
Úplné stredné všeobecné		67
Vyššie odborné vzdelanie		15
Vysokoškolské bakalárske		26
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		123
Vysokoškolské doktorandské		3
Vysokoškolské spolu		152
Študijný odbor	prírodné vedy	10
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotech., tech. chémia, potravinárstvo)	13
	technické vedy a náuky II (textilná v., sprac. kože, dreva, plastov, v. hud. nástrojov, archit., staveb., dopr., pošty, telekom., automatiz., špec. odb.)	11
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	16
	zdravotníctvo	11
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof., ekon., polit. a práv. vedy, ekonomika a manaž., obchod a služby, SŠ-OA, HA, praktická š., učeb. odb.)	34
	spoločenské vedy, náuky a služby II (histor., filolog., pedag. a psych. vedy, publicistika a informácie, telových., učiteľstvo, SŠ - gym.)	46
	vedy a náuky o kultúre a umení	2
	nezistený	9
	Bez školského vzdelania	247
Nezistené		17
Úhrn		1,554

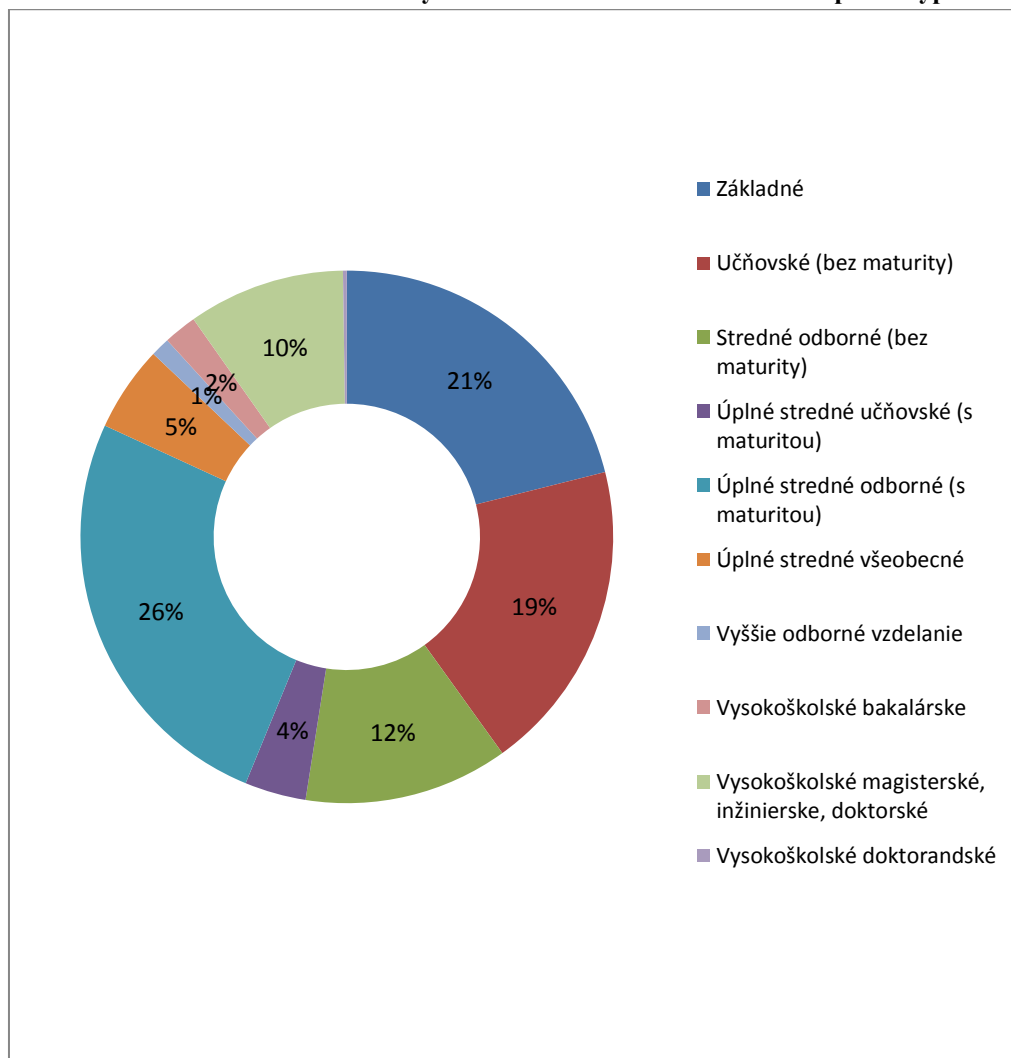
Zdroj: SODB 2011

Zo znázornenej tabuľky vyplýva na základe výsledkov zo SODB 2011, že v rámci vzdelanostnej štruktúry obyvateľstva najväčší podiel pripadá na obyvateľov s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou a to na úrovni 26%. Druhú najpočetnejšiu skupinu tvoria obyvatelia so základným vzdelaním na úrovni 21%. Nasledujú obyvatelia s učňovským

vzdelaním bez maturity 19% a obyvatelia so stredným odborným vzdelaním bez maturity na úrovni 12%. Podiel obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa Mgr., Ing., Mu(v)dr, RNDr., PhDr. a iné je na úrovni 10%. Vzdelanie III. stupňa majú 2 obyvatelia. Bez školského vzdelania je približne 19% obyvateľov obce. Tento údaj však môže byť skreslený keďže môže zahŕňať i deti v rámci povinnej školskej dochádzky.

Obr. č.7: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Hontianske Nemce podľa typu vzdelania

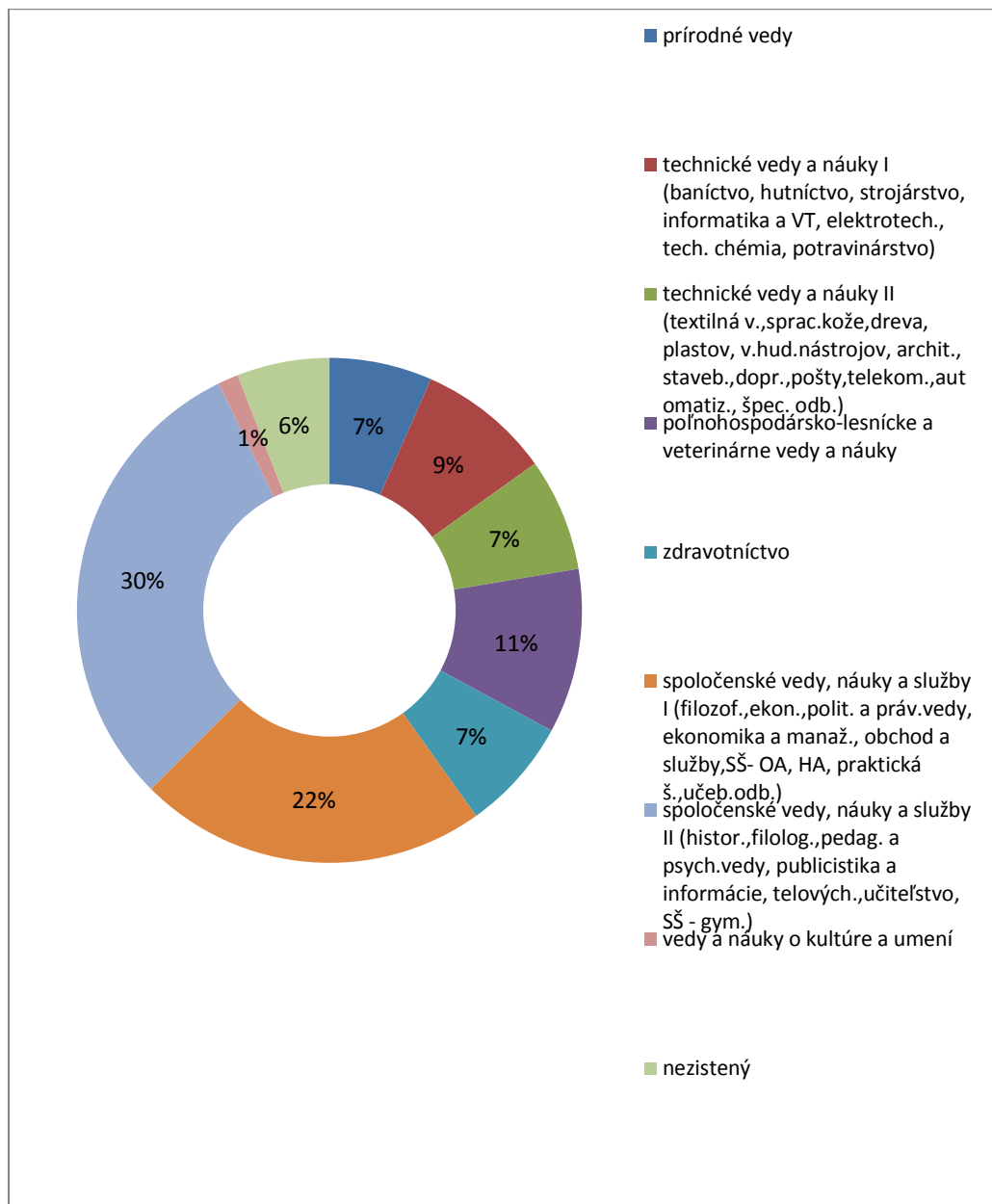

Zdroj: SODB 2011

Z hľadiska zastúpenia jednotlivých študijných odborov v rámci vysokoškolského vzdelania dominujú predovšetkým spoločensko-humánne odbory na úrovni 54%, nasledujúc technické vedy na úrovni 16% a zdravotníctvo na úrovni 7%. Na prírodné a poľnohospodársko-lesnícke vedy 18% obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním.

Obr. č.8: Štruktúra študijných odborov obyvateľstva obce Hontianske Nemce v rámci vysokoškolského vzdelania

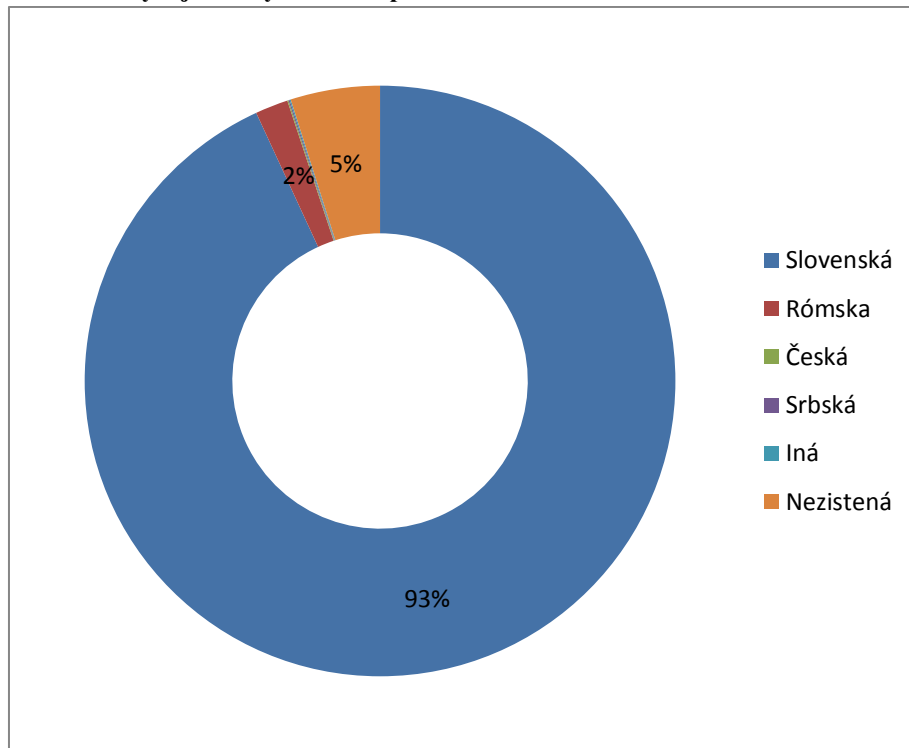
Zdroj: SODB 2011

2.4. Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry obyvateľstva, v obci Hontianske Nemce dominujú občania slovenskej národnosti na úrovni 93% (1447), nasledujú občania rómskej národnosti na úrovni 2% (28). U približne 5% (76) obyvateľov sa ich národnosť nepodarilo vierohodne zistiť. Zastúpenie inej ďalšej národnosti nepresahuje podiel 1%.

Obr.č. 9: Bývajúce obyvateľstvo podľa národností v obci Hontianske Nemce

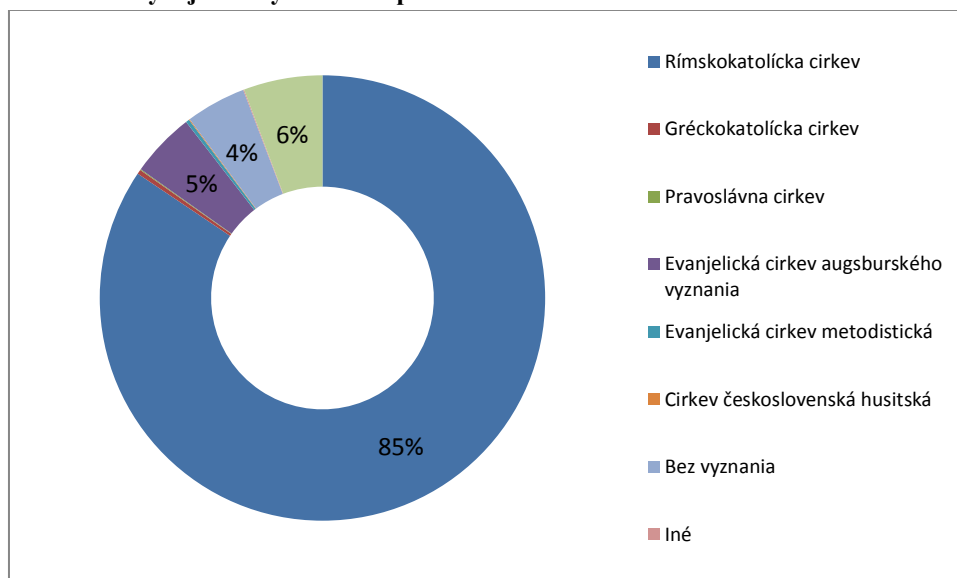
Zdroj: SODB 2011

2.5. Náboženská štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska vierovyznania v obci Hontianske Nemce dominujú občania rímskokatolíckeho vierovyznania. Ich zastúpenie je na úrovni 85%. Nasleduje evanjelické vierovyznanie na úrovni 5% a približne 4% obyvateľov je bez vyznania. U 6% sa vyznanie nepodarilo vierohodne zdokumentovať. Zastúpenie ostatných náboženstiev predstavuje podiel do 1%.

Obr.č. 10: Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženstva v obci Hontianske Nemce

Zdroj: SODB 2011

3. Ekonomická štruktúra obce

Ekonomická štruktúra obce je vo všeobecnosti tvorená ekonomickými subjektmi súkromného, občianskeho a verejného sektora disponujúcimi právnou subjektivitou, ktorý pre trh vytvárajú a poskytujú hodnoty, ktorými uspokojujú svoje potreby. Ekonomika je vitálnym prvkom fungovania obce a podmieňuje budúci rozvoj obce.

3.1. Podnikateľská štruktúra obce

Podnikateľská štruktúra obce je tvorená predovšetkým súkromným sektorom. Podnikateľskú štruktúru obce Hontianske Nemce možno hodnotiť ako relatívne diverzifikovanú. Z hľadiska právnej formy v prípade PO prevládajú predovšetkým spoločnosti typu s.r.o, výskyt iných právnych foriem PO (v.o.s, k.s. atp.) je obmedzený. V prípade FO sú to predovšetkým živnostníci.

V zmysle systematizácie a klasifikácie ekonomických činností podľa metodiky SK NACE sú v obci ekonomické subjekty ktoré sú zastúpené v jednotlivých odvetviach NH v primárnom, sekundárnom a terciálnom sektore.

Uvedená štruktúra podnikateľského sektora v obci Hontianske Nemce bola vypracovaná na základe aktuálnych, podkladových informácií z **obchodného registra SR a živnostenského registra SR**. Ekonomické činnosti jednotlivých hospodárskych subjektov boli posudzované podľa predmetu prevažujúcej činnosti a na základe umiestnenia daného hospodárskeho subjektu v systéme klasifikácie ekonomických činností podľa **SK NACE**.

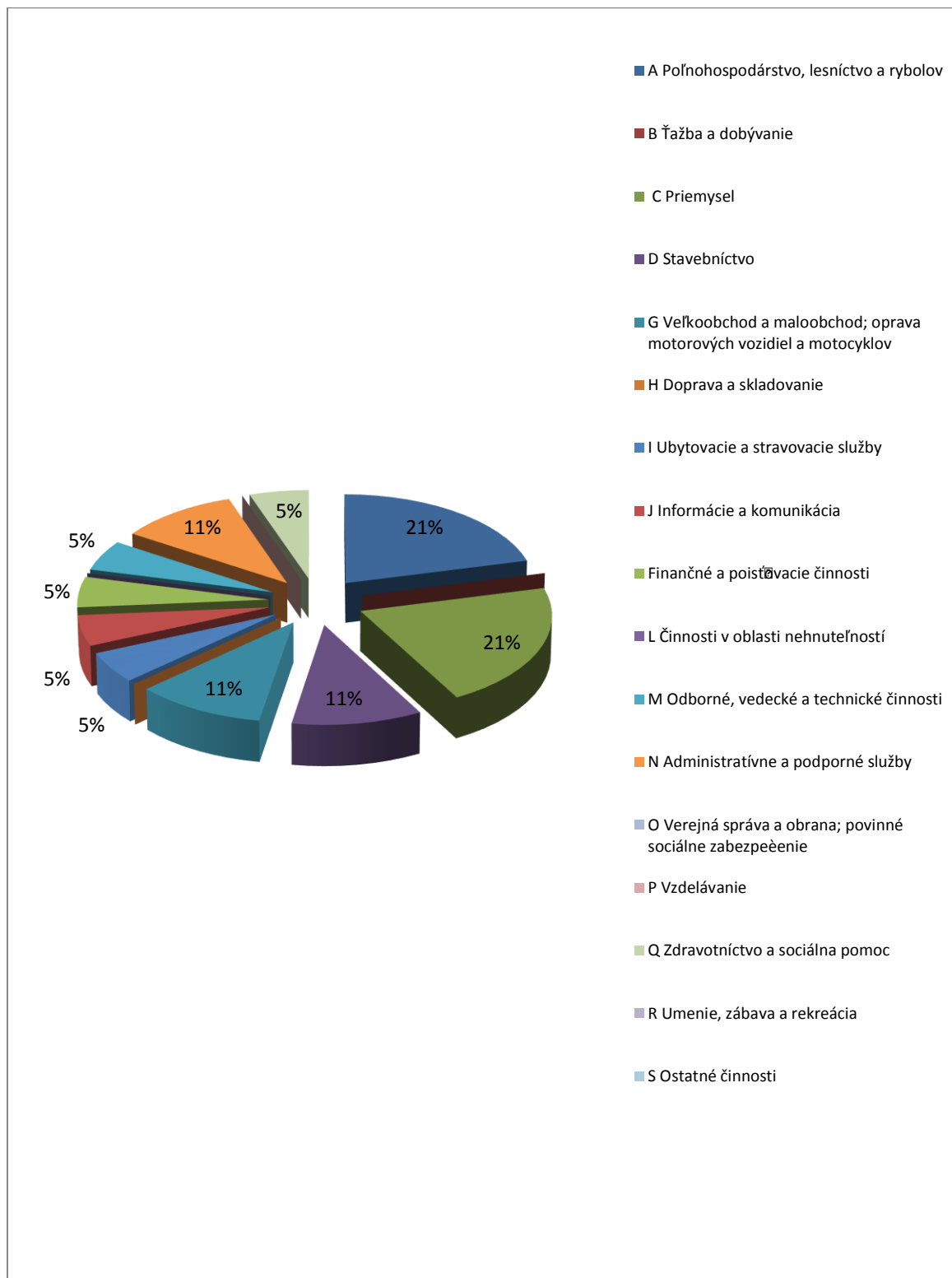
Do štruktúry spadajú všetky subjekty FO a PO, ktorých sídlo alebo prevádzková adresa je zapísaná v registri na obec.

Celkovo v obci podľa aktuálneho výpisu z obchodného registra pôsobí dohromady 19 podnikateľských subjektov zapísaných ako PO. Z hľadiska PO, v podnikateľskom štruktúre obce prevládajú spoločnosti, pôsobiace v oblasti ***poľnohospodárstva a lesníctva***, a vo sfére ***priemyslu*** zhodne na úrovni 21% (4). Nasleduje terciárny sektor, komerčná sféra služieb, predovšetkým ***veľkoobchodný a maloobchodný predaj, stavebníctvo a administratívne a podporné služby*** so zhodným podielom 11% (2). Ostatné podiely pripadajú na oblasti ***ubytovacích a stravovacích služieb, finančných a poisťovacích služieb, odborných vedecko-technických služieb, zdravotníctva a informácií a komunikácii***, zhodne na úrovni 5% (1).

Obr. č.11: Ekonomická štruktúra podnikateľského sektora PO v obci Hontianske Nemce, podľa SK NACE

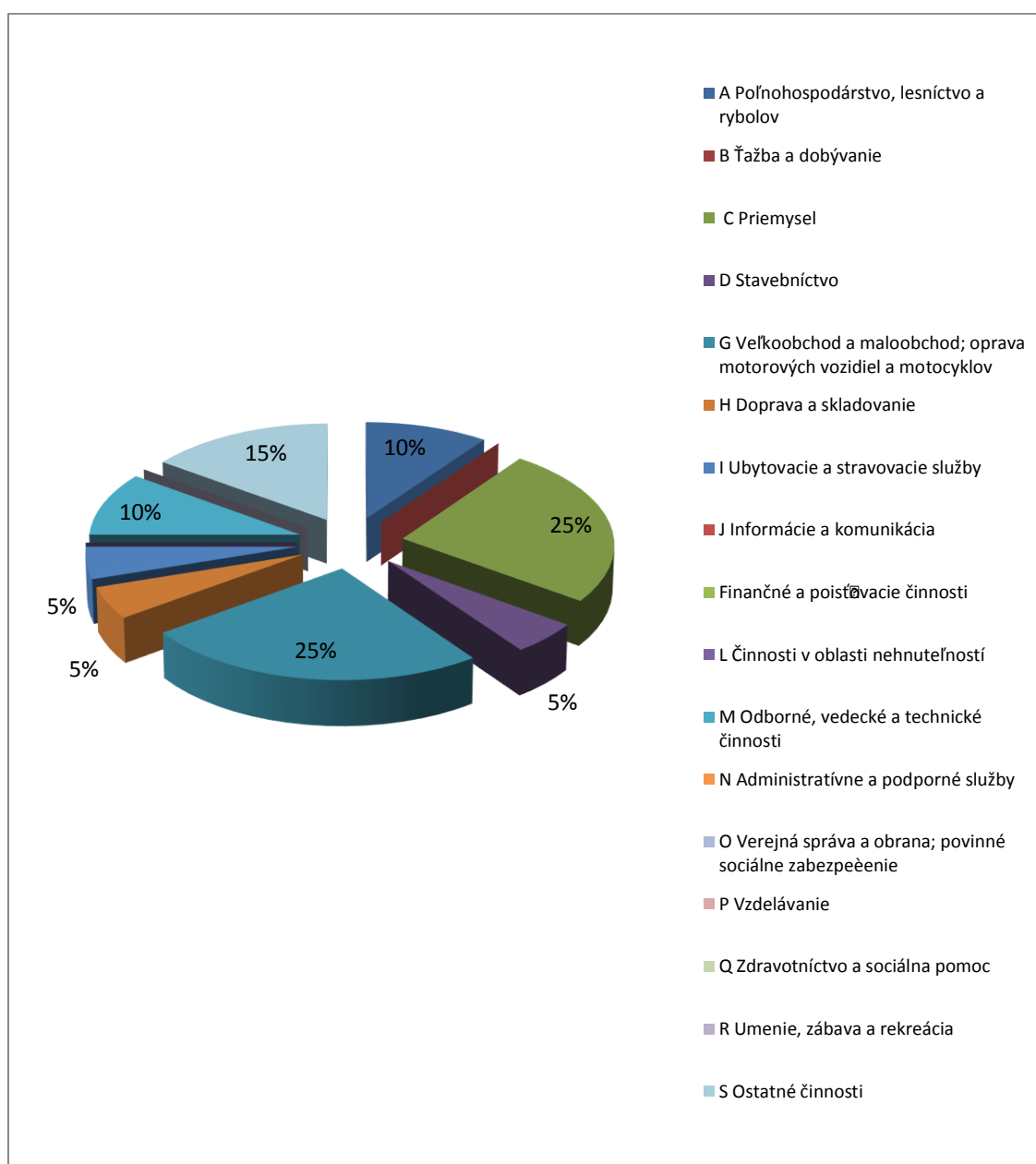

Zdroj: OR SR, podľa SK NACE, 2016

Z hľadiska FO ich celkový počet podľa aktuálneho výpisu zo živnostenského registra bol 20. V rámci, v podnikateľskej štruktúre obce prevládajú predovšetkým FO pôsobiace v komerčnej sfére terciárneho sektora, ide predovšetkým o **maloobchodný predaj** a to na úrovni 25% (5). Vo sfére **priemyslu** pracuje taktiež 25% podnikateľských subjektov (5). Nasleduje oblasť komerčných služieb rôznych činností na úrovni 15% (3). **Pol'nohospodárstvo, lesníctvo a rybolov spolu s odbornými a vedecko-technickými činnosťami** majú zhodný podiel na úrovni 10% (2). Odvetvia **stavebníctva, služieb dopravy a skladovania, ubytovacích a stravovacích služieb** majú taktiež zhodný podiel 5% (1).

Obr. č.12: Ekonomická štruktúra podnikateľského sektora FO v obci Hontianske Nemce, podľa SK NACE

Zdroj: ZR SR, podľa SK NACE, 2016

3.2. Ekonomická aktivita obyvateľstva

V obci Hontianske Nemce k 31.12.2015 žilo 1500 obyvateľov, z toho 1085 ekonomicky aktívnych s trvalým pobytom v obci. **Index ekonomickej aktivity** (miera ekonomickej participácie) za r.2015 dosahuje úroveň 72,33% čo možno hodnotiť pozitívne keďže relatívne prekračuje priemer SR (v porovnaní zo SR na základe VZPS).

Miera nezamestnanosti¹ v poslednom období zaznamenala pokles a naopak miera zamestnanosti rast, súbežne s rastom produkčnej základne obce. Napriek tomu pri súčasnej úrovni (10,69 % v r.2015) mieru nezamestnanosti možno hodnotiť ako zvýšenú čo napovedá o určitých rezervách miestneho trhu práce. Index ekonomického zaťaženia dosiahol úroveň 38,25% čo je dôsledkom rastúcej produktívnej základne obce.

Tab. č.6: Ekonomická aktivita obyvateľstva v obci Hontianske Nemce v r.2001 – 2015

Roky	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Nezamestnaný abs.	165	154	157	145	118	97	88	97	179	155	161	155	134	138	116
Nezamestnaný v (%)	15.91	14.72	14.83	13.72	11.11	9.03	8.03	8.64	15.73	13.62	14.48	14.08	12.13	12.60	10.69
Zamestnaný abs.	872	892	902	912	944	977	1008	1026	959	983	951	946	971	957	969
Zamestnaný v (%)	84.09	85.28	85.17	86.28	88.89	90.97	91.97	91.36	84.27	86.38	85.52	85.92	87.87	87.40	89.31
Počet obyv.	1541	1497	1512	1498	1499	1510	1532	1561	1574	1576	1547	1522	1519	1514	1500
Index ek. akt.v (%)	67.29	69.87	70.04	70.56	70.85	71.13	71.54	71.94	72.30	72.21	71.88	72.34	72.75	72.32	72.33
Index ek. zať.	44.84	43.02	42.68	41.72	41.15	40.60	39.78	39.00	38.31	38.49	39.12	38.24	37.47	38.26	38.25

Zdroj: Vlastné Spracovanie, Datacube, 2016

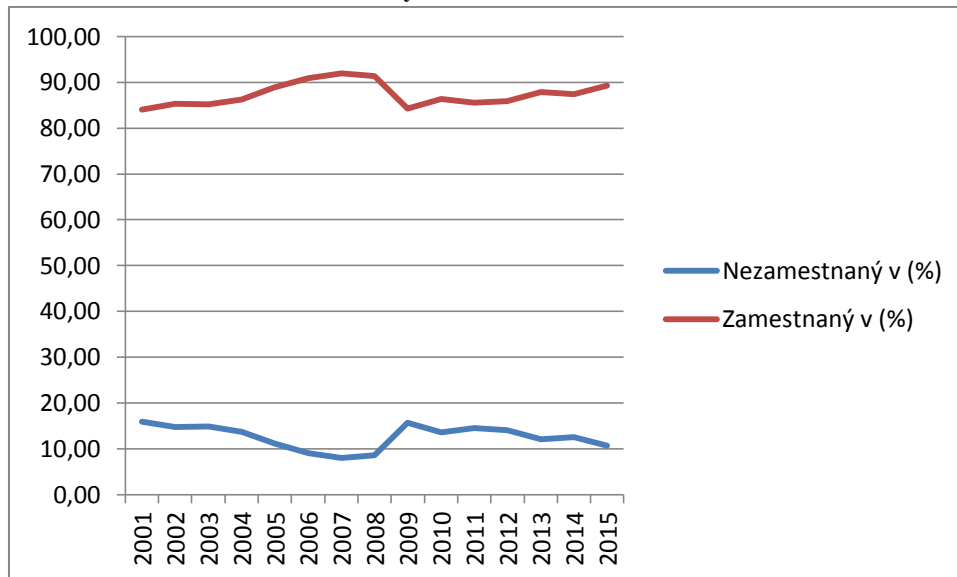
Zo znázornenej tabuľky vyplýva, že v obci v r.2000 – 2015 si miera nezamestnanosti udržiavala klesajúci trend zo svojho maxima 15,91% v r.2001 na minimum 8,64% v r.2008. Následne vplyvom hospodárskej krízy, nezamestnanosť opätovne dosiahla svoj vrchol v r.2009 na úrovni 15,73%. V súčasnosti je na úrovni 10,69% v r.2015.

Miera zamestnanosti sa vyvíjala inverzne oproti miere nezamestnanosti zo svojho minima 84,09% v r.2001 na svoje maximum 91,36% v r.2008, kde následne vplyvom hospodárskej krízy klesla opätovne až na úroveň 84,27% v r.2009. V súčasnosti sa drží na úrovni 89,31% v r.2015.

¹ Pozn.: Miera nezamestnanosti bola stanovená odhadom

Obr. č.13: Ekonomická aktivita obyvateľstva v obci Hontianske Nemce v r.2000 – 2015

Zdroj: Vlastné Spracovanie, Datacube, 2016

Z výsledkov SODB 2011, časti ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa odvetvia hospodárstva vyplynulo, že za r.2011 v obci Hontianske Nemce pracovalo celkovo 792 ekonomicky aktívnych obyvateľov. Pomerne široká pracujúca základňa ekonomicky aktívneho obyv. sa sústreďuje v rôznych odvetviach priemyselnej výroby a v odvetví obchodu. Určitý podiel pracujúcich je sústredený taktiež v odvetví stavebníctva, služieb dopravy a poľnohospodárstva. Odvetvová skladba zamestnanosti je nakoniec doplnená o zdravotníctvo, verejnú správu a vzdelávanie.

Tab. č.7: Bývajúce ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa pohlavia a podľa odvetvia hospodárstva

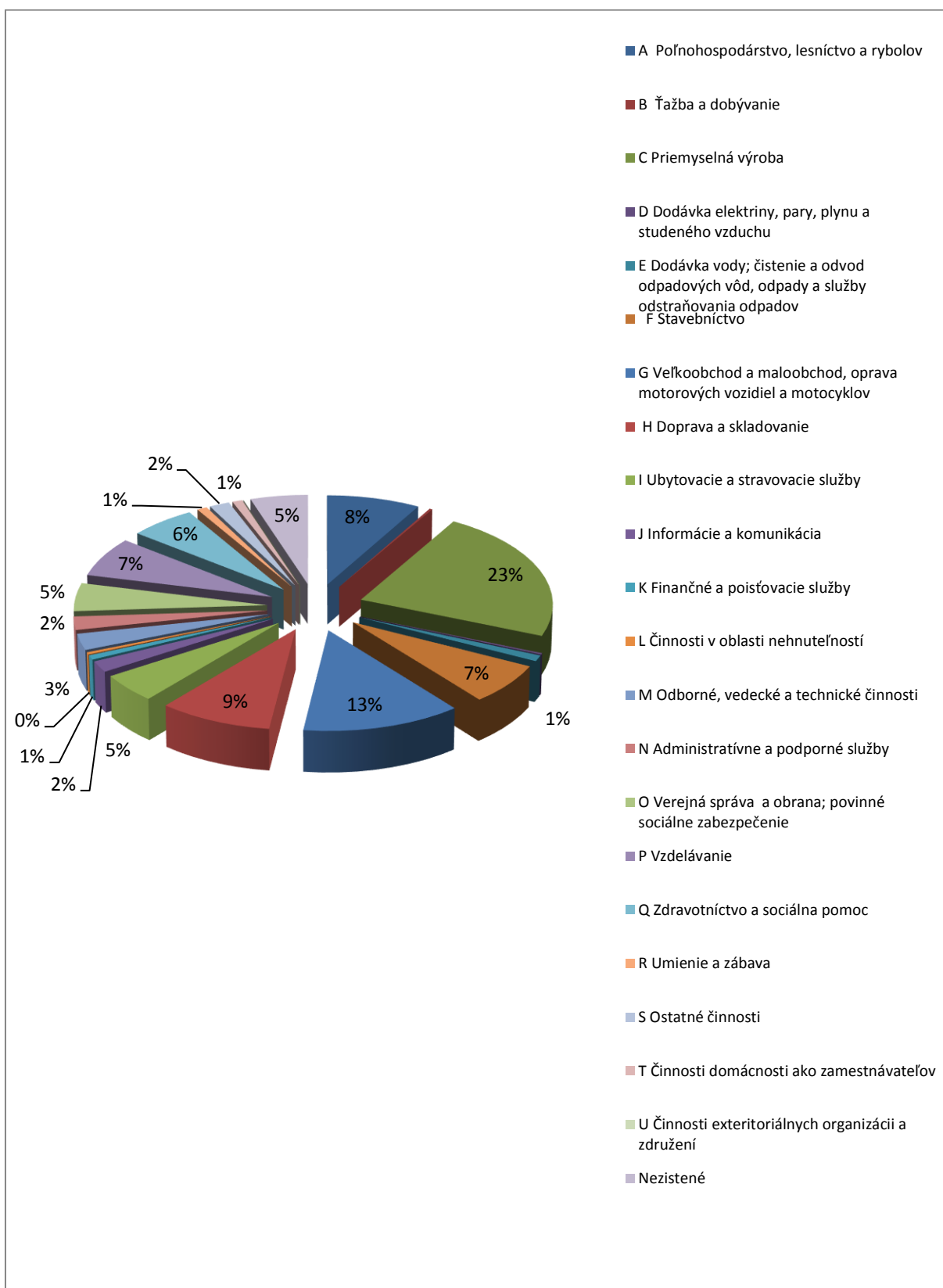
Odvetvie			
hospodárstva	muži	ženy	spolu
A Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	49	16	65
B Ťažba a dobývanie	2	0	2
C Priemyselná výroba	124	56	180
D Dodávka elektriny, pary, plynu a studeného vzduchu	2	0	2
E Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	5	3	8
F Stavebníctvo	44	10	54
G Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov	55	46	101
H Doprava a skladovanie	46	26	72
I Ubytovacie a stravovacie služby	15	23	38
J Informácie a komunikácia	11	4	15
K Finančné a poisťovacie služby	1	5	6
L Činnosti v oblasti nehnuteľností	2	1	3
M Odborné, vedecké a technické činnosti	10	12	22
N Administratívne a podporné služby	12	6	18
O Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	22	16	38
P Vzdelávanie	12	42	54
Q Zdravotníctvo a sociálna pomoc	12	34	46
R Umenie a zábava	4	3	7
S Ostatné činnosti	2	12	14
T Činnosti domácnosti ako zamestnávateľov	3	4	7
U Činnosti exteritoriálnych organizácií a združení	0	0	0
Nezistené	22	18	40
Spolu	455	337	792

Zdroj: SODB 2011

Zo znázornenej tabuľky vyplýva, že najväčší podiel pracujúceho ekonomicky aktívneho obyvateľstva pripadal na priemyselný sektor na úrovni 23%. Za ním nasledoval sektor služieb, konkrétne odvetvie obchodu podielom 13% zamestnaných a odvetvie dopravy s 9% podielom zamestnaných. V rámci primárneho sektora, v odvetví poľnohospodárstva pracovalo 8% zo zamestnaných a v odvetviach vzdelávania a stavebníctva 7% zamestnaných. Menšie podiely pripadali na odvetvia zdravotníctva, verejnej správy na úrovni 7%. Zamestnanosť v ostatných odvetviach neprekračuje 4%.

Obr.č. 14: Bývajúce ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa pohlavia a podľa odvetvia hospodárstva

Zdroj: SODB 2011

Z hľadiska celkového hodnotenia štruktúry hospodárstva a trhu práce v obci Hontianske Nemce možno povedať, že ekonomická štruktúra a trh práce vo svojej kvalite a kvantite je primeraná vzhľadom na vidiecke prostredie a približne spadá do ekonomického priemeru vidieka v SR. Podklady k spracovaniu vyplývajú z SODB 2011 a tak sa súčasný stav v štruktúre a kvantite na trhu práce v určitých odvetviach NH môže viac alebo menej líšiť.

4. Infraštruktúra a občianska vybavenosť obce

4.1. Technická infraštruktúra

Vo všeobecnosti predstavuje skupinu prvkov, ktoré udržiavajú danú štruktúru pohromade. V prípade technickej infraštruktúry sa jedná o siete a stavby súvisiace s jej údržbou, ako sú napr. cesty, vodné zdroje, kanalizácia, elektrické siete a plynovody a telekomunikačné siete. Jej hustota a kvalita nimi poskytovaných služieb umožňuje ďalší rozvoj a výrazne vplýva na kvalitu života obyvateľov.

Tab. č.8 : Prítomnosť základných ukazovateľov technickej infraštruktúry v obci

Ukazovateľ	Hodnota
Pošta	Áno
Káblková televízia	Áno
Verejný vodovod	Áno
Verejná kanalizácia	Nie
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	Nie
Rozvodná sieť plynu	Áno
Najbližšia zastávka vlakov osobnej dopravy	37 km Levice 40 km Zvolen

Zdroj: OcÚ, cit. 2016

Z hore uvedeného vyplýva, že obec má vybudovanú základnú vodovodnú infraštruktúru bez verejnej kanalizácie a napojenia na ČOV. Táto situácia má negatívny vplyv na kvalitu života obyvateľov a životného prostredia. Pozitívnym prvkom, ktorý vplýva na kvalitu života obyvateľov v obci je vybudovaná rozvodná sieť plynu. V obci sa nachádza zastávka vlakov na trase Zvolen – Šahy, avšak pre osobnú dopravu je odstavená. Najbližšia vlaková stanica pre osobnú dopravu sa nachádza v Leviciach, vzdialených 37 km a vo Zvolene vo vzdialenosti 40 km. Pre dopravu do okolitých sídlisk, musia obyvatelia využívať verejnú autobusovú dopravu, resp. súkromné automobilové vozidlá.

4.1.1. Komunikačná sieť

4.1.1.1. Cestná komunikačná sieť

Obcou vedú dve hlavné cesty I. triedy č. 51 a 66. Cesta I/51 má celkovú dĺžku 199,2 km a spája Holíč s Hronskou Breznicou. Táto cesta predstavuje pre obec spojenie s mestami Levice a Banská Štiavnica. Vchádza do obce zo západnej strany cez obce Ladzany a Sebechleby. Cesta I/66 má celkovú dĺžku 247 km a predstavuje spojenie medzi mestami Šahy a Zvolen a Banskú Bystricu cez Brezno a Vernár s Popradom. Do obce vchádza z južnej strany cez obce Terany a Hontianske Tesáre a pokračuje smerom na severovýchod do Krupinej. Okrem nich sa v obci nachádzajú aj vedľajšie obslužné

komunikácie so šírkou do 4,9 m. Celkový technický stav ciest v obci je dlhodobu neudržateľný a vyžaduje si rekonštrukciu. Komunikácie majú popraskanú vrchnú vrstvu s výtlkmi. Na niektorých úsekoch dochádza k poklesu cesty v dôsledku poškodenia spodných vrstiev cesty. Niektoré praskliny a výtlky boli zrekonštruované v predchádzajúcom období, ale vyžadujú si komplexnú rekonštrukciu ciest. Komunikácie pre peších sú v obci vybudované pozdĺž hlavných aj vedľajších ciest. Obec má v pláne dobudovať 800 m chodníkov a zrekonštruovať 50 m chodníkov.

Napojenie na autobusovú dopravu je zabezpečené spoločnosťou SAD Zvolen.

Cez obce premávajú nasledovné prímestské a medzimestské autobusové linky:

Prímestské autobusové linky:

605402 – Dudince – Krupina – Zvolen – Banská Bystrica

605403 – Krupina – Dudince

605404 – Krupina – Sitn. Lehôtka – Kráľovce Krnišov – Rykynčice – Plášťovce – Dudince

Medzimestské autobusové linky:

602403 – Banská Štiavnica – Beluj – Hontianske Nemce

604501 – Hriňová – Detva – Zvolen – Žiar nad Hronom / Levice – Nitra – Bratislava

611408 – Zvolen – Krupina – Dudince – Šahy

611413 – Zvolen – Banská Štiavnica - Krupina

4.1.2. Infraštruktúra vodného hospodárstva

4.1.2.1. Vodné toky, vodné plochy

Vodné toky a vodné plochy zahŕňame medzi najvýznamnejšie stabilizačné prvky krajiny. Katastrálnym územím obce Hontianske Nemce pretekajú Suchý potok, potok Rakovčok a rieka Štiavnica, ktorá je pravostranným prítokom rieky Ipel'. Dĺžka tohto toku je 54,6 km a nachádza sa v západnej časti obce v smere zo severu na juh/juhozápad popri ceste I/66.

4.1.2.2. Zásobovanie vodou

Obec je zásobovaná pitnou vodou z vodojemov Rakovec a Majer. Sieť je ďalej technicky riešená ako rozvetvená sieť v jednotlivých uliciach obce. Táto sieť bola skolaudovaná v roku 2008. Materiál vodovodnej siete je z PVC s dimenziou DN 100 s celkovou dĺžkou rozvodného vodovodného potrubia 9 110 m.

4.1.2.3. Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

V niektorých prípadoch sú odpadové vody zachytávané v žumpách, ktoré predstavujú riziko priesakov do zásob spodných vôd, čo môže mať negatívny vplyv na kvalitu životného prostredia a kvalitu života obyvateľov v obce. V obci Hontianske Nemce nie je vybudovaná kanalizačná sieť, ale je vybudovaná čistiareň odpadových vôd, ktorá je plne funkčná a obyvatelia ju môžu využívať prostredníctvom vývozu obsahu žump.

4.1.3. Ostatné inžinierske siete

4.1.3.1. Plynofikácia obce, zásobovanie plynom

V obci je vybudovaná rozvodná sieť plynu, ktorá bola dokončená v roku 2001. Plynovodná sieť je vybudovaná z polyetylénu s dimenziou DN50 s celkovou dĺžkou 2 336,7 m.

4.1.3.2. Elektrifikácia obce, zásobovanie elektrickou energiou

Zabezpečenie elektrickou energiou je prostredníctvom vysokonapäťovej vzdušnej elektrickej siete, ktorá sa ďalej vetví na nízkonapäťovú elektrickú sieť. V obci sa nachádza 15 trafostaníc s výkonom od 100 do 400 kW.

Tab. č.9 : Zoznam trafostaníc v obci

Umiestnenie	Výkon v kW
Štiavnická cesta	250
Nová ulica	250
Horáreň – Selá	160
Selá	250
Škola	250
Ozdol	160
Murovaná KD	400
Murovaná BD	400
Štátne lesy	400
Rakovec	160
Rakovec	160
Majer	100
Majer	250
Vinice – Vršok	160
Sitnianska Lehôtka	100

Zdroj: Obú Hontianske Nemce

4.1.4. Telekomunikačné siete

Chyba! Záložka nie je definovaná.
V obci je vybudovaná ATÚ, rozhlasová sieť a televízny vykryvač. V obci sú dostupné služby mobilných operátorov, ale kvalita pokrytia signálom je značne nízka a vhodná len pre volania a textové správy.

Orange má v obci pokrytie službami 3G/HSPA s rýchlosťou do 21 Mb/s. Okrem základných hovorových a dátových služieb ponúka pre obyvateľov digitálnu TV s archívom, satelitná TV a pevný DSL internet.

Telekom poskytuje v okolí obce služby 4G/LTE s rýchlosťou do 75 Mb/s a internet VDSL s rýchlosťou do 50 Mb/s. Medzi ostatné služby patrí Magio TV, Magio Internet s rýchlosťou do 80 Mb/s a pevná linka.

O2 poskytuje v danej obci len základné telefónne služby. Internet je obmedzený na rozsah GPRS/EDGE do 236 kb/s.

4.2. Sociálna infraštruktúra

4.2.1. Domový a bytový fond

Uvedené údaje boli čerpané z posledných dostupných údajov vyplývajúcich zo SODB 2011, pričom aktuálny stav sa môže viac alebo menej odlišovať.

Na základe výsledkov zo SODB 2011 možno konštatovať, že v roku 2011 celkový domový fond v obci tvoril 477 domov z čoho 82 % (389) bolo trvale obývaných a 86 domov neobývaných. Z celkového počtu obývaných domov až 96% (377) tvorili rodinné domy. V obci sa nachádza 7 bytových domov. Najviac domov (233) bolo vystavaných v rokoch 1946-1990. Od roku 1991 boli podľa dostupných dát postavených 45 domov. Väčšina obývaných domov 93% (362 z 389) je v súkromnom vlastníctve.

Najviac obývaných domov 41% (158) je vo veľkostnej skupine 81-120 m². Až 39 % (150) domov má obývaciu plochu väčšiu ako 120 m². Len 3 % (14) domov nemá zavedený vodovod priamo v dome. 74% (281) domov je zásobovaných vodou z vlastného zdroja a 21 % (80) domov je zásobovaných zo spoločného zdroja. Nie všetky domy majú pripojenú pevnú linku, resp. pripojenie na internet. Z celkového počtu obývaných domov, necelých 47 % (182) domov má pripojenú pevnú linku a necelých 45 % (175) domov má pripojenie na internet.

Väčšina domov a bytov je vykurovaná plynom 58 % (252). 30 domov je vykurovaných elektrickou energiou. Najviac domov je trvalo neobývaných pretože sú prevažne využívané na rekreačné účely (35), prípadne nie sú technicky spôsobilé na trvalé bývanie (23) alebo sú v štádiu prestavby (10).

V obci sa nachádza 54 bytov v siedmich bytových domoch. Väčšina bytov (36) má rozlohu 40-80 m². Všetky obývané byty sú zásobované vodou zo spoločného zdroja.

Tab. č. 10: Byty, domy, vybrané ukazovatele v r. 2011

Domy	Obývané	Neobývané	Nezistené
477	389	86	2
Typy domov			
	Rodinné	Bytové	Iné
	377	7	3
Forma vlastníctva domov			
	FO	Kombinácia vlastníkov	Iné
	362	5	0
Obdobie výstavby domov			
do 1945	1946-1990	1991-2000	2000 a neskôr
90	233	35	10
Neobývané domy - dôvody neobývania			
Zmena vlastníkov	Rekreačné účely	Prestavba	Nespôsobilé Iné
5	35	10	23 13

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hontianske Nemce

Obdobie výstavby		NEZISTENÉ		
Byty v rodinných domoch				
Plocha				
<40	40-80	81-120	120>	
3	77	158	150	
Zásobovanie vodou				
V byte zo spoločného zdroja	V byte z vlastného zdroja	Mimo bytu	Bez vodovodu	
281	80	5	14	
Telekomunikačné vybavenie				
Pevná linka		Internet		
182		175		
Byty v bytových domoch				
Plocha				
<40	40-80	81-120	120>	
1	36	17	0	
Zásobovanie vodou				
V byte zo spoločného zdroja	V byte z vlastného zdroja	Mimo bytu	Bez vodovodu	
51	0	0	0	
Telekomunikačné vybavenie				
Pevná linka		Internet		
16		28		
Byty v rodinných a bytových domoch				
Typ kúrenia				
Ústredné diaľkové	Ústredné lokálne	Iné	Bez kúrenia	
18	241	170	1	
Zdroje energie na vykurovanie				
Plyn	Elektrina	Pevné palivo	Iné	
252	30	150	2	
Počet obytných miestností				
1	2	3	4	5
10	75	146	80	136

Zdroj: ŠÚ SR, SODB 2011

4.2.2. Súčasné projekty výstavby v obci

V súčasnosti má obec pripravenú projektovú dokumentáciu na výstavbu bytového domu s kapacitou 13 bytov. Realizácia tohto projektu je naplánovaná na rok 2017.

Okrem toho prebieha aj rekonštrukcia budovy telocvične, príprava projektovej dokumentácie a územné konanie na výstavbu kanalizácie a rekonštrukcia zberného dvora v rámci aktivít na zlepšenie kvality životného prostredia.

4.2.3. Školstvo

V obci sa nachádzajú základná škola s materskou školou, ktorých zriaďovateľom je obec. Materská škola má na starosti (k 15.9.2015) 35 detí v dvoch triedach s celodennou starostlivosťou s vyučovacím jazykom slovenským. Edukačnú činnosť zabezpečujú 4 učitelia. Základná škola zabezpečuje výučbu v slovenskom jazyku pre 71 detí v 1. – 4. ročníku a 83 detí v 5. – 9. ročníku. Edukačnú činnosť zabezpečuje 16 učiteľov a 1 asistent učiteľa. Budova školy je v technicky vyhovujúcom stave a nevyžaduje si rekonštrukciu. Súčasťou školského areálu je školská jedáleň, knižnica, telocvična a detské športové ihrisko.

Tab. č.11: Materské školy v obci Hontianske Nemce

Územie Zriad'ovateľ Adresa	Jazyk	Triedy MŠ so starostlivosťou						Príprav. triedy		Uči- telia	Asis- tent uči- teľa
		týždennou a Nepretržitou		celodennou		poldennou		v minulom škol. roku			
		triedy	deti	triedy	deti	triedy	deti	triedy	deti		
Materská škola pri ZŠ * 96265 Hontianske Nemce, Hontianske Nemce 171 Obec Hontianske Nemce	S	0	0	2	35	0	0	1	18	4	0

Zdroj: UIPŠ, 2016

Tab.č.12: Základné školy v obci Hontianske Nemce

Územie Zriaďovateľ Adresa	Druh ZŠ	OrgVyu	Jazyk	Triedy			Žiaci			Uči- telia	Asis- tent uči- teľa
				v ročníku							
				nul- tom	1. -4.	5. -9.	nul- tom	1. - 4.	5. - 9.		
Základná škola s MŠ * 96265 Hontianske Nemce, Hontianske Nemce 77 Obec Hontianske Nemce	1-9	4	S	0	4	5	0	71	83	16	1

Zdroj: UIPŠ, 2016

4.2.4. Zdravotníctvo

Obyvatelia obce majú prístup k základnej zdravotnej starostlivosti, ktorú v obci zabezpečuje ambulancia praktického lekára pre dospelých. Okrem tejto ambulancie majú obyvatelia prístup k dentálnej ambulantnej starostlivosti a k službám praktického lekára – gynekológa. Okrem ambulancií majú obyvatelia prístup aj k lekárni.

4.2.4.1. Sociálna starostlivosť

V obci sa nenachádzajú žiadne zariadenia poskytujúce sociálnu starostlivosť a služby. Obec poskytuje sociálne služby prostredníctvom sociálneho pracovníka v rámci terénnej sociálnej práce.

4.2.5. Komerčná vybavenosť

V obci sa nachádza predajne potravinárskeho a nepotravinárskeho tovaru a pohostinské odbytové stredisko. V obci je zároveň prítomné zariadenie pre údržbu a opravu motorových vozidiel spolu s predajňou súčiastok a príslušenstva pre motorové vozidlá. Medzi ostatné ponúkané špecializované služby patrí výroba z dreva a stolárske práce, kamenárske služby, kadernícke a kozmetické služby, účtovnícke a auditorské činnosti, činnosti poisťovacích agentov a maklérov, veterinárne činnosti, IT služby a služby spojené s inštaláciou kanalizačných, výhrevných a klimatizačných zariadení.

4.2.6. Kultúra, šport, médiá

Správa obce je zabezpečovaná obecným domom, ktorý v súčasnosti sídli v budove obecného kultúrneho strediska. Táto budova si vyžaduje rekonštrukciu technického stavu. V interiéri je potrebné vymeniť podlahu a zrenovovať vodovodné potrubia, vykurovací systém a elektrickú sieť. Vonkajší technický stav budovy je zatiaľ postačujúci, ale je potrebná výmena okien.

Najvýznamnejšou kultúrnou pamiatkou obce je rímskokatolícky kostol zasvätený sv. Martinovi, ktorý bol postavený v románskom slohu v druhej polovici 13. storočia. Pôvodne sa jednalo o trojlodňovú románsku stavbu obohnanú pevným múrom. Začiatkom 16. storočia bol kostol prestavaný v gotickom štýle a v roku 1783 v barokovom štýle. Jeho súčasný technický stav je postačujúci, ale vyžaduje si rekonštrukciu obvodového plášťa. Medzi cirkevné kultúrne pamiatky možno zaradiť aj Mariánsky stĺp nachádzajúci sa v obecnom parku, ktorý bol postavený v druhej polovici 18. storočia v rokokovom slohu. Ďalšou kultúrnou pamiatkou je neskorogotický Kostol sv. Donáta zo 16. storočia, ktorý sa nachádza v časti pod vrškom. Jeho súčasný technický stav si vyžaduje rekonštrukciu. V obci sa taktiež nachádza Súsošie Kalvária z prvej polovice 19. storočia, ktoré je umiestnené na cintoríne pri kostole.

Obecnú históriu a kultúru pripomína miestny ľudový dom, ktorý je po rekonštrukcii, ale s ohľadom na pôvodný štýl domu. Jedná sa o murovaný dom s pôvodným čiernym kochom, otvoreným komínom, v pitvore.

V obci sa ďalej nachádzajú nasledovné pamiatky:

- Mariánsky stĺp v rokokovom štýle z druhej polovice 18. storočia. Na štvorcovej podeste sa nachádza stĺp s kompozičnou hlavicou, na stĺpe je socha Panny Márie.
- Železný kríž, ktorý stojí pri hlavnej ceste smerujúcej na Šahy. Podľa legend stála v jeho blízkosti šibenica.
- Kamenný kríž z roku 1831, ktorý sa nachádza pri vinickej ceste, bol postavený ako spomienka na ukončenie cholery v obci.
- Kamenný kríž z roku 1848, ktorý sa nachádza v časti Drienovo.

Kultúrny život je podmienený prítomnosťou obecného kultúrneho domu, ktorý bol postavený v roku 1987 a jeho kapacita je 200 miest. Kultúrny dom je využívaný na rôzne obecné zábavy, kultúrno-spoločenské podujatia, trhy a stolnotenisový turnaj. Súčasný technický stav budovy je nevyhovujúci a vyžaduje si pokročilú rekonštrukciu.

V obci sa nachádza knižnica, ktorá bola zriadená v roku 1987. Je situovaná v priestoroch kultúrneho strediska a jej rozloha je 95 m². Kapacita knižničného fondu je k 31.12.2015 6 839 kníh. Technický stav priestorov je po rekonštrukcii.

V obci sa nachádzajú rôzne kultúrno-športové združenia a kluby, ako napr. futbalový klub, stolnotenisový oddiel a turistický oddiel. Okrem týchto sa v obci zároveň nachádza Dobrovoľný hasičský zbor a folklórny súbor Chyžičan a detský folklórny súbor Zvonček.

4.2.7. Infraštruktúra odpadového hospodárstva

Zber odpadov sa v obci uskutočňuje v súlade s VZN č. 3/2014. v rámci tohto nariadenia sa uskutočňuje zber zmesového komunálneho odpadu v zberných nádobách pri každej stavbe v obci. V obci zároveň prebieha separovaný zber plastov a papiera, ktorý sa taktiež vyzbiera pri každej stavbe obci. Oprávnenou osobou na zber zmesového komunálneho odpadu, ako aj objemového a drobného stavebného odpadu je Združenie Hont a.s. so sídlom v Dudinciach. Separovaný zber skla, plastov a papiera je poverený Mária Pedersen a.s. so sídlom vo Veľkom Krtíši a Združenie Hont a.s. Dudince. Zberom elektroodpadov, batérií a akumulátorov sú poverené Zberné suroviny v Žiline a Elektrorecykling s.r.o. v Banskej Bystrici. Na zber šatstva a textilu je poverený Ján Botto z Dolnej Mičinej. Na zber separovaného zberu sú skla a textilu sú vyhradené 1 100 l nádoby pri Miestnom kultúrnom stredisku, pri areáli prevádzkového dvora obce, tržnici, bytovkách, autobusovej zastávke na Rakovci a Majeri. Veľký objemový odpad je možné uložiť do kontajnerov v priestoroch zberného dvora, ktorých vývoz sa realizuje podľa potreby. Biologicky rozložiteľný odpad sú obyvatelia povinní kompostovať na svojom pozemku alebo využívať služby súkromných prepravcov. Harmonogram vývozu odpadov je nasledovný:

Zmesový komunálny odpad	2x týždenne
-------------------------	-------------

Veľkoobjemový odpad	2x ročne
---------------------	----------

Separovaný zber:

Plasty	1x mesačne
--------	------------

Sklo	6x ročne
------	----------

Papier	3x ročne
--------	----------

Elektroodpad	3x ročne
--------------	----------

Odevy a textil	4x ročne
----------------	----------

5. Životné prostredie

Stav životného prostredia na území SR je diferencovaný. Regióny vykazujú rôzny stav zaťaženia jednotlivých zložiek životného prostredia v dôsledku antropogénnej činnosti a v rôznej miere sa v nich uplatňujú rizikové faktory, ktoré spätne limitujú kvalitu života.

Z hľadiska environmentálnej regionalizácie patrí obec do Krupinskej oblasti, ktorej životné prostredie, podľa správy o stave ŽP SR 2014 (SAŽP) sa označuje ako prostredie s nenarušenou environmentálnou kvalitou.

5.1. Ovzdušie

Z hľadiska bilancie emisií základných znečisťujúcich látok (ZZL) berieme do úvahy emisie tuhých znečisťujúcich látok (TZL), emisie SO₂, NO_x a CO zo stacionárnych a mobilných zdrojov. Z hľadiska bilancie výskytu emisií všetky sledované zložky spadajú do oblasti s emisiou menej ako jedna tona na jeden kilometer štvorcový v priemere za jeden rok. Najväčším zdrojom znečisťovania ovzdušia na lokálnom území je predovšetkým automobilová doprava, zo stacionárnych zdrojov sú to väčšie spoločnosti v okolitých mestách. Plynofikácia obce by prispela k minimalizácii znečistenia ovzdušia z komunálnych zdrojov, ale v obci sa javí prospešnejšie vykurovanie elektrickou energiou. Z celkového pohľadu možno hodnotiť kvalitu ovzdušia obce a jej okolia ako priemernú.

Namerané hodnoty výskytu ZZL, podľa Správy o stave ŽP SR 2012, indikujú najmenej zaťažené životné prostredie na území obce z hľadiska výskytu emisií TZL, SO₂, NO_x a CO.

Kvalitu ovzdušia nie je možné stanoviť presne nakoľko nie je v okolí žiadna monitorovacia stanica. Najbližšia monitorovacia stanica sa nachádza vo Zvolene na ulici J. Alexyho, ale meria len hodnoty úrovne tuhých častíc PM₁₀ a jemných prachových častíc PM_{2,5}.

5.2. Voda

5.2.1. Povrchové vodné zdroje

Kvalita vody súvisí s napojením obyvateľstva na kanalizačnú sieť, ktorá výrazne napomáha pri znižovaní znečisťovania a následnej kontaminácie vodných zdrojov. Avšak napojenie obyvateľstva na verejné kanalizácie výrazne zaostáva za vodovodmi. Od roku 1993 do roku 2013 sa počet obyvateľov na Slovenku napojených na verejnú kanalizačnú sieť zvýšil len o necelých 12 %. V sledovanej obci nie je vybudovaná kanalizačná sieť, ale je vybudovaná ČOV.

Cez obec Hontianske Nemce pretekajú rieka Štiavnica, ktorá je pravostranným prítokom Ipľa. Celková dĺžka rieky je 54,6 km. Jedná sa o vrchovinovo-nížinný tok s nízkym prítokom vody 2,7 m³/s pri obci Tupá. Obec spadá do oblasti s ročným úhrnom zrážok 700 – 800 mm (SAŽP, 2014).

Hodnotenie kvality povrchových vôd sa vykonáva na základe nariadenia vlády SR č. 398/2012 Z.z. na rieke Ipeľ bolo monitorovaných 19 miest, z ktorých 18 nespĺňalo kvalitatívne kritéria.

Medzi základné kritéria, ktoré neboli splnené patrili namerané hodnoty pre nasledovné ukazovatele:

- Časť A - Všeobecné ukazovatele
  - CHSK_{CR}, EK (vodivosť), N-NH₄, N-NO₂, P_{celk.}, Ca, AOX
- Časť B – Nesyntetické látky
  - Pb (RP), Zn (RP)
- Časť E – Hydrobiologické a mikrobiologické ukazovatele
  - sapróbny index biosestónu, chlorofyl-a

pozn.: RP – prekročenie ročného priemeru; Zdroj: Správa o stave ŽP 2014

V referenčnom období 2009 – 2012 bolo vykonané hodnotenie chemického stavu vodných útvarov (VÚ) jednotlivých riek na Slovensku. Na rieke Ipel' bolo hodnotených celkovo 122 VÚ s celkovou dĺžkou 1 549,88 km, z ktorých necelých 98 % bolo vyhodnotených s dobrým chemickým stavom.

5.3. Pôda

Celková výmera územia v obci Hontianske Nemce je 3 084 ha z čoho orná pôda tvorí 763 ha, čo predstavuje necelých 25 % celkovej výmery územia. Kvalita pôdy patrí medzi najvýznamnejšie faktory využívania pôdy a rozvoja územia. Medzi faktory, ktoré negatívne ovplyvňujú environmentálnu funkciu pôd patria najmä zhutňovanie, ktoré môže byť primárne, teda podmienené genetickými vlastnosťami pôdy a sekundárne, ktoré je spôsobené aktivitami človeka. Medzi ďalšie ohrozujúce faktory patria acidifikácia, meliorácia a rekultivácia, nadmerná chemizácia, emisno-imisná kontaminácia, narastajúca erózia a vyňatie z poľnohospodárskeho pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely.

Vývoj kontaminácie pôdy od roku 1990 je pozvoľný a nedošlo k výraznej zmene jej kontaminácie. Takmer 99% všetkej pôdy je z hygienického hľadiska vyhovujúci. Kontaminovaná pôda je prevažne v priemyselných oblastiach. Z celoslovenského hľadiska došlo k zvýšeniu obsahu kadmia a olova. Z hľadiska ohrozenia pôdy ako je napr. vodná erózia pôdy patrí obec do oblasti so strednou až vysokou eróziou pôdy, t.j. 4 – 10 – 10 – 30 t/ha/rok. Z hľadiska ohrozenia veternou eróziou patrí do oblasti so žiadnou až slabou eróziou, t.j. menej ako 0,7 ha/t/rok. Z hľadiska náchylnosti na zhutňovanie patrí pôda v obci do oblasti s primárnou a najmä sekundárnou kompakciou.

5.4. Ochrana prírody a krajiny

Ochrana prírody a krajiny je jedným zo základných výrazov starostlivosti každej modernej spoločnosti o životné prostredie, ktorá determinuje kvalitu života v prostredí, ale ako i jeden z fundamentálnych predpokladov zachovávanie prírodného a kultúrneho dedičstva pre ďalšie generácie.

5.4.1. Biodiverzita územia obce

V katastri obce Hontianske Nemce sa nenachádza žiadne chránené územie zapísané v štátnom zozname osobitne chránených častí prírody SR.

6. Rozpočet obce, majetková štruktúra obce, externé a inštitucionálne vzťahy

6.1. Rozpočet obce a indikátory finančného stavu obce

Inštitucionálny základ fungovania obecných samospráv bol položený z. **č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení**, ako PO s právnou subjektivitou, ktorá hospodári s vlastným majetkom a príjmami a zodpovedajúci za všestranný rozvoj územia.

Starosta obce je štatutárnym a výkonným zástupcom v majetko-právnych vzťahoch obce, v pracovno-právnych vzťahoch voči zamestnancom a v administratívno-právnych vzťahoch je správny orgánom.

Druhým najdôležitejším orgánom samosprávy tu vystupuje **obecné zastupiteľstvo**, ktoré je zastupiteľským zborom obce, zloženým z poslancov. Starosta i obecné zastupiteľstvo vzniká z priamych volieb a v rámci svojich kompetencií sa spolupodieľajú na formulovaní a implementovaní obecnej politiky vo verejnom záujme.

Rozpočet obce je najdôležitejšou súčasťou finančného systému a základom jej finančného hospodárenia. Rozpočet sa na základe zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy vnútorne člení na: **bežný rozpočet a kapitálový rozpočet**. S rozpočtom sú spojené aj finančné operácie.

Tab.č.13.: Rozpočet obce Hontianske Nemce v r.2013 – 2015

Rozpočet obce Hontianske Nemce	2013	2014	2015
A Príjmy spolu	€ 1,188,561.76	€ 1,278,566.16	€ 1,420,392.26
Bežné príjmy	€ 1,034,828.36	€ 1,150,812.76	€ 1,205,788.23
z toho : daňové príjmy	€ 413,994.11	€ 443,618.29	€ 465,092.66
- miestne dane	€ 84,950.00	€ 96,718.44	€ 99,330.89
- podielové dane	€ 329,044.11	€ 346,899.85	€ 365,885.30
nedaňové príjmy		€ 43,976.32	€ 115,048.87
Iné nedaňové príjmy		€ 663,218.15	€ 3,068.46
z toho: prijaté granty a transfery		€ 615,955.22	€ 611,631.09
Kapitálové príjmy	€ 153,733.40	€ 53,346.00	€ 41,246.00
granty a transfery		€ 52,796.00	€ 40,000.00
ostatné		€ 470.00	€ 470.00
B Výdavky spolu	€ 1,594,089.32	€ 1,147,656.78	€ 1,252,672.27
Z toho : Bežné (neinvestičné) výdavky	€ 884,300.52	€ 401,881.46	€ 401,529.26
bežné výdavky RO		€ 627,443.55	€ 753,997.38
Kapitálové výdavky	€ 709,788.80	€ 84,463.70	€ 65,199.69

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hontianske Nemce

C Finančné operácie			
Príjmové finančné operácie	€ 514,158.07	€ 58,295.55	€ 173,358.03
Výdavkové finančné operácie	€ 23,882.28	€ 33,868.07	€ 31,945.94

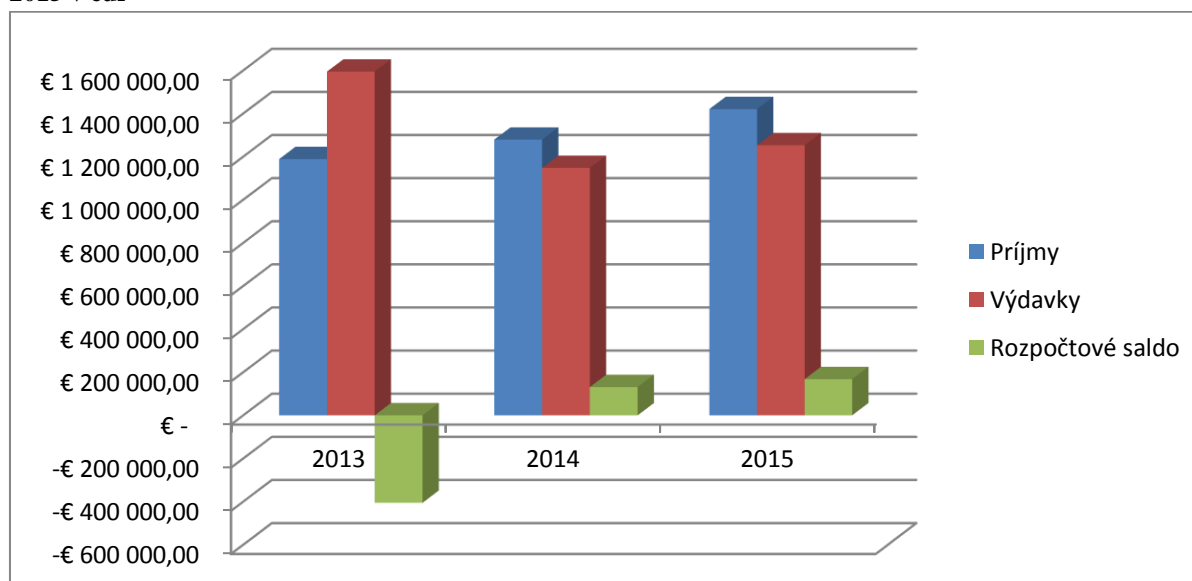
Zdroj: záverečný účet obce Hontianske Nemce

Zo znázornenej tabuľky vyplýva, že na základe dostupných údajov v rokoch 2014 – 2015, obec udržiavala prebytkový rozpočet, v priemere 149,314.69€ s výnimkou r.2013 kedy zaznamenala rozpočtový schodok vo výške 405,527.56 €. K vytvoreniu schodku prispeli najmä rozsiahle kapitálové výdavky vyvolané investičnou činnosťou obce. Najväčší zdroj príjmov pre obec sú tradične bežné príjmy, pozostávajúce z: **daňových príjmov, nedaňových príjmov a grantov a transferov**. Z hľadiska výdavkov, celkové výdavky obce sú podobne členené na bežné a kapitálové výdavky. Bežné a kapitálové výdavky zabezpečujú riadny chod samosprávy, vrátane realizácie rozvojových programov obce.

Súčasťou rozpočtu obce sú i rôzne finančné operácie na príjmovej a výdavkovej strane. Na strane príjmov sú to predovšetkým príjmy a rezervy z mimorozpočtových fondov, ktoré slúžia na krytie rozpočtového schodku a kapitálových výdavkov, na strane výdavkov sú to prostriedky vyčlenené na splácanie pôžičiek, úverov a pod.

Kapitálové výdavky sa rôznia, predovšetkým sa odvíjajú od aktuálnych rozvojových potrieb obce. Podiel kapitálových výdavkov obce predstavuje v priemere 6.2% z celkových výdavkov obce s výnimkou roka 2013 keď dosiahli podiel až 44,5%

Obr.č. 15 : Vývoj príjmov, výdavkov a schodku verejných financií v obci Hontianske Nemce v r.2013 – 2015 v eur

Zdroj : záverečný účet obce Hontianske Nemce

Indikátory finančného stavu obce nám môžu pomôcť pri plánovaní rozvojových aktivít samosprávy, pri financovaní aktivít prostredníctvom úverov a iných externých finančných

výpomoci. Tieto indikátory môžeme určiť na základe údajov získaných z jednotlivých položiek rozpočtu. Týmito indikátormi sú:

1. Finančná sila obce – indikátor slúži na analýzu výšky a štruktúry príjmov obecného rozpočtu. Vyjadruje sumu vlastných príjmov v prepočte na jedného obyvateľa

$$FSIo = \frac{\text{Vlastné príjmy obce}}{\text{Počet obyvateľov obce}}$$

Vlastné príjmy obecného rozpočtu v roku 2015 predstavujú hodnotu 368 eur a v priemere 341 eur na jedného obyvateľa obce.

2. Finančná sebestačnosť obce - ukazovateľ, ktorý vyjadruje mieru samostatnosti a stability hospodárenie miestnej samosprávy

$$FSEo = \frac{\text{Vlastné príjmy obce}}{\text{Celkové bežné príjmy obce}}$$

Vlastné príjmy rozpočtu samosprávy sa podieľajú 49% na celkových bežných príjmoch obce za r.2015 a v priemere je to 45%.

3. Daňová sila obce – indikátor vyjadrujúci sumu daňových príjmov obce v prepočte na jedného obyvateľa

$$DSIo = \frac{\text{Celkové daňové príjmy obce}}{\text{Celkový počet obyvateľov obce}}$$

Príjmy z daní v roku 2015 predstavujú 310 eur na jedného obyvateľa obce a v priemere to je 292 eur.

Daňová sebestačnosť obce – indikátor vyjadrujúci pomer daňových príjmov obce k bežným príjmom rozpočtu obce.

$$DSIo = \frac{\text{Celkové daňové príjmy obce}}{\text{Celkové bežné príjmy obce}}$$

Príjmy z daní v roku 2014 predstavujú podiel 38,5 % z celkových príjmov bežného rozpočtu obce a v priemere to je 39%.

6.2 Majetková štruktúra obce a indikátory majetkového stavu obce

Miestna samospráva funguje s politickou, právnou a hospodárskou autonómiou. A práve ekonomická samostatnosť a vlastníctvo majetku sú predurčujúcim signálom na vytváranie finančných zdrojov, ktoré by mali prispievať k plneniu nielen základných úloh samospráv, ale aj na ďalšie aktivity spojené s rozvojovou a investičnou činnosťou. Významným medzníkom v hospodarení a činnosti samospráv sa stal zákon č. 416/2004 o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce, a to na úseku pozemných komunikácií, vodného hospodárstva, sociálnej pomoci, ochrany prírody, školstva, telesnej kultúry, divadelnej činnosti, zdravotníctva, regionálneho rozvoja a cestovného ruchu

Tab.č. 14. : Majetková štruktúra obce Hontianske Nemce

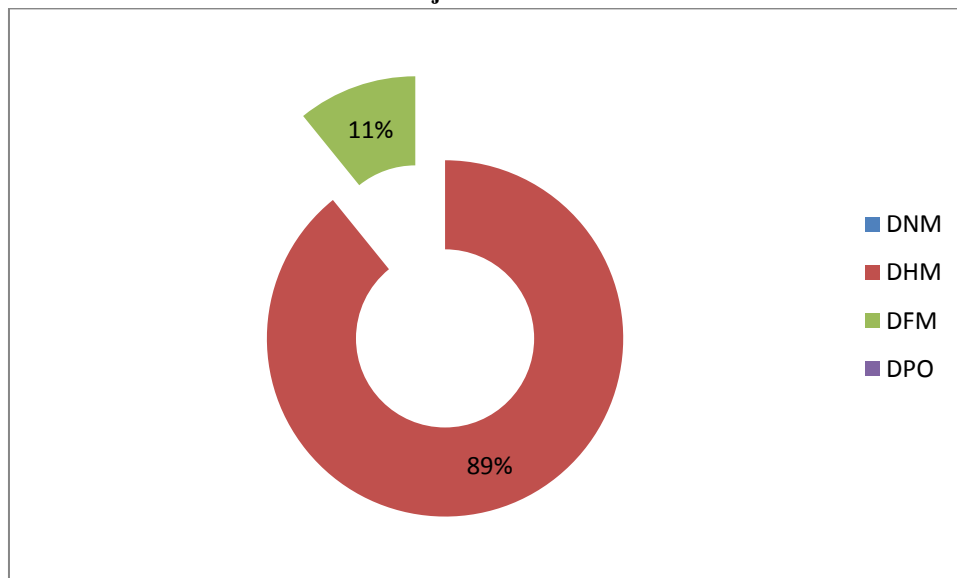
Súvaha majetku obce Hontianske Nemce	2013	2014	2015
Aktíva	€	€	€
Názov			
Neobežný Majetok	3,260,544.24	3,211,523.31	3,012,917.44
DNM	0.00	0.00	0.00
DHM	2,959,648.22	2,871,850.31	2,686,411.44
DFM	300,896.02	339,673.00	326,506.00
DPO	0.00	0.00	0.00
Obežný Majetok	414,138.85	452,788.97	421,431.99
Zásoby	266.10	167.70	1,252.67
Krátkodobé pohľadávky	19,523.10	27,359.02	22,626.69
Finančné Účty	173,747.32	246,620.23	261,896.10
Časové rozlíšenie	2,466.19	1,735.77	1,258.23
SPOLU	3,677,149.28	3,666,048.05	3,435,607.66
Pasíva			
Názov			
Vlastné imanie a záväzky	1,900,826.58	1,844,267.32	1,768,720.55
ZI	0.00	0.00	0.00
KF	0.00	0.00	0.00
FZoZ	0.00	0.00	0.00
VH m.r.	-58,698.66	-19,686.48	-75,546.77
VH b.ú.O	-19,686.48	-75,546.77	-76,830.59
Cudzie zdroje	657,397.41	656,093.69	633,182.81
Rezervy	4,227.60	710.00	710.00
Záväzky	653,169.81	655,383.69	632,472.81
krátkodobé z.	52,206.68	62,156.32	59,485.37
dlhodobé z.	600,963.13	593,227.37	572,987.44
Úvery	22,000.00	8,800.00	0.00
Časové rozlíšenie	1,074,891.37	1,052,829.02	952,770.92
Vlastné imanie a záväzky spolu	3,677,149.28	3,666,048.05	3,435,607.66
SPOLU	3,677,149.28	3,666,048.05	3,435,607.66

Zdroj: záverečný účet obce Hontianske Nemce

Z hľadiska štruktúry dlhodobého majetku obce, v obci Hontianske Nemce prevláda najmä dlhodobo hmotný majetok, t.j. najmä fyzické kapitálové statky, ich podiel na celkovom majetku obce predstavuje až 89%. Nasleduje dlhodobo nehmotný majetok, to sú najčastejšie termínované vklady v bankách, vkladové listy, príp. cenné papiere ich podiel predstavuje 11%. Podiel dlhodobo nehmotného majetku (licencie, software...) alebo dlhodobé pohľadávky sa v účtovnej súvahe obce nenachádza.

Obr. č. 16: Štruktúra dlhodobého majetku obce Hontianske Nemce v r.2015

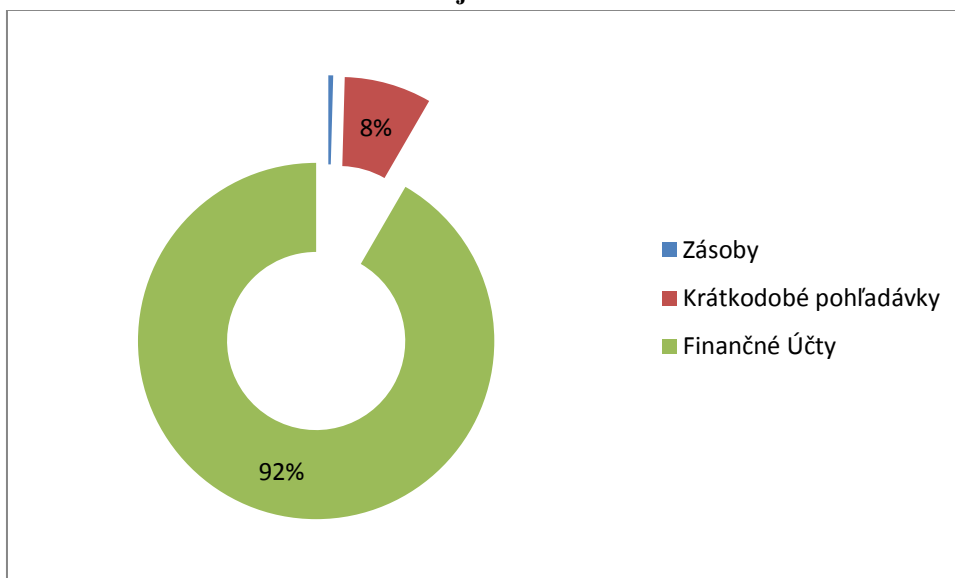

Zdroj: záverečný účet obce Hontianske Nemce

Z hľadiska štruktúry krátkodobého majetku obce, v obci Hontianske Nemce prevláda najmä krátkodobý finančný majetok, t.j. najmä hotovostné prostriedky na účtoch v bankách a v obecnej pokladnici, šeky, stravné lístky atp. ich podiel na celkovom majetku obce predstavuje až 92%. Nasledujú krátkodobé pohľadávky, t. j. pohľadávky voči dlžníkom, ich podiel predstavuje 8%. Zásoby predstavujú podiel do 1%.

Obr. č. 17: Štruktúra krátkodobého majetku obce Hontianske Nemce v r.2015

Zdroj: záverečný účet obce Hontianske Nemce

Majetkovú štruktúru obce možno hodnotiť z pohľadu viacerých indikátorov:

1. **Hrubá majetková sila** vyjadruje hodnotu majetku obce na obyvateľa z ktorej sa da posúdiť rozvojový potenciál územnej samosprávy viazaný na obecný majetok. Vyjadrí sa zo vzťahu:

$$MSh = \frac{\text{Celková hodnota majetku obce}}{\text{Počet obyvateľov obce}}$$

Hodnota hrubej majetkovej sily obce za r.2015 dosiahla 2290€ pripadajúcich na jedného obyvateľa obce.

2. **Čistá majetková sila** vyjadruje hodnotu majetku obce na obyvateľa po odpočte záväzkov viažucich sa na jeho nadobudnutie. Vyjadrí sa zo vzťahu:

$$MSč = \frac{\text{Celková hodnota majetku obce} - \text{záväzky}}{\text{Počet obyvateľov obce}}$$

Hodnota čistej majetkovej sily obce za r.2015 dosiahla 1868€ pripadajúcich na jedného obyvateľa obce

Hodnotenie obce z hľadiska finančných a majetkových indikátorov je dôležité i z hľadiska jej porovnávania voči priemeru SR. Hovoríme o tzv. benchmarkingu územných samospráv. Obec Hontianske Nemce v priemere r.2011 - 2014 získala celkovú známku z hľadiska celkového finančného zdravia 5,2 zo 6 podľa INEKA, čo možno hodnotiť ako **výborne finančné zdravie**.

Tab. č. 15 : Hodnotenie finančného zdravia obce podľa INEKA za r.2011 – 2014

Zložky finančného zdravia	Hodnota
Základná bilancia	1,7
Dlhová služba	5,6
Celkový dlh	6
Závazky aspoň 60 dní po splatnosti	6
Okamžitá likvidita	6

Spracované podľa: <http://www.hospodarenieobci.sk/profil/?ID=665>

Podrobnejšie členenie podľa INEKA je nasledovné:

1. **Základná bilancia obce** je počítaná ako (bežné príjmy + kapitálové príjmy - bežné výdavky - kapitálové výdavky) / (bežné príjmy + kapitálové príjmy). Ukazovateľ informuje, či samospráva hospodárila prebytkovo alebo deficitne z pohľadu bežného a kapitálového účtu ako celku. Vypovedá teda o tom, ako dokáže samospráva pokrývať svoje bežné výdavky (chod samosprávy) a kapitálové výdavky (zveľaďovanie majetku) zo svojich bežných príjmov (napr. daňové príjmy) a kapitálových príjmov (napr. predaj majetku).

Hodnota za r.2014 predstavuje 8,7% , priemer SR predstavuje 0,%. Bilancia je pozitívna.

Dlhová služba obce je počítaná ako (výdavky na splácanie istiny + úrokové splátky) / (bežné príjmy za predchádzajúci rok). Ukazovateľ informuje o tom, aké vysoké výdavky má samospráva v súvislosti s obsluhou dlhu. Hodnota za r.2014 predstavuje 3,8% priemer za SR je na úrovni 7,7%.

2. **Celkový Dlh obce** je uvádzaný v pomere k bežným príjmom za predchádzajúci rok a podľa zákona by nemal presiahnuť úroveň 60 %. Hodnota za r.2014 bola na úrovni 0,9% priemer za SR je na úrovni 18,9%.
3. **Výška záväzkov obce** aspoň 60 dní po splatnosti je počítaná ako (záväzky neuhradené 60 a viac dní po lehote splatnosti) / (bežné príjmy za predchádzajúci rok). Hodnota za r.2014 sa orvná 0% priemer za SR je na úrovni 0,4%.
4. **Okamžitá likvidita obce** je počítaná ako (finančné účty) / (krátkodobé záväzky). Ukazovateľ vypovedá o tom, do akej miery dostupné prostriedky na finančných účtoch samospráv postačujú na splatenie krátkodobých záväzkov. Hodnota za r.2013 je 265,4% priemer za SR je na úrovni 141,6%.

Z hľadiska hodnotenia jednotlivých komponentov finančného zdravia obce podľa INEKO za r.2010 - 2014 sa obec nachádza vo výbornom finančnom zdraví, celkovo mierne nad priemernou úrovňou SR v pozitívnom zmysle sledovaných indikátorov. Uvedené ukazovatele zakladajú vhodné podmienky pre rozvoj obce do budúcnosti.

6.3 Externé vzťahy obce

Obec je v súčasnosti riadnym členom mikroregionálneho združenia obcí *o.z. Zlatá cesta*, ktoré má v súčasnosti 81 členov z toho je cca 30 obcí. Obec je zároveň v osobitnom vzťahu s partnerskou obcou Kysač (SRB) založenom na báze spoluorganizovania a vzájomnej participácie na športových a kultúrno-spoločenských podujatiach.

SWOT analýza

SWOT analýza definuje vnútorné (silné a slabé stránky) a vonkajšie (príležitosti a ohrozenia) rozvojové faktory. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, *S – W a O – T*. Na základe tejto analýzy možno presne definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by zužitkovali najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, ktoré budú predmetom rozvojovej stratégie.

Rozvojové faktory môžu mať pozitívny (silné stránky, príležitosti) resp. negatívny charakter (slabé stránky, ohrozenia). SWOT analýza vychádza z uskutočnenej sociálno-ekonomickej analýzy obce.

SWOT analýza Hontianske Nemce, časť: Samospráva, kultúrny a spoločenský život, externé vzťahy obce

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> Členstvo obce v mikroregionálnom združení <i>o.z. mikroregiónu Zlatá cesta</i> Inštitucionálne zastúpenie obce v orgánoch mikroregionálneho združenia Pozitívny vývoj kladného salda rozpočtového prebytku obce, tvorba rezerv v posledných rozpočtových obdobiach Pozitívny vývoj fiškálnych indikátorov obce Podpora spoločenskej a záujmovej činnosti zo strany obce Pôsobnosť rôznych občianskych spolkov a záujmových združení na území obce Dobré podmienky pre organizované trávenie voľného času pre deti, mládež, dospelých a dôchodcov prostredníctvom činnosti záujmových združení 	<ul style="list-style-type: none"> Nevysporiadané vlastnícke a majetkové pomery medzi samosprávou a súkromným sektorom Nedostatok vlastných finančných zdrojov obce na riešenie všetkých rozvojových problémov Nesúlady medzi prenesenými kompetenciami a pridelenými finančnými dotáciami na vykonávanie týchto kompetencií samosprávou Existujúca dlhová služba a s tým spojená dlhová záťaž obce
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj externých vzťahov medzi obcou a ostatnými obcami združenými v mikroregióne <i>o.z. mikroregiónu Zlatá cesta</i> Možnosti rozvíjania projektov spolupráce medzi partnerskými obcami na kultúrnej, sociálno - ekonomickej a infraštruktúrnej báze Možnosť získavania nových kontaktov, ekonomických 	<ul style="list-style-type: none"> Riziko nespolupráce medzi jednotlivými členmi mikroregiónu, rozdielne názorové a hodnotové rozdiely Riziko spomalenia rozvoja obce v dôsledku nedostatku vlastných finančných prostriedkov a participácie na viacerých investične náročných projektoch Finančné a fiškálne riziko v dôsledku znižovania sa daňovej základne obce (pokles počtu obyvateľov)

a pracovných príležitostí medzi podnikateľmi združenými v mikroregióne	
--	--

SWOT analýza Hontianske Nemce časť: Ľudské zdroje, vzdelanie a kultúra

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Stabilizovaný až rastúci podiel produktívnej zložky obyvateľstva • Prevažujúci podiel predproduktívnej zložky obyvateľstva nad poproduktívnou zložkou • Prítomnosť základných zariadení vzdelávania v obci reprezentovaných ZŠ a MŠ • Prítomnosť zariadení občianskej vybavenosti na trávenie voľnočasových aktivít a organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí v obci (ihrisko, knižnica) • Prítomnosť kultúrno-spoločenských a športových súborov 	<ul style="list-style-type: none"> • Mierne klesajúci trend vývoja počtu obyvateľov • Znižujúci sa podiel predproduktívnej zložky obyvateľstva v prospech nárastu poproduktívnej zložky obyvateľstva • Rastúci priemerný vek obyvateľstva a indexu starnutia • Prevažne záporné saldo celkového prírastku obyvateľstva • Prevažne záporné saldo prirodzeného prírastku a aj mechanického prírastku obyvateľstva • Nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra obce a relatívne nízke zastúpenie obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním (prevažujúci podiel obyvateľov s humanno-sociálnym vzdelaním nad obyvateľmi s technicko-prírodovým vzdelaním) • Nízky podiel vzdelanosti ľudských zdrojov vhodných na prácu v odvetviach vysokou pridanou hodnotou
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • Podpora rozvoja kultúrneho kapitálu obce prostredníctvom nadväzovania a zintenzívňovania kultúrnych väzieb medzi jednotlivými združeniami na lokálnej, regionálnej a medziregionálnej úrovni • Rozvoj kultúrnych fondov obce prostredníctvom organizovania spoločenských podujatí, knižničného fondu atp. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vzájomná kumulácia určitých negatívnych trendov v demografickom vývoji obyvateľstva s možným negatívnym dopadom na budúci rozvoj obce • „Zamrznutý“ miestny trh práce a tvorba pracovných miest s nižšou pridanou hodnotou • Možnosť prehlbovania niektorých patologických javov v obci (dlhodobá nezamestnanosť, chudoba, kriminalita apod.) • Možnosť oslabenia kultúrneho kapitálu v obci z dôvodov nezaujmu mladej generácie, možného nedostatku financií a pod.

SWOT Analýza Hontianske Nemce časť: Hospodárstvo, podnikanie a trh práce

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Prijemné vidiecke prostredie, blízkosť okresného mesta (v rámci izochrony dochádzky cca 35 min.), relatívne nižšie ceny nehnuteľností a životné náklady • Relatívne diverzifikovaná hospodárska základňa obce zastúpená vo všetkých sektoroch NH • Prítomnosť špecializovaných služieb a high – tech služieb v odvetviach s vysokou pridanou hodnotou • Pôsobnosť subjektov FO a PO v komerčných službách • Vysoký podiel ornej pôdy na celkovej výmere obce, • významné zastúpenie jednotlivých sektorov (primárny – pôdohospodárstvo, sekundárny – priemysel, terciárny – obchod) v ekonomickej štruktúre obce 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatočne rozvinutý miestny trh práce v zmysle nepružnosti ponuky a dopytu na trhu práce, malého počtu pracovných príležitostí a nízkej miery tvorby pracovných miest • Vysoký podiel pracujúcich, odchádzajúcich za prácou do susedných oblastí • Nedostatočne vybudované prostredie vhodné pre expanziu služieb s vysokou pridanou hodnotou • Nedostatok kvalifikovaných síl pre rozvoj služieb s vysokou pridanou hodnotou • Pretrvávajúca zvýšená miera nezamestnanosti
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj podnikateľských príležitostí s trendovým a konjunkturálnym vývojom ekonomiky (priemysel, stavebníctvo) • Pôsobenie služieb s vysokou pridanou hodnotou s možnosťou potenciálnej tvorby pracovných miest s dopadom na zvýšenie lokálnej zamestnanosti • Podpora obce pri stimulovaní rozvoja podnikateľského sektora, formou technickej pomoci, daňových úľav pri prenájme obecného majetku pre podnikateľské účely a pod. • Rozvoj aktivít v spojení s cestovným ruchom 	<ul style="list-style-type: none"> • Možnosť zhoršenia podnikateľských podmienok v obci z dôvodu vývoja hospodárskeho cyklu (priemysel, stavebníctvo) • Možné zhoršenie finančnej sily obce z dôvodu poklesu prílevu financií z podielových daní zo ŠR a nutnosti splácania nákladov na obsluhu dlhov • Riziko absolútneho poklesu zamestnanosti v lokálnom území či v rámci okresu vedúcemu k vyst'ahovávaniu produktívneho obyvateľstva

SWOT analýza Hontianske Nemce, časť: Technická a sociálna infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Prítomnosť pošty v obci - Verejný vodovod - Obec má vybudovanú ČOV - Plynofikácia obce 	<ul style="list-style-type: none"> - Absencia verejnej kanalizácie - Nedobudovaný verejný vodovod v časti Majer - Najbližšia vlaková stanica je vzdialená

<ul style="list-style-type: none"> - Elektrifikácia obce - Dostatočný počet liniek MHD - Káblová televízia v obci - Dostatočné pokrytie mobilnými sieťami - Zabezpečené poskytovanie základného vzdelania prostredníctvom materskej a základnej školy - Prítomnosť predajní s potravinárskym a nepotravinárskym tovarom - Prítomnosť zariadenia na opravu a údržbu motorových vozidiel - Zabezpečená základná zdravotná starostlivosť v obci - Fungujúci systém odpadového hospodárstva 	<p>37 km od obce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zlý technický stav miestnych komunikácií - Nedobudovaná infraštruktúra pre peších - Nerozvinutá infraštruktúra pre sociálne služby - Zlý technický stav verejných budov
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - Dobudovanie verejnej kanalizácie - Dobudovanie vodovodu v časti Majer - Zlepšenie technického stavu komunikácií - Vybudovanie komunitného centra za účelom zlepšenia poskytovaných sociálnych služieb - Zlepšenie poskytovaných služieb prostredníctvom rekonštrukcie verejných budov 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatočné zásobovanie vodou v časti Majer - Zhoršujúci sa technický stav miestnych komunikácií môže viesť k zvýšeniu nákladov na ich rekonštrukciu - Chýbajúca infraštruktúra pre peších môže ohrozovať zdravie obyvateľov - Nedostatočné poskytovanie sociálnych služieb negatívne vplyva na kvalitu života

SWOT analýza Hontianske Nemce, časť: Životné prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Plynofikácia obce má pozitívny vplyv na zníženie emisií v ovzduší - Najmenej zaťažené životné prostredie z hľadiska výskytu emisií 	<ul style="list-style-type: none"> - Obec patrí do oblasti s mierne znečisteným územím - Nevybudovaná kanalizácia spôsobuje zníženie kvality podzemných vôd v dôsledku skladovania odpadových vôd v žumpách - Nedostatok zelene v intraviláne obce
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - Zlepšenie kvality životného prostredia prostredníctvom zvýšenia environmentálneho povedomia obyvateľov - Zlepšenie kvality verejných priestranstiev prostredníctvom úpravy verejnej zelene 	<ul style="list-style-type: none"> - Nárast znečistenia životného prostredia v dôsledku priemyselných činností okolí obce a skladovania odpadových vôd v žumpách

7. Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

Obec Hontianske Nemce sa nachádza v okrese Krupina v najbližšom susedstve obce sú okresy Levice (NSK), Banská Štiavnica, Zvolen a Veľký Krtíš. Všetky tieto okresy, s výnimkou okresu Zvolen, z hľadiska evidovanej miery nezamestnanosti a možností trhu práce patria v rámci BBSK k tým najdepresívnejším (KA – 12,18%; BŠ – 16% ; VK – 18,45%, ZV- 9,32% v r.2015). Na základe vykonanej sociálno-ekonomickej analýzy obce, problematika ďalšieho rozvoja obce je multidimenzionálna. Ako kľúčové problémy obce sa ukazuje predovšetkým negatívny demografický vývoj spojený s kontinuálnym poklesom obyvateľstva, pretrvávajúca zvýšená miera nezamestnanosti, vysoká miera odchádzky za prácou mimo obec a nedobudovaná vodohospodárska infraštruktúra. Istým problémom je aj určitý deficit sociálnych služieb najmä voči potrebám dôchodcom. Autobusová doprava je jediný spôsob hromadnej verejnej prepravy. Z hľadiska dopravy, obec je naviazaná len na cesty II. a III. triedy.

Uvedené problémy môžu znižovať atraktivitu obce z hľadiska rozvoja bývania, tvorby pracovných miest a rozvoja podnikania.

V rámci riešenia problémov nezamestnanosti a podnikateľského prostredia je nutné sa oprieť o spoločné iniciatívy v rámci združenia **Zlatá cesta**. Vzájomne podobný rozmer problémov by mohol priniesť spoločné návrhy riešenia založených na využívaní miestnych endogénnych faktorov rozvoja (geografické podmienky, produktívna pracovná sila, prírodné lokalizačné faktory).

Z hľadiska technickej infraštruktúry najvýznamnejším problémom obce je nevybudovaná kanalizácia a ČOV čo významne obmedzuje širší rozvoj obce z hľadiska budovania ďalších zariadení občianskej vybavenosti a komunálneho bývania.

Z hľadiska situácie v oblasti životného prostredia, kľúčovým problémom je nevybudovaná kanalizačná sieť. Odpadové vody sú zbierané do septikov alebo žump a následne vyprázdňované neregulovaným spôsobom, čo spôsobuje neúmerne zaťaženie okolitého životného prostredia. Zaťaženie životného prostredia sa prejavuje v zhoršenej kvalite povrchových a podpovrchových vôd

Z hľadiska plánovania budúceho rozvoja obce sa dobudovanie vodohospodárskej infraštruktúry stane skôr či neskôr nutnosťou.

V novom programovom období 2014 – 2020 došlo pomerne k značnému presunu finančných prostriedkov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky pod rozpočtovú kapitolu rozvoja vidieka. Veľký objem finančných problémov bolo vyčlenených pre konvergujúce regióny, ktoré majú najmä vidiecky charakter. Obce majú možnosť odstraňovať vlastné bariéry územného rozvoja a stimulovať vlastný regionálny rozvoj prostredníctvom rôznych investičných i neinvestičných projektov. Vysoká pridaná hodnota môže spočívať v projektoch

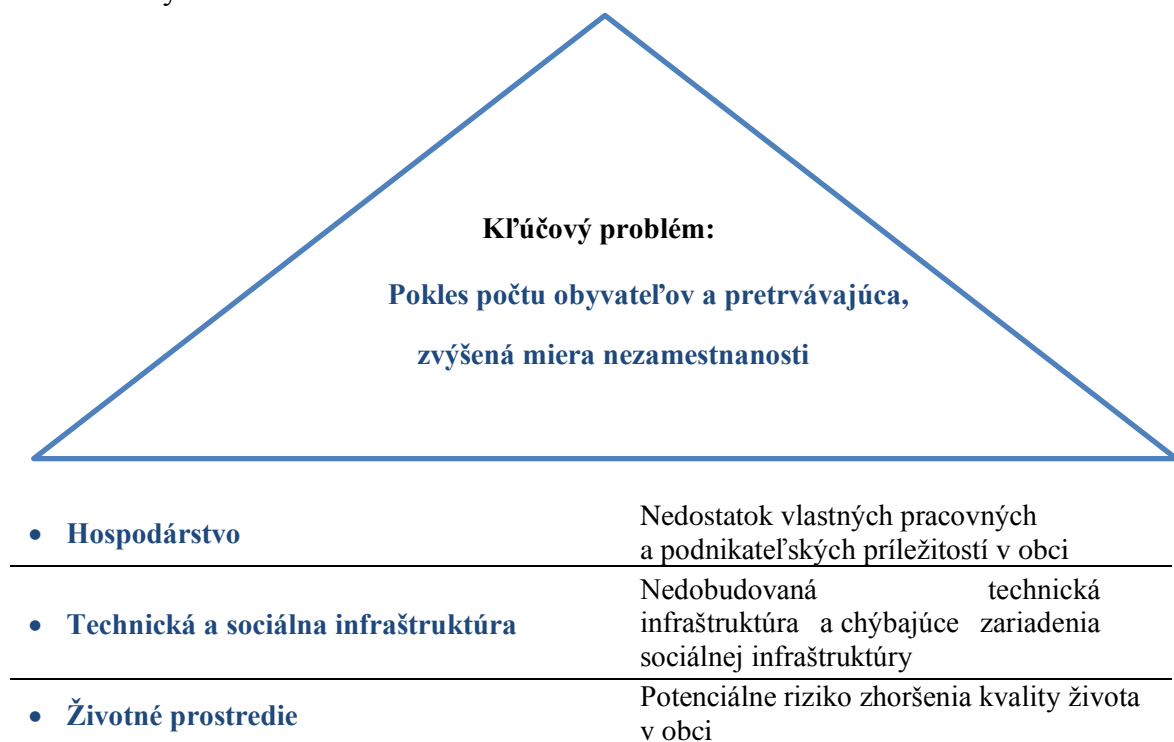

budovania infraštruktúry a rozvoja spolupráce. Obec by mala v rámci svojej vlastnej exekutívy vytvoriť orgán, ktorý by sa týmito budúcimi výzvami dokázal kompetentne zaoberať.

8. Analýza problémov

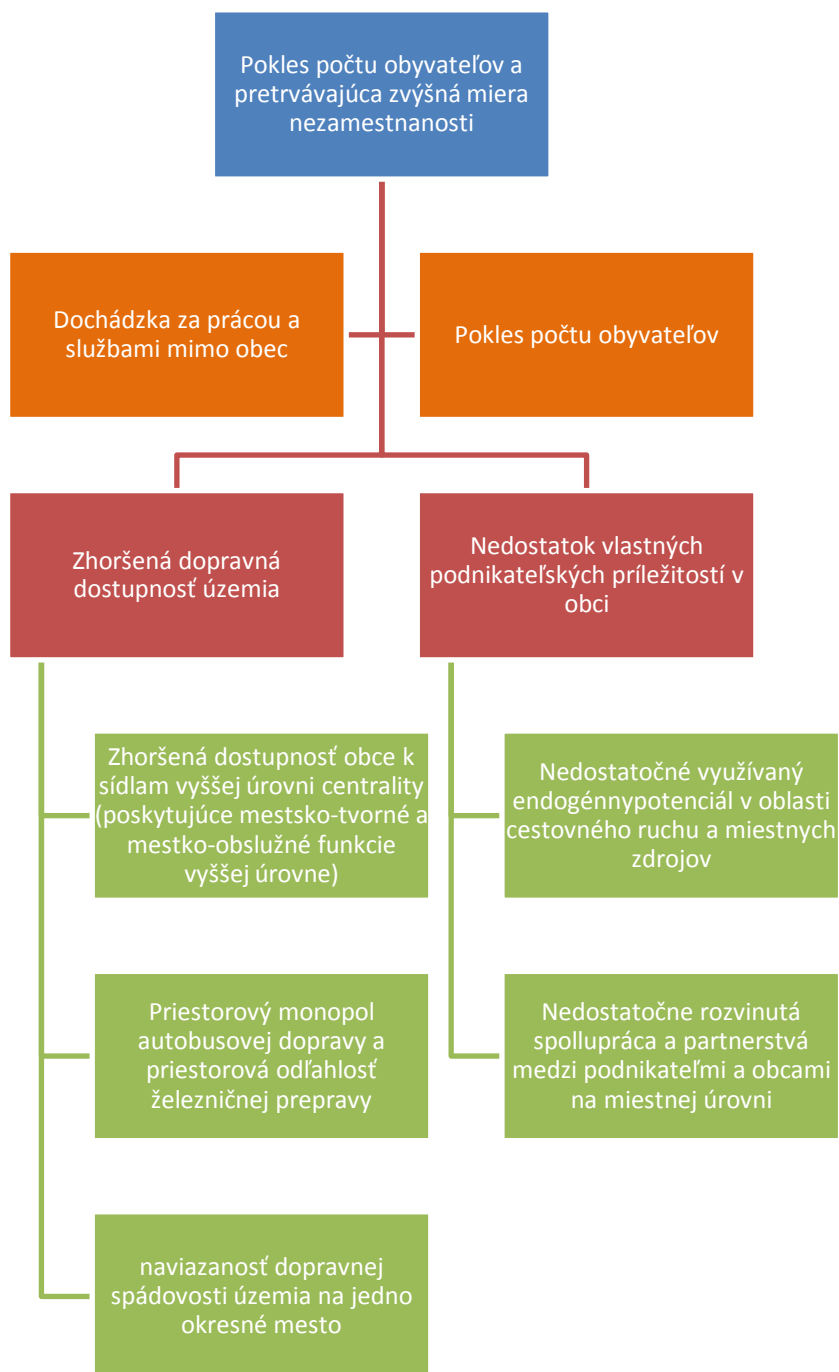
Určenie hlavných problémov a spoločné hľadanie ich príčin ako aj ich dôsledkov je základným nástrojom v procese tvorby strategických cieľov programu rozvoja. Správna identifikácia kľúčových problémov zabezpečí čo najväčšiu adresnosť tohto dokumentu. Vstupným nástrojom v procese identifikácie problémov v obci Hontianske Nemce je podrobná SWOT analýza vychádzajúca s komplexnej socio-ekonomickej analýzy obce, popisujúca silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia jednotlivých oblastí rozvoja. Pri skúmaní príčin a dôsledkov hlavných rozvojových disparít je potrebné nájsť ich väzby a spoločnú prepojenosť, resp. vzájomnú podmienenosť. Takto identifikované vzťahy vytvárajú tzv. strom problémov, ktorý predstavuje grafické vyjadrenie väzieb medzi hlavnými problémami, ich príčinami a dôsledkami. Zároveň tak poskytuje ucelený obraz o identifikovaných problémoch a napomáha k správnej naplánovaniu stratégie programu.

Identifikácia problémov vplyvujúcich na rozvoj územia vychádza zo socioekonomickej analýzy obce. V rámci problémovej analýzy boli vytvorené tri základné skupiny problémov v nasledovných oblastiach:

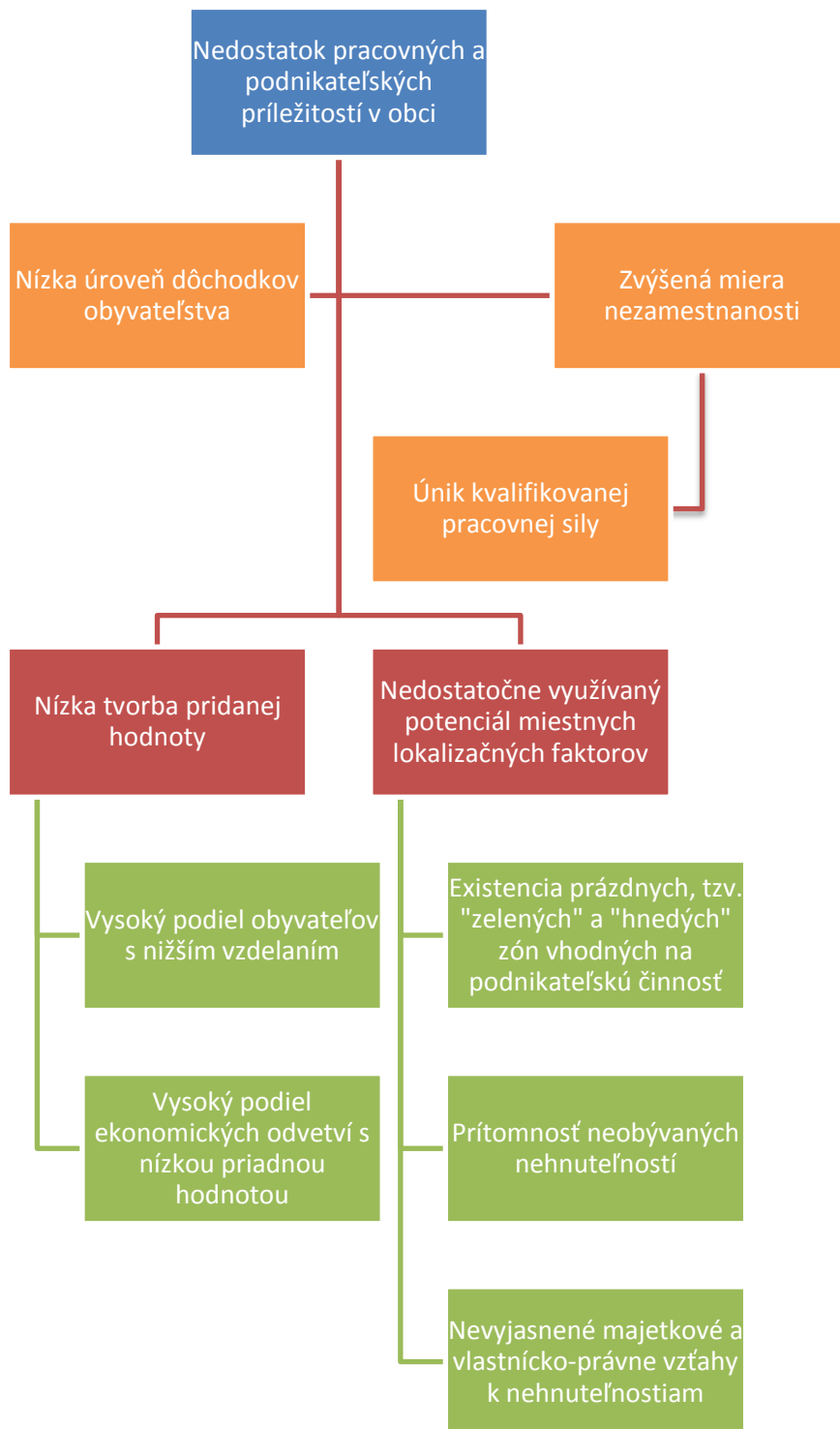
Identifikovaný kľúčový problém: Pokles počtu obyvateľov a pretrvávajúca zvýšená miera nezamestnanosti

Strom problémov pre kľúčovú oblasť I: Hospodárstvo

Identifikovaný problém: Nedostatok vlastných pracovných a podnikateľských príležitostí v obci

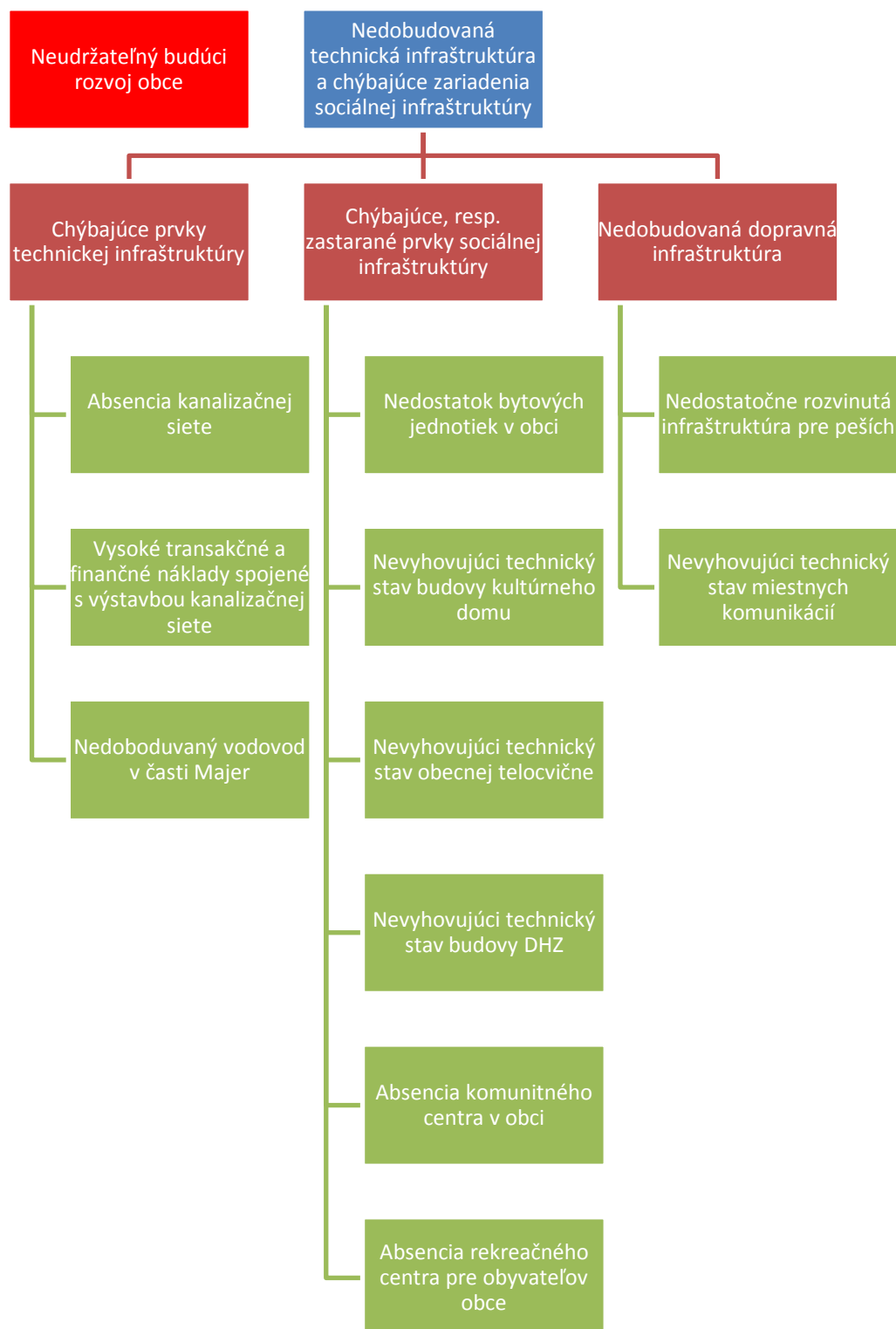

Strom problémov pre kľúčovú oblasť II: Technická a sociálna infraštruktúra

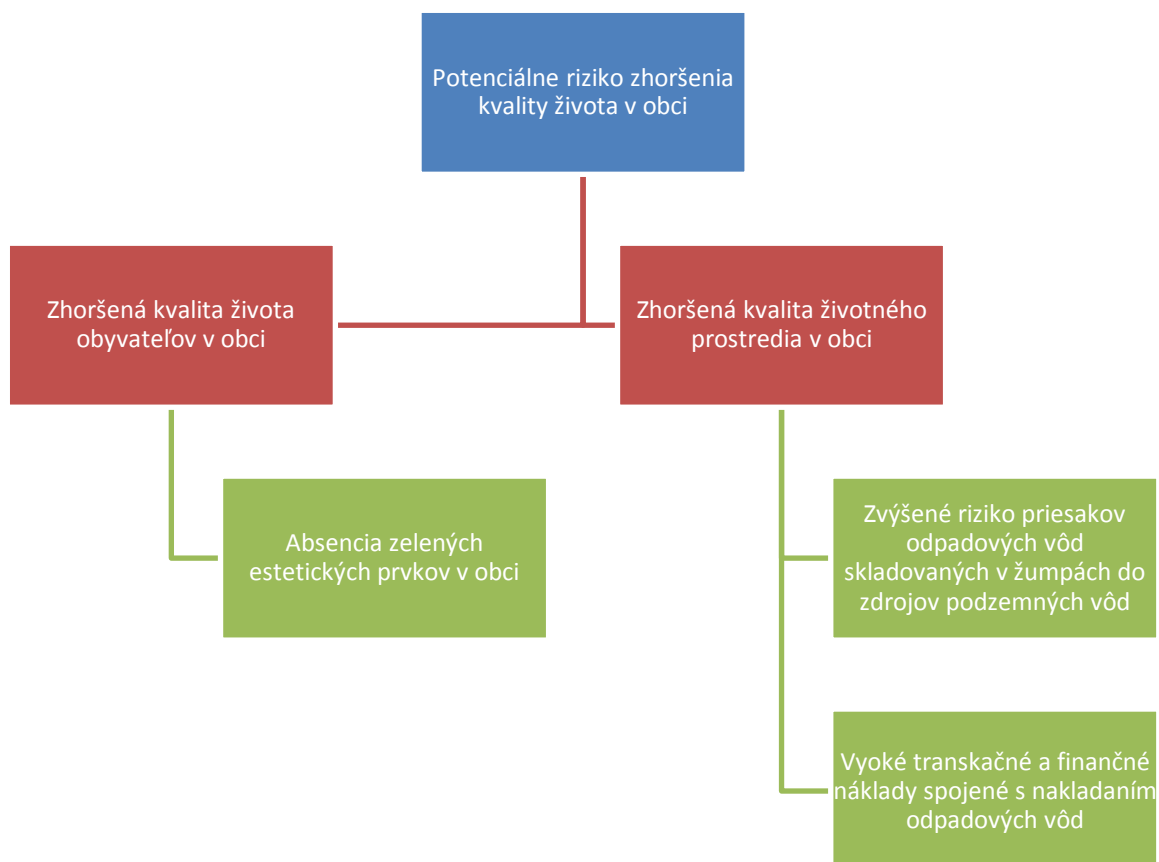
Identifikovaný problém: Nedobudovaná technická infraštruktúra a chýbajúce zariadenie sociálnej infraštruktúry

Strom problémov pre kľúčovú oblasť III: Životné prostredie

Identifikovaný problém: Potenciálne riziko zhoršenia kvality života v obci

9. Rozvojová stratégia

Rozvojová vízia obce Hontianske Nemce

Obec Hontianske Nemce chce byť atraktívnou obcou, v ktorej obyvatelia budú žiť v upravenom a čistom prostredí s komplexne vybudovanou technickou a sociálnou infraštruktúrou a zachovanou duchovno – kultúrnou identitou. Bude vytvárať vhodné podmienky pre rozvoj podnikateľského prostredia s dôrazom na diverzifikáciu výrobných a nevýrobných odvetví využívajúcich potenciál územia a rešpektujúcich princípy udržateľného rozvoja, ochrany prírody a krajiny. Svojim občanom bude poskytovať dostatok pracovných príležitostí, možností bývania a sebarealizácie ako aj kultúrneho a športového vyžitia

9.1. Identifikácia cieľov a popis rozvojovej stratégie

V nadväznosti na prijatú víziu obce Hontianske Nemce bol stanovený globálny cieľ stratégie a naň nadväzujúci súbor strategických a špecifických cieľov, ktoré sú členené do základných časových období. Jednotlivé obdobia odrážajú predpokladanú dĺžku a náročnosť dosiahnutia stanoveného cieľa. Ciele ďalej vstupujú do procesov tvorby samotnej stratégie programu, pozostávajúcej z priorít, špecifických cieľov a opatrení, ktorých realizácia smeruje k napĺňaniu definovaných cieľov.

Globálny cieľ

Zvýšenie hospodárskej aktivity na území obce, prostredníctvom zvýšenia miestnej zamestnanosti a tvorby podnikateľských príležitostí, dobudovanie chýbajúcej technickej infraštruktúry a rozvoj sociálnych služieb v obci. Navrhnutý globálny cieľ programu predpokladá jeho naplnenie do konca r.2023, výsledkom jeho aplnenia chce obec dosiahnuť:

- zvýšenie dôchodkov obyvateľov obce meraných prostredníctvom HDP/obyv. v PKS
- zvýšenie miery zamestnanosti na trhu práce v obci a zníženie miery nezamestnanosti
- zastavenie alebo zmiernenie trvalého poklesu počtu obyvateľov obce
- zvýšenie kvality života, prostredníctvom dobudovania vodohospodárskej infraštruktúry
- sprístupnenie sociálnej starostlivosti pre potreby občanov

Strategické ciele

Strategické ciele nadväzujú na kľúčové problémy rozvoja identifikované v problémovej analýze programu v troch oblastiach sociálno-ekonomického a spoločenského života obce. Ich napĺňanie povedie k postupnému odstraňovaniu týchto problémov a vytvorí tak podmienky pre vyvážený ekonomický a kultúrny rozvoj obce.

Definovanie strategických cieľov PHSR vo väzbe na kľúčové oblasti

Priorita	Strategický cieľ
I.Hospodárstvo	Dlhodobo udržateľný ekonomický vývoj založený na diverzifikovanej štruktúre výrobných a nevýrobných odvetví využívajúcich endogénne zdroje územia s vyšším podielom odvetví s vysokou pridanou hodnotou
II.Infraštruktúra	Vybudovanie chýbajúcej vodo-hospodárskej infraštruktúry, modernizácia a dobudovanie súčasnej dopravnej infraštruktúry a zariadení občianskej vybavenosti. Sprístupnenie sociálnych služieb pre občanov
III.Životné prostredie	Udržateľný rozvoj územia zabezpečený prostredníctvom revitalizácie plôch verejných priestranstiev a prvkov zelene, zlepšenie manažmentu v oblasti nakladania s odpadovými vodami

V nadväznosti na prijaté strategické ciele definované v 3 okruhoch priorít programu boli vytvorené prierezové ciele, implementácia ktorých by mala napomôcť napĺňaniu strategických cieľov programu.

Prierezový cieľ	Identifikácia cieľa
<ul style="list-style-type: none"> Zaangažovanosť samosprávy k napomáhaniu realizácie vyššie uvedených cieľov 	Samospráva v rámci svojich kompetencií a finančných možností inštitucionálne zakotví napĺňanie jednotlivých politík prostredníctvom vytvorenia komisie, resp. vytvorenia inštitútu splnomocnenca pre územný rozvoj

Strategické ciele možno napĺňať prostredníctvom čiastkových alebo špecifických cieľov, ktoré konštituuju strategický cieľ ako celok. Intervenciou špecifických cieľov možno napĺňať jednotlivé oblasti strategického cieľa. Ďalej ku každému špecifickému cieľu sa vzťahuje príslušné opatrenie, ktorým sa sleduje napĺňanie špecifického cieľa, čo predstavuje celkovú logiku intervencie programového dokumentu.

Na zabezpečenie celkovej synergie všetkých zvolených cieľov (strategických cieľov v rámci prioritných oblastí, špecifických cieľov a opatrení) je zvolený aj prierezový cieľ, ktorý by mal

vstupovať do všetkých prioritných oblastí zároveň. Prierezový cieľ predstavuje možnosti a nástroje samosprávy, ktorými môže priamo ovplyvňovať územný rozvoj obce.

<p>PRIEREZOVÝ CIEĽ: ZAANGAŽOVANOSŤ SAMOSPRÁVY</p>	<p>ŠPECIFICKÝ CIEĽ</p>	<p><i>1. Vytvorenie inštitútu splnomocnenca pre územný rozvoj obce</i></p>	<p>OPATRENIA</p>	<p>1.1 Vytýčovanie a formulácia politik pre identifikované prioritné cieľové oblasti územného rozvoja obce</p> <p>1.2 Zastupovanie obce v otázkach externých vzťahov k iným obciam a k mikroregionálnemu združeniu Zlatá cesta</p> <p>1.3 Zastupovanie obce v oblasti „public relation“ a v otázkach riešení vnútorných problémov obce a mobilizácii občanov a spolkov pri riešení týchto Problémov</p> <p>1.4 Zabezpečenie technickej asistencie činnosti „Splnomocnenca pre územný rozvoj“ obce.</p>
--	-------------------------------	--	-------------------------	--

PRIORITY I.: HOSPODÁRSTVO	ŠPECIFICKÉ CIELE	1. Vysporiadanie vlastníckych vzťahov smerom k určitým nehnuteľnostiam schopným prinášať zisk alebo úžitok	OPATRENIA	1.1 Identifikácia nehnuteľností (pozemky, budovy) potenciálne využitelných pre budúci rozvoj obce
		2. Rozvoj hospodárskych činností založených na lokalizačných faktoroch územia		1.2 Využívanie nehnuteľností obce pre podporu podnikateľskej činnosti v obce
				2.1 Využívanie lokali- začných faktorov územia smerom k rozvoju podnikania v obci
				2.2 Podpora predaja domácich výrobkov pre obyvateľov obce a širokého okolia

PRIORITA II: TECHNICKÁ A SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA	ŠPECIFICKÉ CIELE	1. Dobudovanie chýbajúcich prvkov technickej infraštruktúry	OPATRENIA	1.1. Vypracovanie projektu vybudovania kanalizačnej siete 1.2. Dobudovanie vodovodu v časti Majer
		2. Dobudovanie chýbajúcich a rekonštrukcia existujúcich prvkov sociálnej infraštruktúry		2.1. Výstavba bytových jednotiek v obci 2.2. Rekonštrukcia verejných budov za účelom zlepšenia ich technického stavu a zníženia ich energetickej náročnosti 2.3. Vybudovanie chýbajúcich prvkov sociálnej infraštruktúry
		3. Dobudovanie chýbajúcich a rekonštrukcia existujúcich prvkov dopravnej infraštruktúry		3.1. Dobudovanie chýbajúcej infraštruktúry pre peších 3.2. Rekonštrukcia existujúcich prvkov komunikačnej infraštruktúry

Ž I V O T F I C K É	1. Zníženie	OPATRENIA	1.1. Zvýšenie
----------------------------	-------------	------------------	---------------

		negatívnych dopadov na ŽP prostredníctvom zvýšenia ekologického povedomia obyvateľov obce		ekologického povedomia obyvateľov v oblasti skladovania a nakladania s odpadovými vodami
		2. Zlepšenie kvality života obyvateľov obce a estetickej stránky obce		2.1. Výsadba prvkov zelene v intraviláne obce

10. AKČNÝ PLÁN REGIONÁLNEHO ROZVOJA OBCE

V prvom rade je nutné pripomenúť, že daný obsah programového dokumentu PHSR obce Hontianske Nemce nie je vyčerpávajúci. Komplexnú a mnohotvárnú realitu je ťažké exaktne postihnúť, čo je dané zložitou a stochastickou realitou. Avšak programový dokument by mal rámcovo zahŕňať kľúčové problémy a k nim nastavené ciele, realizovaním ktorých by sa mal dosiahnuť širší rozvoj obce v súčasnom programovom období r.2014 – 2020 a v ďalšom post období.

Realizácia všetkých cieľov, opatrení a aktivít pri napĺňaní jednotlivých častí stratégie si bude vyžadovať vysokú zaangažovanosť samosprávy obce Hontianske Nemce z hľadiska jej ľudských, materiálnych a najmä aj finančných zdrojov.

Z hľadiska ľudských zdrojov sa navrhuje celkové riadenie stratégie previesť do kompetencie splnomocnenca pre regionálny (územný) rozvoj obce, ktorý by podliehal kľúčovým orgánom obce – starostovi a obecnému zastupiteľstvu. Otázky budúceho územného rozvoja obce a s tým súvisiace procedúry pri jeho zabezpečovaní najmä vo vzťahu s partnerskými subjektmi v rámci mikroregiónu Zlatá cesta si vyžaduje nasadenie človeka s príslušnými kvalifikačnými predpokladmi.

Z pohľadu finančných zdrojov, obec sa musí opierať o svoj obecný rozpočet a o jeho návrhu rozdelenia finančných prostriedkov do jednotlivých rozpočtových kapitol v budúcich obdobiach. Obec pri plánovaní výdavkov, vrátane výdavkov na svoj územný rozvoj musí zohľadňovať svoju východiskovú situáciu najmä v zmysle plánovaných investičných projektov a nákladov dlhovej služby obce.

Vhodným nástrojom pomoci pri realizovaní predmetných cieľov je aj zvýšenie záujmu obce o možnosti čerpania zdrojov zo EŠIF v novom programovom období, buď na individuálnej báze alebo v rámci zoskupenia mikroregiónu **Zlatá cesta**. Alternatívou sú i národné zdroje so zameraním na určité projekty v oblasti infraštruktúry ŽP, obnovy dediny (Enviromentálny

fond, Program obnovy dediny a iné). Na vypracovanie projektu, môže obec využiť i služby regionálnej rozvojovej agentúry.

V súčasnosti PHSR obce Hontianske Nemce nezahrňuje indikatívne rozdelenie finančných prostriedkov na jednotlivé ciele rozvoja obce. Zainteresovanosť obce do jednotlivých cieľov stratégie závisí od objektívneho posúdenia nákladov a prínosov, vrátane optimality navrhovaného riešenia zo strany čelných predstaviteľov obce.

10.1 Implementačný rámec špecifických cieľov a opatrení

Prierezový cieľ:	Zaangažovanosť samosprávy
Špecifické ciele a opatrenia	V súčasnosti obec ako fungujúca samosprávna entita pozostáva z určitej hierarchie orgánov a subjektov, ktorý má presne vymedzenú náplň práce a kompetencie. Preto úlohy spojené s plánovaním rozvoja obce a regionálneho rozvoja širšieho územia obce je len veľmi ťažko delegovať na existujúce subjekty. Otázka plánovania, manažmentu, implementovania, monitorovania, hodnotenia a kontroly si taktiež vyžaduje veľa času a zodpovednosti. Delegovanie kompetencií v oblasti riadenia rozvojových projektov obce v programovom období 2014 – 2020 na zamestnanca obecného úradu by mohlo výrazne napomôcť k plynulej implementácii investičných projektov obce pre toto obdobie.
Špecifický cieľ	<i>Delegácia kompetencií za riadenie rozvojových projektov v programovom období 2014 - 2020</i>
Očakávaný dopad:	Poverený zamestnanec obecného úradu by zabezpečoval všetky úlohy spojené s plánovaním všestranného rozvoja obce, navrhovaním riešenia pre hlavné problémy obce a riadenie externých vzťahov obce s partnermi. Pôsobila by a zodpovedala sa ako jeden z kľúčových poradných orgánov starostovi obce a obecnému zastupiteľstvu.
Opatrenie:	1.1. Vytyčovanie a formulácia politík pre identifikované prioritné cieľové oblasti územného rozvoja obce
Popis:	Poverený zamestnanec by v náplni svojej práce formuloval politiky, ktoré by prispievali k riešeniu kľúčových problémov a viedli by k budúcemu rozvoju obce. Politiky by sa zakladali na súčasných prioritných oblastiach územného rozvoja obce.
Rámcové aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> - Poverenie zamestnanca ako Splnomocnenca pre riadenie rozvoja obce - Vymedzenie kompetencií Splnomocnenca - Vymedzenie kľúčových oblastí pre pôsobenie Splnomocnenca - Uvedenie Splnomocnenca pre riadenie rozvoja do praxe
Cieľové skupiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Obyvatelia obce

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hontianske Nemce

Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	<ul style="list-style-type: none"> - Obec - Občianske združenia - Podnikatelia
Predpokladaná doba trvania:	Krátke obdobie (1 – 3 roky)
Zdroje financovania:	
Indikátor výsledku:	<ul style="list-style-type: none"> - Hodnotiace správy o činnosti Splnomocnenca za príslušné obdobie (rok) - Uzavreté a zrealizované politiky a opatrenia v rámci politik (počet) -

Prierezový cieľ:	Zaangažovanosť samosprávy
Špecifické ciele a opatrenia	
Špecifický cieľ	<i>Delegácia kompetencií za riadenie rozvojových projektov v programovom období 2014 - 2020</i>
Očakávaný dopad:	Poverený zamestnanec obecného úradu by zabezpečoval všetky úlohy spojené s plánovaním všestranného rozvoja obce, navrhovaním riešenia pre hlavné problémy obce a riadenie externých vzťahov obce s partnermi. Pôsobila by a zodpovedala sa ako jeden z kľúčových poradných orgánov starostovi obce a obecnému zastupiteľstvu.
Opatrenie:	1.2. Zastupovanie obce v otázkach externých vzťahov k iným obciam a k mikroregionálnemu združeniu Zlatá cesta
Popis:	V súvislosti so zapojením sa obce do vzniku MASky v rámci mikroregiónu Zlatá cesta pre obec vyplývajú i nové povinnosti v zmysle koordinácie jednotlivých aktivít, ktoré by prispievali k rozvoju územia ako celku. V otázke riadenia externých vzťahov obce, komunikácie a odborného zapájania sa obce do činnosti MASky by splnomocnenec mohol byť zvlášť nápomocný, ak by táto agenda spadala do jeho kompetencie. Na druhej strane by Splnomocnenec mohol odborným spôsobom informovať predstaviteľov obce o aktivitách v rámci MASky.
Rámcové aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> - Prítomnosť Splnomocnenca ako prísediaceho na kľúčových rokovaní predstaviteľov MASky - Zastupovanie obce v odbornej rovine na rokovaní s inými orgánmi MASky resp. s pracovnými skupinami v rámci MASky - Informovanie a poradenská činnosť predstaviteľov obce zo strany splnomocnenca ohľadom budúcich aktivít v MASke
Cieľové skupiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Obec

	<ul style="list-style-type: none"> - Predstavitelia obce - Obyvatelia obce
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	<ul style="list-style-type: none"> - Obec - Občianske združenia - Podnikatelia
Predpokladaná doba trvania:	Krátke obdobie (1 – 3 roky)
Zdroje financovania:	
Indikátor výsledku:	<ul style="list-style-type: none"> - Hodnotiace správy Splnomocnenca o činnosti MASky za príslušné obdobie (rok) - Stanoviská Splnomocnenca k navrhovaným opatreniam a aktivitám v rámci MASky

Prierezový cieľ:	Zaangažovanosť samosprávy
Špecifické ciele a opatrenia	
Špecifický cieľ	<i>Delegácia kompetencií za riadenie rozvojových projektov v programovom období 2014 - 2020</i>
Očakávaný dopad:	Poverený zamestnanec obecného úradu by zabezpečoval všetky úlohy spojené s plánovaním všestranného rozvoja obce, navrhovaním riešenia pre hlavné problémy obce a riadenie externých vzťahov obce s partnermi. Pôsobila by a zodpovedala sa ako jeden z kľúčových poradných orgánov starostovi obce a obecnému zastupiteľstvu.
Opatrenie:	1.3. Zastupovanie obce v oblasti „public relation“ a v otázkach riešení vnútorných problémov obce a mobilizácii občanov a spolkov pri riešení týchto problémov
Popis:	V rámci pôsobenia obce ako inštitúcie vo vzťahu k občanom a obyvateľom obce je dôležitá spätná väzba obyvateľov smerom ku krokom samosprávy. Taktiež je dôležité zvyšovať povedomie občanov o dianí v obci a dokonca zapájať občanov prostredníctvom občianskych združení do riadenia obce. Splnomocnenec v rámci svojej náplni práce by mohol zodpovedať aj za riadenie „public relation“ v obci.
Rámcové aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> - Komunikácia Splnomocnenca zodpovedajúceho za PR s občanmi, občianskymi združeniami o dianí v obci a mikroregióne - Používanie nástrojov masmediálnej komunikácie v komunikácii s verejnosťou - Pravidelné stretávanie sa splnomocnenca s občanmi pri riešení určitých problémov, ohrozujúcimi budúci rozvoj obce, stretávanie sa pri tvorbe spoločenských podujatí a pod.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hontianske Nemce

Cieľové skupiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Obec - Predstavitelia obce - Obyvatelia obce
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	<ul style="list-style-type: none"> - Obec - Občianske združenia - Podnikatelia
Predpokladaná doba trvania:	Krátke obdobie (1 – 3 roky)
Zdroje financovania:	
Indikátor výsledku:	<ul style="list-style-type: none"> - Hodnotiace správy Splnomocnenca za oblasť PR za príslušné obdobie (rok) - Správy Splnomocnenca zo stretnutí s predstaviteľmi občianskych združení a pod.

Prierezový cieľ:	Zaangažovanosť samosprávy
Špecifické ciele a opatrenia	
Špecifický cieľ	<i>Delegácia kompetencií za riadenie rozvojových projektov v programovom období 2014 - 2020</i>
Očakávaný dopad:	Poverený zamestnanec obecného úradu by zabezpečoval všetky úlohy spojené s plánovaním všestranného rozvoja obce, navrhovaním riešenia pre hlavné problémy obce a riadenie externých vzťahov obce s partnermi. Pôsobila by a zodpovedala sa ako jeden z kľúčových poradných orgánov starostovi obce a obecnému zastupiteľstvu.
Opatrenie:	1.4. Zabezpečenie technickej a asistenčnej podpory činnosti komisie Splnomocnenca
Popis:	Pre riadny výkon činnosti Splnomocnenca je nevyhnutná administratívna činnosť spojená s riadením realizácie rozvojových projektov, komunikácie s partnermi a atp. Vhodným riešením by mohlo byť zainteresovanie ľudských zdrojov so záujmom o danú problematiku. Možnosťou je i využitie sociálnych programov ÚPSVaR v rámci aktívnych opatrení trhu práce (presnejšie zákon č.5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov, § 54. Ide konkrétne o 2 možnosti – absolventská prax a príspevok na podporu na podporu vytvárania pre mladých nezamestnaných do 29 rokov. Obec by bola ušetrená od priamych nákladov.
Rámcové aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> - Vyhľadanie potenciálnych absolventov cez úrad práce alebo z externých subjektov (univerzita)

	<ul style="list-style-type: none"> - Uzavretie zmluvy o absolventskej praxi medzi absolventom resp. žiadosť o príspevok na zamestnanie pre mladých nezamestnaných do 29 rokov, obcou a úradom práce - Realizácia hore uvedených aktivít
Cieľové skupiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Obec
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	<ul style="list-style-type: none"> - Obec - Štátna správa
Predpokladaná doba trvania:	Krátke obdobie (1 – 3 roky)
Zdroje financovania:	Rozpočet MPSVaR, rozpočet obce
Indikátor výsledku:	<ul style="list-style-type: none"> - Zmluva o absolventskej praxi - Počet absolventov a mladých nezamestnaných zúčastnených na praxi za sledované obdobie

Priorita I:	Hospodárstvo
Špecifické ciele a opatrenia	Vysporiadané vlastnícke vzťahy sú základom pre efektívne riadenie a nakladanie s materiálnymi a technickými zdrojmi obce v zmysle jej ďalšieho rozvoja.
Špecifický cieľ	<i>Vysporiadanie vlastníckych vzťahov smerom k určitým nehnuteľnostiam schopným prinášať zisk alebo úžitok</i>
Očakávaný dopad:	Vysporiadané vlastnícke vzťahy smerom k vybraným nehnuteľnostiam v strednodobom období zabezpečí ich riadne využívanie obcou pre verejné účely a zároveň pre účely rozvoja obce.
Opatrenie:	1.1 Identifikácia nehnuteľností (pozemky, budovy) potenciálne využiteľných pre budúci rozvoj obce
Popis:	Nehnuteľnosti vždy predstavovali aktívum, ktorý bol trvalým uchovávateľom hodnoty. Hodnota takýchto aktív v čase kolíše, avšak možno ju zvýšiť zainvestovaním do nehnuteľností (infraštruktúra, renovácia fyzického kapitálu). Zo štatistického výberového skúmania vyplynulo, že v obci by sa malo nachádzať viacero nehnuteľností aktuálne neobývaných resp. nevyužívaných, ktoré možno potenciálne využiť pre budúci územný rozvoj obce. Potenciálne nehnuteľnosti môže obec využiť jednak pre vlastnú potrebu (aktívna časť majetkovej bilancie) alebo ich môže ponúknuť na účely podnikania či bývania. Finálnym výstupom opatrenia by malo byť súbor obsahujúci vhodné nehnuteľností (pozemky, stavby) vhodné na predaj, prenájom, zámenu. Súbor by mohol byť prihlásený na portál „ <i>cenovej mapy</i> “

	nehnutelností“ (www.cmn.sk) ktorý obsahuje priestorové dáta o nehnuteľnostiach v rámci celej SR. Vedľajším efektom opatrenia by bolo vytvorenie pozemkovej banky nehnuteľností určenej pre potreby územného rozvoja obce.
Rámcové aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> - Identifikácia potenciálnych nehnuteľností (pozemky, stavby) vhodných na územný rozvoj obce - Poverenie zodpovednej osoby za elaboráciu „súbora“ nehnuteľností a stanovenie postupnosti krokov na prihlásenie súboru na vyššie spomínaný webový portál
Cieľové skupiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Obyvatelia obce a obyvatelia širšieho regiónu - Podnikatelia, potencionalni investori
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	<ul style="list-style-type: none"> - Samospráva a orgány samosprávy - Podnikatelia - Externé subjekty
Predpokladaná doba trvania:	Krátke obdobie (1 – 3 roky)
Zdroje financovania:	Rozpočet obce
Indikátor výsledku:	<ul style="list-style-type: none"> - Merateľné ukazovatele sledované na úrovni prevádzky portálu spoločnosti

Priorita I:	Hospodárstvo
Špecifické ciele a opatrenia	Vysporiadané vlastnícke vzťahy sú základom pre efektívne riadenie a nakladanie s materiálnymi a technickými zdrojmi obce v zmysle jej ďalšieho rozvoja.
Špecifický cieľ	<i>Vysporiadanie vlastníckych vzťahov smerom k určitým nehnuteľnostiam schopným prinášať zisk alebo úžitok</i>
Očakávaný dopad:	Vysporiadané vlastnícke vzťahy smerom k vybraným nehnuteľnostiam v strednodobom období zabezpečí ich riadne využívanie obcou pre verejné účely a zároveň pre účely rozvoja obce.
Opatrenie:	1.2 Využívanie nehnuteľností obce pre podporu podnikateľskej činnosti v obci
Popis:	V intraviláne obce existujú objekty, ktoré majú zníženú mieru využívania. Často tieto objekty sú dlhodobo nevyužívané a chátrajú. Je

	nutné uvažovať o ich možnosti využívania napríklad pre potreby miestneho podnikateľského sektora, pričom by obec mohla uvažovať o uzatváraní verejno-súkromného partnerstva medzi obcou a podnikateľom pri prevádzkovaní predmetnej nehnuteľnosti na podnikateľskú činnosť. Na tieto účely (správa nehnuteľností) by mohol byť založený i obecný podnik. Priamym efektom partnerstva by bolo zdieľanie spoločných nákladov súvisiacich s renováciou a prevádzkou nehnuteľností
Rámcové aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> - Vymedzenie predmetných nehnuteľností, vhodných na účely vytvorenia podnikateľského inkubátora alebo na predaj - Vytvorenie súboru nehnuteľností - Zabezpečenie informovanosti a osvedčenia o danej ponuke nehnuteľnosti v povedomí miestneho podnikateľského sektora - Formálne zriadenie obecného podniku zodpovedného za správu nehnuteľností - Vytvorenie rámcovej zmluvy medzi samosprávou a podnikateľským sektorom a stanovenie podmienok, práv a povinností <p>V prípade ponuky na odkúpenie objektu za symbolickú hodnotu je nutné:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Formou znaleckého posudku objektívne stanoviť Všeobecnú hodnotu nehnuteľností (VŠH)
Cieľové skupiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Miestny alebo nemiessny podnikatelia, živnostníci - Občianske združenia
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	<ul style="list-style-type: none"> - Samospráva - Podnikatelia - Občianske združenia
Predpokladaná doba trvania:	Stredné obdobie (4– 6 roky) až Dlhé obdobie (6 a viac rokov)
Zdroje financovania:	Rozpočet obce
Indikátor výsledku:	<ul style="list-style-type: none"> - počet vytvorených podnikateľských inkubátorov - počet využívaných podnikateľských inkubátorov - počet odpredaných alebo prenajatých nehnuteľností

Priorita I:	Hospodárstvo
Špecifické ciele a opatrenia	Vidiecke prostredie prirodzene v sebe zahŕňa určité komparatívne výhody ktoré nedokáže poskytovať mesto najmä v zmysle rekreačnej funkcie. Ponuka miestnych lokalizačných faktorov v okolitom území obce sa môže stať základom pre širší rozvoj cestovného ruchu s pozitívnym dopadom na vznik ekonomických činností a tvorbu

	zamestnanosti
Špecifický cieľ	<i>Rozvoj hospodárskych činností založených na lokalizačných faktoroch územia</i>
Očakávaný dopad:	Lokalizačné faktory územia predstavujú vlastné endogénne zdroje územia, ktorých využívanie smerom k ekonomickým činnostiam prispievajú k trvalej tvorbe miestnych dôchodkov a tvorbe miestnej zamestnanosti s pozitívnym dopadom na revitalizáciu infraštruktúry cestovného ruchu, obce, kultúrnych a prírodných hodnôt územia.
Opatrenie:	2.1 Využívanie lokalizačných faktorov územia smerom k rozvoju podnikania v obci
Popis:	Cieľom opatrenia je dosiahnuť väčšiu otvorenosť územia obce voči novým investíciám a podnikateľským príležitostiam. Môže tomu napomôcť i relatívna priestorová blízkosť obce voči okresnému mestu Krupina. V zastavanom aj nezastavanom území obce sa nachádza viacero pozemkových parciel nachádzajúcich sa vo výlučnom alebo v podielovom vlastníctve s obcou. Niektoré sú prenajímané. V budúcnosti môžu byť pozemky podľa potreby môžu prebehnúť pozemkové úpravy a ďalšie procedúry (vyňatie atp.) súvisiace s ich prípravou pre účely územného rozvoja obce. Jedná sa predovšetkým o tieto pozemky, ktoré sú vo vlastníctve obce a sú mimo zastavaného územia obce: E parcela: 961/2 – 5805 m ² ; C parcely: 755/26 – 11392 m ² , 6/1 - 222 m ² , 3 – 5840 m ² . Obec má vo vlastníctve resp, v spoluvlastníctve ešte ďalšie parcely, ktoré však majú status zastavanej plochy, čo by si vyžadovalo bližšie preskúmanie. Pripravené pozemky na zástavbu automaticky zvyšujú svoju hodnotu a môžu byť využité na rôzne účely: pozemková banka obce, zriadenie podnikateľského parku, odpredaj súkromným vlastníkom a iné.
Rámcové aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> - vysporiadanie ostatných vlastníckych vzťahov (ak je nutné) - prekvalifikovanie ornej pôdy resp. TTP na stavebný pozemok a súvisiace procedúry (územné konanie, vyňatie z PPF, atp.) - prípadné dobudovanie technickej infraštruktúry a iné
Cieľové skupiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Podnikatelia v obci a mimo obce - Potencionálni investori
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	<ul style="list-style-type: none"> - Samospráva - Podnikatelia

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hontianske Nemce

Predpokladaná doba trvania:	Stredné obdobie (4– 6 roky) až Dlhé obdobie (6 a viac rokov)
Zdroje financovania:	Rozpočet obce
Indikátor výsledku:	- Počet pripravených pozemkov, počet vydaných územných rozhodnutí

Priorita I:	Hospodárstvo
Špecifické ciele a opatrenia	Vidiecke prostredie prirodzene v sebe zahŕňa určité komparatívne výhody ktoré nedokáže poskytovať mesto najmä v zmysle rekreačnej funkcie. Ponuka miestnych lokalizačných faktorov v okolitom území obce sa môže stať základom pre širší rozvoj cestovného ruchu s pozitívnym dopadom na vznik ekonomických činností a tvorbu zamestnanosti
Špecifický cieľ	<i>Rozvoj hospodárskych činností založených na lokalizačných faktoroch územia</i>
Očakávaný dopad:	Lokalizačné faktory územia predstavujú vlastné endogénne zdroje územia, ktorých využívanie smerom k ekonomickým činnostiam prispievajú k trvalej tvorbe miestnych dôchodkov a tvorbe miestnej zamestnanosti s pozitívnym dopadom na revitalizáciu infraštruktúry cestovného ruchu, obce, kultúrnych a prírodných hodnôt územia.
Opatrenie:	2.2. Podpora predaja domácich výrobkov pre obyvateľov obce a širokého okolia
Popis:	Obec Hontianske Nemce vďaka svojej vidieckej polohe sa vyznačuje priaznivou skladbou svojho pôdneho fondu, kde 41% výmery územia obce pripadá na ornú pôdu, ďalej je tu pomerne silné zastúpenie lesných pozemkov, TTP a iné. V rámci podnikateľskej štruktúry obce pôsobia podniky v oblasti agrosektora a blízkosť lesných pozemkov indukuje prítomnosť poľovných revírov. Jednotlivé subjekty by časť svojej produkcie mohli realizovať i na miestnom trhu za vytvorenia náležitých podmienok. Týkalo by sa to predovšetkým poľnohospodárskych produktov rastlinného a živočíšneho pôvodu, najmä ovocia, zeleniny, vína a mäsa zo živočíšnej výroby a lesnej zveri. Predpokladom je vytvorenie centrálného trhoviska a miesta obchodu a predaja. Rozvoj miestneho trhu pomôže stimulovať ekonomiku obce s potenciálnym dopadom na tvorbu nových pracovných miest, vznik nových profesií samozamestnávateľov ako i s pozitívnym dopadom na rozpočet obce v zmysle získania výnosu z tržnej dane.
Rámcové aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> - Vymedzenie priestoru na vytvorenie centrálného trhoviska - Výbava priestoru miestnou infraštruktúrou, splnenie zákonných noriem a podmienok pre manipuláciu s výrobkami poľnohospodárskeho priemyslu

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hontianske Nemce

	<ul style="list-style-type: none"> - Kontakty s agropodnikateľmi a lokálnym poľovným zväzom - Propagácia a šírenie informácií v rámci občianskej spoločnosti
Cieľové skupiny:	- Podnikatelia v obci a mimo obce
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	<ul style="list-style-type: none"> - Samospráva - Podnikatelia v obci - Občianske združenia
Predpokladaná doba trvania:	Stredné obdobie (4– 6 roky)
Zdroje financovania:	Rozpočet obce
Indikátor výsledku:	<ul style="list-style-type: none"> - Počet realizovaných jarmokov za kalendárny rok - Počet registrovaných predajcov - Výnos dane z jarmoku

Priorita: II	Technická a sociálna infraštruktúra
Špecifické ciele a opatrenia	
Špecifický cieľ	1. Dobudovanie chýbajúcich prvkov technickej infraštruktúry
Očakávaný dopad:	Vplyvom realizácie aktivít sa dosiahne zníženie transakčných nákladov pre obec a domácnosti, čím sa dosiahne zvýšenie kvality života obyvateľov a zvýši sa ekologická stabilita územia s pozitívnym dopadom na budúci rozvoj obce
Opatrenie:	1.2. Vypracovanie projektu vybudovania kanalizačnej siete
Popis:	V súčasnosti v obci absentuje kanalizačná sieť. V obci je vybudovaná ČOV, ale jej služby je možné využívať len prostredníctvom zvozu nákladnými autami. Absencia kanalizačnej siete má negatívny vplyv jednak na kvalitu života obyvateľov a na kvalitu životného prostredia na druhej strane. Vypracovaním projektovej dokumentácie sa v budúcnosti umožní realizácia vybudovania kanalizačnej siete s napojením na ČOV.
Rámcové aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> - Vytvorenie partnerstva s okolitými obcami - Geologické posúdenie lokality pre potreby vybudovania kanalizačnej siete - Štúdiá realizovateľnosti - Vypracovanie projektovej dokumentácie - Verejné obstarávanie - Realizácia projektu - Udržiavanie výsledku projektu
Cieľové skupiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Obec - Obyvateľstvo
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	<ul style="list-style-type: none"> - Obec - Partnerské obce - Podnikateľský subjekt zaoberajúci sa predmetnou činnosťou
Predpokladaná doba trvania:	Dlhé obdobie (5 – 10 rokov)
Zdroje financovania:	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpočet obce - Dotácia v rámci Environmentálneho fondu, oblasť B, Ochrana a využívanie vôd, činnosti BK4: Čistenie odpadových vôd v ostatných aglomeráciách do 2 000 ekvivalentných obyvateľov <ul style="list-style-type: none"> o dotácia z EF je max. 95% z celkových oprávnených nákladov. Podmienkou na získanie dotácie je 5% miera spolufinancovania zo strany obce. - Dotácia z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, v rámci IROP, prioritnej osi 4, Špecifický cieľ 4.2.2.: Zabezpečenie bezproblémového

	<p>zásobovania obyvateľstva kvalitnou pitnou vodou a efektívnej likvidácie odpadových vôd bez negatívnych dopadov na životné prostredie</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ miera spolufinancovania z EFRR je v prípade menej rozvinutého regiónu 85%, resp. 50% v prípade viac rozvinutého regiónu.
Indikátor výsledku:	<ul style="list-style-type: none"> - Dĺžka vybudovanej kanalizácie - Počet domov napojených na kanalizáciu

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hontianske Nemce

Priorita: II	Technická a sociálna infraštruktúra
Špecifické ciele a opatrenia	
Špecifický cieľ	1. Dobudovanie chýbajúcich prvkov technickej infraštruktúry
Očakávaný dopad:	Vplyvom realizácie aktivít sa dosiahne zníženie transakčných nákladov pre obec a domácnosti, čím sa dosiahne zvýšenie kvality života obyvateľov a zvýši sa ekologická stabilita územia s pozitívnym dopadom na budúci rozvoj obce
Opatrenie:	1.3. Dobudovanie vodovodu v časti Majer
Popis:	V časti Majer nie je vybudovaný verejný vodovod a obyvatelia tejto časti sú odkázaní na zásobovanie z vlastných studní. V súčasnosti nie je možné zabezpečiť či je táto voda z hygienického hľadiska v poriadku. Vybudovaním vodovodu v tejto časti sa zlepši poskytovanie služieb pre obyvateľov a zvýši sa kvalita ich života s ohľadom na ich zdravotný stav.
Rámcové aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> - Štúdia realizovateľnosti - Vypracovanie projektovej dokumentácie - Verejné obstarávanie - Realizácia projektu - Udržiavanie výsledkov projektu
Cieľové skupiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Obec - Obyvateľstvo
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	<ul style="list-style-type: none"> - Obec - Podnikateľský subjekt zaoberajúci sa predmetnou činnosťou
Predpokladaná doba trvania:	Stredné obdobie (3 – 5 rokov)
Zdroje financovania:	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpočet obce - Dotácia z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, v rámci IROP, prioritnej osi 4, Špecifický cieľ 4.2.2.: Zabezpečenie bezproblémového zásobovania obyvateľstva kvalitnou pitnou vodou a efektívnej likvidácie odpadových vôd bez negatívnych dopadov na životné prostredie <ul style="list-style-type: none"> o miera spolufinancovania z EFRR je v prípade menej rozvinutého regiónu 85%, resp. 50% v prípade viac rozvinutého regiónu.
Indikátor výsledku:	<ul style="list-style-type: none"> - Dĺžka vybudovaného vodovodného potrubia - Počet domov napojených na vodovod

Priorita: II	Technická a sociálna infraštruktúra
Špecifické ciele a opatrenia	
Špecifický cieľ	2. Dobudovanie chýbajúcich a rekonštrukcia existujúcich prvkov sociálnej infraštruktúry
Očakávaný dopad:	Naplnením opatrení v rámci tohto špecifického cieľa sa očakáva zvýšenie kvality života obyvateľov v obci. Jednotlivé aktivity sú zamerané na zlepšenie prístupu k ubytovaniu v obci prostredníctvom výstavby bytových jednotiek, zvýšenie kvality poskytovaných služieb prostredníctvom rekonštrukcie verejných budov a zlepšenie poskytovania sociálnych služieb prostredníctvom dobudovania obecného komunitného centra.
Opatrenie:	2.1. Výstavba bytových jednotiek v obci
Popis:	V obce je v súčasnosti nedostatok bytových jednotiek pre mladé rodiny. Za účelom prilákania mladých ľudí a s tým spojeným lepším sociálnym kapitálom, je potrebné vytvoriť podmienky pre život mladých ľudí. Jedným

	spôsobom je aj výstavba bytového domu.
Rámcové aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> - Štúdia realizovateľnosti - Výber lokality - Vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkov - Verejné obstarávanie na výber podnikateľského subjektu - Uzatvorenie partnerstva - Projektová dokumentácia a súvisiace úkony a činnosti - Stavebné práce - Kolaudácia
Cieľové skupiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Obec - Obyvateľstvo
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	<ul style="list-style-type: none"> - Obec - Podnikateľský subjekt zaoberajúci sa predmetnou činnosťou
Predpokladaná doba trvania:	Dlhé obdobie (5 – 10 rokov)
Zdroje financovania:	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpočet obce
Indikátor výsledku:	<ul style="list-style-type: none"> - Počet postavených ubytovacích jednotiek - Počet obsadených ubytovacích jednotiek

Priorita: II	Technická a sociálna infraštruktúra
Špecifické ciele a opatrenia	
Špecifický cieľ	2. Dobudovanie chýbajúcich a rekonštrukcia existujúcich prvkov sociálnej infraštruktúry
Očakávaný dopad:	Naplnením opatrení v rámci tohto špecifického cieľa sa očakáva zvýšenie kvality života obyvateľov v obci. Jednotlivé aktivity sú zamerané na zlepšenie prístupu k ubytovaniu v obci prostredníctvom výstavby bytových jednotiek, zvýšenie kvality poskytovaných služieb prostredníctvom rekonštrukcie verejných budov a zlepšenie poskytovania sociálnych služieb prostredníctvom dobudovania obecného komunitného centra.
Opatrenie:	2.2. Rekonštrukcia verejných budov za účelom zlepšenia ich technického stavu a zníženia ich energetickej náročnosti
Popis:	Vybrané verejné budovy vo vlastníctve obce majú nevyhovujúci technický stav. Vo väčšine prípadov je potrebné urobiť rekonštrukciu za účelom zníženia režijných nákladov. V prípade kultúrneho domu je potrebná výmena strešnej krytiny, okien a rekonštrukcia obvodového plášťa so zateplením. V interiéri je potrebná rekonštrukcia pódia, výmena podlahovej krytiny, výmena nábytku a kuchynského zariadenia. Okrem iného je potrebná rekonštrukcia vzduchotechniky, a výmena kotla. Budova materskej školy si vyžaduje rekonštrukciu obvodového plášťa so zateplením a výmenu kancelárskeho/triedneho vybavenia. Súčasťou je aj rekonštrukcia detského ihriska. Telocvična si vyžaduje výmenu strešnej krytiny, rekonštrukciu obvodového plášťa so zateplením, rekonštrukciu vykurovacieho systému, vodného potrubia a elektroinštalácie. V telocvični je potrebná výmena zariadenia. Budova DHZ si taktiež vyžaduje komplexnú rekonštrukciu exteriéru a interiéru.
Rámcové aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> - Posúdenie súčasného technického stavu - Štúdia realizovateľnosti - Projektová dokumentácia - Verejné obstarávanie - Uzatvorenie partnerstva

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hontianske Nemce

	<ul style="list-style-type: none"> - Realizácia aktivít - Udržiavanie nového stavu
Cieľové skupiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Obec - Obyvateľstvo
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	<ul style="list-style-type: none"> - Obec - Podnikateľský subjekt zaoberajúci sa predmetnou činnosťou
Predpokladaná doba trvania:	Stredné obdobie (3 – 5 rokov) až dlhé obdobie (5 – 10 rokov)
Zdroje financovania:	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpočet obce - Dotácia z Environmentálneho fondu – Oblasť L: Zvyšovanie energetickej účinnosti existujúcich verejných budov vrátane zatepl'ovania <ul style="list-style-type: none"> o Miera spolufinancovania maximálne do 95% z celkových oprávnených nákladov s podmienkou 5% spolufinancovania z vlastných zdrojov o nevzťahuje sa na výstavbu, resp. nadstavbu budov - Integrovaný regionálny operačný program <ul style="list-style-type: none"> o Prioritná os č. 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na ŽP <ul style="list-style-type: none"> ▪ Špecifický cieľ 4.3.2 Regenerácia a využitie nevyužívaných objektov a areálov a vnútroblokov s cieľom zlepšenia kvality života obyvateľov v obciach, mestách a mestských oblastiach o miera spolufinancovania z Európskeho fondu regionálneho rozvoja je 85% z celkových oprávnených nákladov pre menej rozvinutý región, resp. 50% z celkových oprávnených nákladov pre viac rozvinutý región o Prioritná os 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám <ul style="list-style-type: none"> ▪ Investičná priorita 2: Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom vývoja výcvikovej infraštruktúry <ul style="list-style-type: none"> • Špecifický cieľ 2.2.1. : Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí
Indikátor výsledku:	<ul style="list-style-type: none"> - Výmena strešnej krytiny v m² - Rekonštrukcia obvodového plášťa v m² - Výmena podlahovej krytiny v m² - Výmena nábytku v ks

Priorita: II	Technická a sociálna infraštruktúra
Špecifické ciele a opatrenia	
Špecifický cieľ	2. Dobudovanie chýbajúcich a rekonštrukcia existujúcich prvkov sociálnej infraštruktúry
Očakávaný dopad:	Naplnením opatrení v rámci tohto špecifického cieľa sa očakáva zvýšenie kvality života obyvateľov v obci. Jednotlivé aktivity sú zamerané na zlepšenie prístupu k ubytovaniu v obci prostredníctvom výstavby bytových jednotiek, zvýšenie kvality poskytovaných služieb prostredníctvom rekonštrukcie verejných budov a zlepšenie poskytovania sociálnych služieb prostredníctvom dobudovania obecného komunitného centra.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hontianske Nemce

Opatrenie:	2.3. Vybudovanie chýbajúcich prvkov sociálnej infraštruktúry
Popis:	V súčasnosti obec nemá priestory pre poskytovanie sociálnych služieb. Sociálne služby v obci sú zabezpečované prostredníctvom terénneho pracovníka. Vybudovaním komunitného centra sa zvýšia možnosti zabezpečovania sociálnych služieb pre obyvateľov obce.
Rámcové aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> - Štúdia realizovateľnosti - Projektová dokumentácia - Verejné obstarávanie - Uzatvorenie partnerstva - Výstavba a vybudovanie komunitného centra - Udržiavanie výsledkov
Cieľové skupiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Obec - Obyvateľstvo
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	<ul style="list-style-type: none"> - Obec - Podnikateľský subjekt zaoberajúci sa predmetnou činnosťou
Predpokladaná doba trvania:	Stredné obdobie (3 – 5 rokov)
Zdroje financovania:	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpočet obce - Dotácia z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci IROP, Prioritná os č. 2, <ul style="list-style-type: none"> o Investičná priorita 2.1.: Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné <ul style="list-style-type: none"> ▪ miera spolufinancovania je 85% pre menej rozvinuté regióny a 50% pre viac rozvinuté regióny
Indikátor výsledku:	<ul style="list-style-type: none"> - Veľkosť komunitného centra v m² - Počet sociálnych pracovníkov - Počet obyvateľov využívajúcich služby komunitného centra

Priorita: II	Technická a sociálna infraštruktúra
Špecifické ciele a opatrenia	
Špecifický cieľ	3. Dobudovanie chýbajúcich a rekonštrukcia existujúcich prvkov dopravnej infraštruktúry
Očakávaný dopad:	Niektoré časti miestnych komunikácií v obci sú v zlom technickom stave, ktorý má negatívny dopad nielen na kvalitu života a bezpečnosť chodcov, ale aj automobily vo vlastníctve obyvateľov obce. Naplnením opatrení v rámci tohto cieľa dôjde k rekonštrukcii poškodených úsekov ciest a k dobudovaniu chodníkov pre peších v miestach, kde je to nevyhnutné z hľadiska bezpečnosti obyvateľov.
Opatrenie:	3.1. Dobudovanie chýbajúcej infraštruktúry pre peších
Popis:	Vybudovaná a fungujúca infraštruktúra pre peších prispieva k bezpečnosti chodcov v obci. V súčasnosti je v obci vybudovaná infraštruktúra pre peších na úrovni 70%. Je potrebné dobudovanie zvyšných 30% za účelom zvýšenia bezpečnosti na komunikáciách v obci.
Rámcové aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> - Štúdia realizovateľnosti - Projektová dokumentácia

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hontianske Nemce

	<ul style="list-style-type: none"> - Verejné obstarávanie - Uzatvorenie partnerstva - Vymedzenie lokality - Výkopové práce - Vybudovanie chodníkov - Údržba chodníkov
Cieľové skupiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Obec - Obyvateľstvo
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	<ul style="list-style-type: none"> - Obec - Podnikateľský subjekt zaoberajúci sa predmetnou činnosťou
Predpokladaná doba trvania:	Stredné obdobie (3 – 5 rokov)
Zdroje financovania:	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpočet obce - Program Rozvoja Vidieka <ul style="list-style-type: none"> o Opatrenie 7: Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podopatrenie 7.2.: Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie o miera spolufinancovania z Európskeho poľnohospodárskeho fondu rozvoja vidieka je do 75% z celkových oprávnených nákladov - Integrovaný regionálny operačný program <ul style="list-style-type: none"> o Prioritná os č. 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na ŽP <ul style="list-style-type: none"> ▪ Špecifický cieľ 4.3.2.: Regenerácia a využitie nevyužívaných objektov a areálov a vnútroblokov s cieľom zlepšenia kvality života obyvateľov v obciach, mestách a mestských oblastiach - miera spolufinancovania z Európskeho fondu regionálneho rozvoja je 85% z celkových oprávnených nákladov pre menej rozvinutý región, resp. 50% z celkových oprávnených nákladov pre viac rozvinutý región
Indikátor výsledku:	- Dĺžka vybudovaných chodníkov v m

Priorita: II	Technická a sociálna infraštruktúra
Špecifické ciele a opatrenia	
Špecifický cieľ	3. Dobudovanie chýbajúcich a rekonštrukcia existujúcich prvkov dopravnej infraštruktúry
Očakávaný dopad:	Niektoré časti miestnych komunikácií v obci sú v zlom technickom stave, ktorý má negatívny dopad nielen na kvalitu života a bezpečnosť chodcov, ale aj automobily vo vlastníctve obyvateľov obce. Naplnením opatrení v rámci tohto cieľa dôjde k rekonštrukcii poškodených úsekov ciest a k dobudovaniu chodníkov pre peších v miestach, kde je to nevyhnutné z hľadiska bezpečnosti obyvateľov.
Opatrenie:	3.2. Rekonštrukcia existujúcich prvkov komunikačnej infraštruktúry
Popis:	Súčasný technický stav komunikácií v obci je v určitých úsekoch nevyhovujúci a vyžaduje si rekonštrukciu. Niektoré časti cestných komunikácií si vyžadujú lokálne opravy. V prípade infraštruktúry pre peších je potrebná rekonštrukcia

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hontianske Nemce

	celých úsekov. Opravou poškodených komunikácií dôjde k zvýšeniu bezpečnosti a ochrany zdravia obyvateľov a zníži sa riziko materiálneho poškodenia majetku obyvateľov.
Rámcové aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> - Štúdia realizovateľnosti - Projektová dokumentácia - Verejné obstarávanie - Uzatvorenie partnerstva - Vymedzenie lokality - Rekonštrukcia komunikácií - Údržba stavu komunikácií
Cieľové skupiny:	<ul style="list-style-type: none"> - Obec - Obyvateľstvo
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	<ul style="list-style-type: none"> - Obec - Podnikateľský subjekt zaoberajúci sa predmetnou činnosťou
Predpokladaná doba trvania:	Stredné obdobie (3 – 5 rokov)
Zdroje financovania:	<ul style="list-style-type: none"> - Rozpočet obce - Program Rozvoja Vidieka <ul style="list-style-type: none"> o Opatrenie 7: Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podopatrenie 7.2.: Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie o miera spolufinancovania z Európskeho poľnohospodárskeho fondu rozvoja vidieka je do 75% z celkových oprávnených nákladov - Integrovaný regionálny operačný program <ul style="list-style-type: none"> o Prioritná os č. 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na ŽP <ul style="list-style-type: none"> ▪ Špecifický cieľ 4.3.2.: Regenerácia a využitie nevyužívaných objektov a areálov a vnútroblokov s cieľom zlepšenia kvality života obyvateľov v obciach, mestách a mestských oblastiach o miera spolufinancovania z Európskeho fondu regionálneho rozvoja je 85% z celkových oprávnených nákladov pre menej rozvinutý región, resp. 50% z celkových oprávnených nákladov pre viac rozvinutý región
Indikátor výsledku:	- Počet opravených úsekov v m a m ²

Priorita: III	Životné prostredie
Špecifické ciele a opatrenia	
Špecifický cieľ	1. Zníženie negatívnych dopadov na ŽP prostredníctvom zvýšenia ekologického povedomia obyvateľov obce
Očakávaný dopad:	
Opatrenie:	1.1. Zvýšenie ekologického povedomia obyvateľov v oblasti skladovania a nakladania s odpadovými vodami
Popis:	V súčasnosti v obci nie je vybudovaná kanalizačná sieť a odpadové vody sú skladované v žumpách a vyvážené v pravidelných intervaloch. Pri tomto

	spôsobе nakladania s odpadovými vodami hrozí kontaminácia ŽP a s tým súvisiaca nižšia kvalita života obyvateľov obce. Obec bude zvyšovať informovanosť obyvateľov prostredníctvom verejných diskusií, príp. distribúciou letákov.
Rámcové aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> Príprava osvetovej dokumentácie Tvorba partnerstva so zainteresovanými osobami Realizácia projektu Udržiavanie výsledku projektu
Cieľové skupiny:	<ul style="list-style-type: none"> Obec Obyvateľstvo Záujmové združenia
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	<ul style="list-style-type: none"> Obec Partnerské obce Podnikateľský subjekt zaoberajúci sa predmetnou činnosťou
Predpokladaná doba trvania:	Krátke obdobie (1 – 3 roky) až stredné obdobie (3 – 5 rokov)
Zdroje financovania:	- Rozpočet obce
Indikátor výsledku:	<ul style="list-style-type: none"> Počet zaslaných letákov Počet obyvateľov na verejnej diskusií

Priorita: III	Životné prostredie
Špecifické ciele a opatrenia	
Špecifický cieľ	2. Zlepšenie kvality života obyvateľov obce a estetickej stránky obce
Očakávaný dopad:	
Opatrenie:	2.1. Výsadba prvkov zelene v intraviláne obce
Popis:	Aktivity v rámci tohto opatrenia sú zamerané na zvýšenie atraktivity okolia verejných budov a ostatných častí obce. Čiastkovými aktivitami bude krajinné plánovanie zelene a výsadba drevín, kríkov a ostatných okrasných prvkov. Súčasťou je aj vybudovanie rekreačného centra s fit parkom pre obyvateľov
Rámcové aktivity:	<ul style="list-style-type: none"> Štúdia realizovateľnosti úprava verejných priestranstiev výsadba zelene Vypracovanie projektovej dokumentácie Tvorba partnerstva so zainteresovanými osobami Verejné obstarávanie na nákup materiálu a služieb Realizácia projektu Udržiavanie výsledku projektu
Cieľové skupiny:	<ul style="list-style-type: none"> Obec Obyvateľstvo Záujmové združenia
Spolupracujúce a implementujúce subjekty:	<ul style="list-style-type: none"> Obec Podnikateľský subjekt zaoberajúci sa predmetnou činnosťou
Predpokladaná doba trvania:	Krátke obdobie (1 – 3 roky) až stredné obdobie (3 – 5 rokov)
Zdroje financovania:	<ul style="list-style-type: none"> Rozpočet obce <ul style="list-style-type: none"> Opatrenie 7: Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach <ul style="list-style-type: none"> Podopatrenie 7.2: Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov

	<p>infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Miera spolufinancovania z Európskeho Poľnohospodárskeho Fondu Rozvoja Vidieka je do 75% z celkových oprávnených nákladov <p>- Integrovaný regionálny operačný program</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Prioritná os č. 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na ŽP<ul style="list-style-type: none"> ▪ Špecifický cieľ 4.3.2.: Regenerácia a využitie nevyužívaných objektov a areálov a vnútrblokov s cieľom zlepšenia kvality života obyvateľov v obciach, mestách a mestských oblastiach ○ miera spolufinancovania z Európskeho fondu regionálneho rozvoja je 85% z celkových oprávnených nákladov pre menej rozvinutý región, resp. 50% pre viac rozvinutý región
Indikátor výsledku:	<ul style="list-style-type: none"> - Počet vysadených stromov - Rozloha upravenej plochy

ZÁVER

Zo sociálno-ekonomickej analýzy obce vyplynulo, že hlavný problém obce predstavuje kontinuálny pokles počtu obyvateľov a nezamestnanosť, čo sú zároveň jej hlavnými štrukturálnymi problémami. Príčinami sú najmä celkový vidiecky charakter územia, štrukturálna zaostalosť územia a cyklický vývoj ekonomiky, ktoré výrazne komplikujú samotné možnosti obce ovplyvňovať svoju východiskovú situáciu.

Obec v rámci svojich možností sa môže usilovať o zlepšenie stavu občianskej a technickej vybavenosti, čo môže v dlhom období vytvoriť vhodné predpoklady pre rast počtu obyvateľov. Taktiež spoločné rozvojové iniciatívy v rámci mikroregiónu Zlatá cesta môžu prispieť k novým podnikateľským a investičným príležitostiam spojenými s tvorbou nových pracovných miest.

V súčasnosti v nastávajúcom novom programovom období r.2014 – 2020 sa obce samostatne, alebo združené v mikroregiónoch majú príležitosť uchádzať o podporu zo EŠIF a Európskeho fondu pre rozvoj vidieka pre projekty ich vlastného regionálneho rozvoja. Vhodné alokované finančné prostriedky do územia na základe implementácie projektov môžu sa spolupodieľať na odstraňovaní kľúčových bariér regionálneho rozvoja.

PHSR obce Hontianske Nemce, v súčasnom programovom období, sa mal stať jedným z poradných a odporúčacích dokumentov pri plánovaní budúceho rozvoja obce i projektov regionálneho rozvoja. Napriek tomu, že nebol schopný komplexne podchytiť bariéry a príležitosti rozvoja stal sa rámcovým návodom pre plánovanie regionálneho rozvoja na základe historických skúseností z plánovania rozvoja iných obcí.

Najväčšia váha zodpovednosti pri plánovaní rozvoja obce sa kladie na čelných predstaviteľov obce, keďže majú hlavné možnosti a schopnosti usmerňovať jej rozvoj. Teda závisí na predstaviteľoch samosprávy akú stratégiu a taktiku zvolia pri naplňaní svojich vytýčených cieľoch v snahe prispieť k blahu svojho obyvateľstva.